

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2030, — nočna 2996, 2994 in 2030

SLOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Potrebna beseda

Dobro je zapisalo, znano glasilo francoskega velefinanca »L'Information«, da je najboljša zunanja politika države tista, ki ne ignorira namenoma obstoječih problemov niti se vedno sklicuje na tradicionalne smeri, medtem ko se je ves svetovni položaj spremenil, ampak tista, ki take probleme pravočasno predvidi in tudi pravočasno najde nevsiljeno rešitev.

Ta opazka vplivnega francoskega organa ni slučajna, ampak tvori samo del splošne zunanje-politične diskusije, ki jo je začelo te dni francoski časopisje kakor nekak uvod v ustoličenje Herriotove vlade. Iz tega bi se dalo sklepati, da mislijo francoski radikali nekoliko preusmeriti zunanjo politiko Francije, ki je bila pod Tardieujem nekoliko izgubila tisto prilagodljivost, brez katere si uspešnega vodstva zunanjih poslov sploh ni mogoče misliti. Da se v taki debati pojavljajo tudi ekstremna stališča, kakor je na pr. »L'Oeuvre-ovic«, ki od Francije ne zahteva ničesar manj, kakor da žrtvuje vse svoje zaveznice na severu. In jugovzhodu Evrope, je dejstvo, ki ne sme nikogar vznemirjati. Zato pa je tem bolj vpoštevavanja vreden glas »Tempse«, ki odraža mnenje oficijelne francoske diplomacije na Quai d'Orsayu, kjer je doma ona konservativna francoska politika (kakor jo ironizirajo radikalni listi), ki se odlikuje po svoji kontinuiteti v smislu nacionalne tradicije.

»Tempse« torej pravi, da ni mogoče več iti mimo problema italijanske ekspanzije, ki ga je z nenavadno odkritostjo razkril v svojem zadnjem parlamentarnem govoru italijanski zunanji minister Grandi. »Tempse« z načelnega ozira po pravici zavrača Mussolinijevo stališče, da so bili ob sklepu versailleskega mira interesi Italije žrtvovani interesom velikih zveznikov, zakaj Italija je dobila več, nego ji gre po njeni vlogi in uspehih v svetovni vojni. Vendar nima veliko pomena to polemiko reproducirati, kajti problem italijanske ekspanzionističnih težnj obstoja in nobena polemika jih ne spravi s sveta, ako ne nastopijo drugi zgodovinski dogodki, ki so že marsikatero težnjo pokopali za vedno. Kakor pa stojijo stvari danes, se morajo pač najti več ali manj zadovoljive diplomatske rešitve, zakaj vojne si nobena država na svetu ne želi.

V tem oziru torej vlada med »Tempsom«, ki skuša dosežati linijo francoske zunanje politike ohraniti, in pa med radikalnimi krogi, ki bi radi inavgurirali neko bolj internacionalno smer, bistveno soglasje. Bolj intimno sodelovanje med Rimom in Parizom se tudi »Tempse« zdi stvar velike vrednosti. Čisto pravilno meni ugledno glasilo francoske poklicne diplomacije, da se rešitev francosko-italijanskega spora ne sme iskati pri problemih manj važnega značaja. Razne obmejne regulacije v severni Afriki na podlagi delnih sporazumov bi ne spravile s sveta bistvenega problema med obema državama. Z italijanskega stališča je najvažnejše vprašanje v medsebojnih odnosih Francije in Italije Jugoslavija. Italija, ki bi rada na Jadranu gospodovala sama, ne more razumeti zgodovinske nujnosti, ki je na ruševinah avstro-ogrske monarchije ustvarila Jugoslavijo. Temu nasproti — odločno pravi »Tempse« — je treba poudariti, da imamo na Balkanu prijatelje, katerih ne moremo izdati. Ker pa Francija nikoli ni tajila, da ima tudi Italija na Balkanu svoje politične in gospodarske interese, zato ni treba, da bi zavestno med Francijo in njenimi prijatelji na Balkanu imelo ost, naperjeno proti Italiji, in je tudi v resnici nima. Francija je bila vedno pripravljena, da se francosko-jugoslovanska prijateljska pogodba zamenja, oziroma spopolni po francosko-italijansko-jugoslovanskem paktu. Nič manj pa ni važno s francoskega stališča vprašanje Afrike. Tukaj ne gre za interese zveznikov Francije, ampak za prvobitne francoske interese same: tu obstoja namreč francoski svetovni Imperij. Od tega imperija ne more Francija žrtvovati prav ničesar. Najmanj pa more Francija privoliti v to, da bi se po italijanskem koridorju ločila francoska posest na zapadu Afrike od njene zahodno-afriške posesti. »Tempse« priznava, da obstoja v Italiji približno isti problem kakor na Japonskem: preoblikovana Italija potrebuje življenjskega prostora, ki se more najti samo v kolonijah. Toda ta prostor je mogoče najti morebiti samo še na visokem platuju Kenje in Tanganike. Toda to je vprašanje, ki ne zadeva več Francije, ampak Britanijo, ki je tam gospodar.

Največ pa se bavi »Tempse« z italijansko-turškim paktom, ki ga je doslej francoska javnost, če ne ignorirala, pa vsaj precej omalovaževala. Rekli bi, da skuša »Tempse« to vsekakor neprijetno zadevo tolmačiti v korist Francije — vendar pa ravno to dokazuje, da so francoski diplomati dobri diplomati. Najboljši politik — je dejal svojčas Disraeli — je tisti, ki zna dogodke in načrte, zamišljene v njegovo škodo oziroma v škodo njegove države, s pametno prilagoditvijo na neizpremenljiva dejstva obrniti v svojo korist in participirati na ugodnostih, ki prvotno niso bile namenjene zanj. Sreča je torej — meni »Tempse« — da so se italijanske ekspanzionistične težnje mesto v centralno Afriko napram Gvinejskemu zalivu obrnile na Vzhod napram Črnemu morju ali eni in Rdečemu morju na drugi strani. Seveda Franciji ne more biti čisto vseeno, ako bo odslej Italija izpodirala vpliv Francije na Orientu, in če bi poskušala morebiti Turčijo izriniti za to, da v Siriji, ki je mandatarna država Francije, neti protifrancoske težnje po neodvisnosti. Toda sporazum z Italijo na tem polju je po mnenju »Tempse« primeroma najlažji po starem principu vseh diplomatov od Abrahama in Lota do Brianda in MacDonalda: do ut des. Francija političnih in gospodarskih težnj Italije, ki bi se izdejavale v območju turškega imperija, ne bo ovrnila, ako — ta „ako“ je jako važen — Italija prizna sedanje

Romunija gre na volitve

Žalostna bilanca Jorgove diktature

Bukarešt, 6. jun. Ko se je Titulescu ponesrečil poskus, da bi sestavil koncentracijsko vlado, je kralj poveril mandat Vajdi Vojevodu, enemu izmed voditeljev kmetske stranke. Voditelji političnih strank so odklonili sodelovanje v vladi, ki bi jo vodil nepolitik, nekak varuh nad njimi — poslanik Titulescu namreč; zato je Vajda Vojevod upal prvotno, da se bo njemu posrečilo pritegniti k sodelovanju vse politične stranke. Vsaj kraljeva želja je bila, da se omogoči sestava koncentracijske vlade, ker bi potem državi ne bilo treba na volitve. Tudi Vajda Vojevod ni imel v tem pogledu sreče kakor Titulescu. Zato ga je kralj pooblastil, da sestavi manjšinsko vlado, ki se bo oslanjala na kmetijske in na liberalne disidente. Splošno pričajo, da bo Vajda Vojevod sestavljal vlado še nočujo. Ker ne bo imela ta vlada v parlamentu večine, bo razpustila poslansko zbornico in razpisala nove volitve.

Zadnje volitve so se vršile v aprilu 1931. Kakor je v Romuniji navada, so prinesle zmago tistemu, ki jih je vodil, to je profesorju Jorgi. Njegova koalicija si je »izvojevala« 297 mandatov, medtem ko je narodna kmetska stranka nazadovala od 340 mandatov na 29. Kdo bo zmagal pri teh volitvah, si ni težko misliti.

Za razmere v Romuniji je značilno, da je nadstrankar Titulescu tudi letos propadel pri poskusu, da sestavi koncentracijsko vlado, kakor ga je že lansko leto kralj zamenjal poklicni iz Londona. Takrat je Titulescu skušal sestaviti koalicijsko vlado, s pomočjo katere bi organiziral državno stranko in nato razpisal volitve. Kralj bi bil lansko leto pri tem namenu Titulescu podprl pod pogojem, da sprejme v novo vlado njegovega zaupnika Argetoianu, ki bi postal resnični vodja nove vlade. Titulescu ni hotel deliti oblasti z Argetoianom in igrati vlogo nekakega slavnatega moža ter se je raje vrnil v London. Iz državne stranke torej ni bilo nič. Kralj je na to poklical na krnilo države svojega vzgojitelja Jorgo, dobrega zgodovinarja in idealnega profesorja, ki naj bi politikom pokazal, da se upajo vladati tudi možje, ki niso poklicani za politiko. Bilanco Jorgovega delovanja je moral podati sam kralj na seji ministrskega sveta, ki se je vršila 31. maja in kateri je poleg njega prisostvoval tudi guverner Narodne banke Angelescu. Vlada ni mogla plačati niti svojih uradnikov, prav tako ni imela denarja za armado! Kralj je dejal, da mora država plačati svoje uradnike, ker je to obveza sprejela s pravo pogodbo. Nato je Jorga šel in podal ostavko.

Enoletna diktatura prof. Jorga je pustila za seboj temne sledove: Finančni minister Argetoianu je sicer znižal državni proračun od 34 na 25 milijard, vendar je bil v zadnjem času proračun vsak mesec v primanjkljaju za novo milijardo lejev. Izdatki za državno upravo so bili stalno dvakrat tako veliki, kakor dohodki, čeprav so državni uradniki prejeli plače najprej z zamudo, potem na obroke, dokler je končno sploh niso več prejeli. Na prošnjo finančnega ministra Argetoianu in grofa Ghike, je nedavno prisel v Bukarešto znani francoski finančni izvedenec prof. Rist v spremstvu 14 pedantnih računarjev, in ta je zadal Jorgi s svojim poročilom o gnolobi romunskih financ smrti in udarec.

Po objavi tega poročila je romunsko dolarsko posojilo iz leta 1929, ki je bilo plasirano po 88 do 92 odstotkov, padlo od 41 na 33. Borze se je polastilo izredno razburjenje, posebno porazna je bila Ristova ugotovitev, da je zaradi Argetoianovega zakona o razdolžitvi kmetska zašla v nevarnost romunska valuta in ves finančni sistem. Francoski delegat pri Narodni banki Auboin je podal ostavko in izjavil, da bo pri ostavki vztrajal, dokler romunska vlada ne prekliče zakona o razdolžitvi kmetskega prof. Rist je seveda tudi odsvetoval posojilo, za katero je prosila romunska vlada v Parizu. Za dan 26. junija je napovedano zborovanje vseh romunskih bank. Na tem zborovanju nameravajo predstavniki bank zahtevati, naj se bankam dovoli sodnijska likvidacija, ker je postalo njihovo delovanje, po uvedbi zakona o konverzi kmetskih dolgov, nemogoče. Začeli so se širiti tudi vznemirljivi

stanje v Evropi in se odpeve neupravičeni zahtevi po pomorski pariteti svojega brodarstva s francoskim.

Ta izvajanja »Tempse« so vsekakor jako optimistična. Vendar pa zaupamo priznani spretnosti francoske diplomacije, da bo znala rešiti problem, ki je izredno težak in ki bi ga v drugačnih razmerah človek smatral malodane kot nerešljiv. Je posebno ena točka, ki jo je mogoče direktor »Tempse«, g. Jacques Chastenet, ki se je zadnji čas nekaj tednov mudil v Italiji in kateremu se ta članek pripisuje, nehoti ali hote prezrli. Italijansko-turški pakt je samo del antante, ki obsega tudi Rusijo in deloma Grčijo in naj bi po namerah Mussolinija v doglednem času vseboval tudi Bolgarijo. Kar se tiče Albanije, je itak danes vsaj v zunanje-političnem pogledu samo del Italije, in veliko vprašanje je, kako se bo spričo rusko-italijanskega pakta opredelila Romunija, na koje telesu zeva velika besarabska rana. Nobena tajnost namreč ni več, da pogodbe med Italijo, Rusijo in Turčijo vsebujejo tudi vojaške stipendije, s katerimi si zagotavljajo te tri države v slučaju potrebe tudi medsebojno pomoč z orožjem in v katerih igrajo glavno vlogo Dardanele in Bospor, oziroma basen Črnega morja.

Vsi ti problemi seveda ne zadevajo samo Francije, ampak tudi njene zaveznice. Zato nalagajo tudi odgovornemu vodstvu naše zunanje politike

glasovi, da se bo vrednost bankovcev znižala za 50 odstotkov in da se bo denar iz tega izkupička porabil za financiacijo konverzije kmetskih dolgov.

V takšen položaj je privedla državo diktatura prof. Jorga. Glavno vprašanje je sedaj, kje bo Romunija dobila denar, da vsaj za silo uredi svoje finance. Kralj bi bil želel, da bi prav Titulescu sestavil novo vlado, ker ima dobre zveze z londonskimi bankirji; ti naj bi Romuniji posodili denar, ker ga noče dati Francija. Nastal je zelo ugoden trenutek za nemško diplomacijo, ki pritiska na Romunijo, naj bi ratificirala trgovinsko pogodbo, ki leži v predalih že dobro leto. Pogodba bi omogočila izvoz romunskega žita v Nemčijo. Romunija bi tako prišla v posest deviz, ki jih tako potrebuje. Romunska vlada se doslej še ni mogla odločiti za ratifikacijo, ker je njej nasprotna Francija. Tudi Francija je postavljena pred težko izbiro: Ali da Romuniji posojilo ali jo pusti, da se vda nemškemu gospodarskemu in političnemu vplivu.

Ogromen potres v Mehiki

Newyork, 6. jun. Z. Po vestih iz Mehike je bil večeraj dopoldne, zlasti v jugozahodnem delu države, močan potres. Po do sedaj še nepotrjenih vesteh znaša število smrtnih žrtev 400 oseb, okrog 1000 oseb pa je brez strehe. Najbolj je prizadeto mesto Manzanera, ki šteje 4000 prebivalcev.

Volitve v Nemčiji — 31. julija

Hitlerjeve udarne čete bodo zopet dovoljene

Berlin, 6. jun. tg. Državni kabinet je določil kot dan volitev za nemški državni zbor 31. julij.

Berlin, 6. jun. Z. Današnji tisk, posebno levičarski, objavlja razne vesti o ukrepih nove vlade, ki bodo v glavnem zvišali starost volivcev od 20 na 25 let, to pa zaradi tega, da se zmanjša število narodno socialističnih glasov, katere hoče novi državni kancelar na vsak način zmanjšati, da uporabi narodne socialiste za svojo gardo. Te vesti so uradno demantirali. Priznavajo le to, da vlada pripravlja termin za nove volitve. O spremembi volivnega zakona ni govora. Obenem uradno proglašajo, da bodo ukinili prepoved bojnih organizacij, zlasti narodno socialističnih, vendar pa bo vlada imela pravico stalnega nadzorstva nad vsemi organizacijami. Tudi prepoved nožne uniforme bo razveljavljena, vendar pa to še ni popolnoma gotovo. Glede

Volilna vlada

Bukarešt, 6. junija. Z. Nova izrazito volilna vlada Vajde Vojevoda je delno sestavljena, in sicer samo iz članov narodne kmetske stranke, ki so danes dopoldne položili prisego. Delna vlada je sestavljena tako-le:

Vajda Vojevod, ministrski predsednik in notranji minister, Minorescu, finančni in pravosodni minister, Lugocanu, trgovinski minister, general Stefanescu, vojni minister, Potarca, prometni minister, Tilea, državni tajnik za tisk v predsedništvu vlade,

Emil Hatieganu, brez portfelja, zastopnik Erdelja, Brandseh (Nemec), minister narod. manjšin, Pan Halippa, brez portfelja, zastopnik Besarabije,

Novi predsednik romunske vlade Vajda Vojevod je postavljen za namestnika ministra za delo, minister financ bo nadomeščal ministra za zunanje zadeve, minister pravde Potarka poljedelskega ministra, minister za trgovino pa prosvetnega ministra.

Državno podtajništvo v zunanjem ministrstvu je poverjeno g. Tileju, državni podtajnik za manjšine v predsedništvu vlade pa ostane g. dr. Brandi.

Novi ministri so bili že zapriseženi.

Nekrvava revolucija v Čile

V 20 minutah državni udar

Newyork, 6. jun. tg. Revolucija v državi Čile, o kateri je Vaš list že večeraj poročal, je potekla popolnoma brez krvi. Ko je ministrski predsednik Montero bil na seji kabineta, so prišli odposlanci vstašev neoboroženi pred vladno palačo in zahtevali, da Montero odstopi v 20 minutah, sicer da bodo vladno palačo bombardirali s letali. Montero je nato takoj zapustil palačo, ne da bi se formalno odpovedal svojemu mestu. Prevratl je prišel tako nepričakovano, da ni bilo nobenih prijateljskih niti sovražnih demonstracij proti novemu režimu. Devila je izročil zastopnikom listov kratko vladno izjavo, da bo izvršil radikalne reforme in da imoviti sloji v bodoče ne bodo več živeli na stroške obubožane ljudske množice.

Program vlade: državni socializem

Newyork, 6. jun. tg. Prvi manifest nove vlade postavlja naslednja temeljna načela: Država mora zajeti in zaposliti vse produktivne sile države in dati možnost dela vsem, odstraniti kapitalistični jarem v korist onih ljudskih razredov, ki ustvarjajo dobrine in omejit inozemski imperializem. Gospodarski program naštevaja, da hoče vlada razpustiti čileško solitersko družbo in obnoviti obrat v manjših opuščeni soliterskih rudnikih, razdeliti odnosno

zasilnih odredb, ki jih je izdala Brüningova vlada, poročajo listi, da bodo večinoma ukinjene, razen tega pa bo vlada izvedla najstrožje varčevanje in se bo izogibala razpisovanju novih davkov. Večeraj je Reuterjev urad objavil vest, po kateri se je državni predsednik Hindenburg odločil, da ob priliki svoje 85 letnice izda proklamacijo na nemški narod in da bo v tej proklamaciji priporočil kot svojega naslednika bivšega prestolonaslednika. Ta vest pa se je danes uradno demantirala.

Schwerin, 6. jun. Z. Večeraj so bile deželne volitve, ki so zanimive zaradi tega, ker so narodni socialisti, ki so imeli prej 2 mandata, dobili sedaj 29 mandatov. Izgubili so socialni demokrati in vse meščanske stranke. Narastli pa so tudi komunisti od 2 na 4 mandate.

Protirevolucija

Newyork, 6. jun. tg. V južnih delih države Čile je izbruhnila protirevolucija proti novi socialistični republiki. Pripoveduje se, da jo podpira večji del vojske in mornarice. Odstavljeni predsednik Montero je zbežal iz Santiaga in skuša zbrati čete v južnih delih države.

Vloga letalstva

Pariz, 6. jun. AA. O revoluciji v Čile se doznava vse te-le podrobnosti: Vlada je že 3. junija izvedela, da pripravljajo komandant zrakovplovstva polkovnik Groar revolucijo. Zato ga je takoj odstavljal in objavila obsedno stanje. Vendar pa se je polkovniku Groarju posrečilo pridobiti zrakovplovno šolo na svojo stran. Letala te šole so pričela letati nad mestom in metati letake za zahteva, da predsednik republike odstopi. Vlada je nato izdala poveljni šoli nalog, naj obkoli zrakovplovno šolo. Pehotna šola je ta nalog odklonila, druge vojaške enote pa so izjavile, da ostanejo nevtralne. Zaradi tega je predsednik republike podal ostavko, vlada pa je oblast izročila g. Fugi.

Radikali računajo na pomoč socialistov

Pariz, 6. junija. AA. Glede na večerajšnje sejo nove francoske vlade, na kateri se je govorilo o vladni deklaraciji, ki bo jutri v parlamentu predložena, pravi »Ere Nouvelle«, da se pričakuje, da bo v deklaraciji največ govora o mednarodnem položaju. Deklaracija bo naglasila voljo Francije po ohranitvi miru in konsolidiranju evropskih razmer. Listi misli, da socialisti ne bodo predložili nikake interpelacije po vladni deklaraciji, nego bo Leon Blum imel samo krajši govor, preden pride do glasovanja o zaupnici vladi.

Dunajska vremenska napoved: V severnih Alpah izpremenljivo in hladno vreme s severozahodnimi vetrovi, v južnih Alpah pa večinoma jasno.

Moderna volilna tehnika

V letošnji spomladi so se vršile volitve v dveh velikih evropskih državah, in Nemčiji in Franciji, ki niso zanimive le po svojih presenetljivih volilnih rezultatih, temveč tudi po sredstvih in načinu volilnega boja. Obe državi sta namreč demokratski in je vsakemu državljanu omogočeno, da se vedno izpoveduje svoje politično prepričanje. Le v takem ozračju je volilna borba bila res živahna in interesantna, polna presenetljivih momentov.

Ko gledamo volilni material, s katerim so operirale razne stranke in ga skušamo analizirati, treba priznati, da so politični voditelji, ki so organizirali volilno propagando, bili dokaj dobri psihologi in da so pogodili sodobnega človeka, ki je pretežno zunanji človek, brez lastnega idejnega sveta, ki malo in nerad misli, pač pa je nervozen in se pusti vplivati od oblikih vtiskov.

S to predpostavko že kar naprej računajo stranke in si — kot prvo značilnost — nadevajo naslove in imena, ki nimajo z njihovim dejanskim programom, če ga sploh imajo, nič skupnega. Tako se n. pr. Hitlerjeva fašistična stranka imenuje »delavsko socialistična«, čeprav ni ne eno ne drugo. V nemškem fašizmu bo delavstva prav malo, pač pa je v pretežni večini meščanska garda z brezposelno mladino, podprta od bivših cesarskih oficirjev in finansirana od veleindustrije in veleagrarcev. Pa vendar nosi pogumno svoje rdečebarevane socialistične ščit. Torej laž in prevara v naslovu. — Enako bi se lahko vprašali, zakaj Herriotova stranka nosi naslov »radikalna«. V čem neki se kaže njena radikalnost? Morda v socialnih pogledih? Socialisti so prejšnji teden predložili radikalom nekakšen socialen program, čigar sprejem od strani Herriotove skupine so smatrali za predpogoj sodelovanja v vladi. Socialistični predlogi so bili jako skromni, socialno naravnost neznatni — in vendar: »radikalni« so odgovorili, da si jih ne morejo osvojiti. Herriotova stranka je politična linija francoskega meščana in kmečkega posestnika, ki ni v prav nobeni smeri radikalen: ne politično ne socialno ne kulturno. Razven tega imamo v Franciji še celo vrsto »socialističnih« strank, ki s socializmom nimajo niti najmanjše zveze.

Stranke se torej trudijo, da že s samim svojim imenom apelirajo na čustvenost volilca, čeprav naslov ni v skladu z resničnim strankarskim programom. Na čustvenost volilca je preračunljiva tudi vsa volilna borba, katere dovršeno tehniko smo nekoč občudovali le v anglosaskih državah, a se je v zadnjih desetletjih Evropa mnogo od njih naučila. Posebnost te metode je v tem, da ne gre za to, da volilca o nečem prepriča, temveč da se mu nekaj sugerira. Ne apelira se več na hladno razsodnost, razum, prepričanje, kar se je delalo nekoč z dolгими, načelnimi uvodnimi članki in doktrinarno sestavljenimi progami, s katerimi so nekoč posebno Nemci prednjačili. Vse to je za sodobnega, živčno otoplega volilca premalo dinamično. Preračunljiva propaganda mora razgibati vse čute, mora predvsem sugerirati volilstvu neizbežno zmago. »Hitler bo predsednik!« »Tretje carstvo se uresniči!« »Ko pridemo na oblast, bodo krčake glave!« »Pride noč dolgega noč!« »Noč z zmagovito stranko!« — S takimi prepričevalnimi, udarnimi gesli so hitlerjevi agitatorji prekrvali nemško volilstvo in so zlasti neodločnim in odvisnim sugerirali, da je Hitler tisti, kateremu zmaga ne umanka. Podobno smo čitali že tedne pred francoskimi volitvami v radikalnih glasilih: »Herriot — bodoči ministrski predsednik.«

To psihološko, da ima gotova stranka vse za seboj, se skuša podčrtati že s gotovimi simboli in simboličnimi dejanji. Hitlerjevi so si za svoj znak izbrali upognjen križ (Hakenkreuz), ki ga vidijo povsod nalepljenega in narisanega. Vsako jutro so bile ceste mest in vasi belo potresene s malimi Hitlerjevimi plakati z upognjenim križem. Kamor

si se obrnil, povsod Hitlerjev znak. Nasprotniki (Hindenburgova fronta), so le slabo parirali ta način volilnega boja. Proti koncu si je »železna fronta« v obrambo izmislila tri puščice, kar naj bi simboliziralo dinamično silo treh, v »železni front« združenih elementov: socialno demokracijo, strokovne organizacije in socialistične sportne in udarne zveze. Učinkovit simbol pa je prišel prepozno v obtoč.

Da spadajo k volilni propagandi plakati, prepletkani avtomobili, metanje letakov iz zraka, vse to ni več novo. Velik uspeh je Hitler dosegel s svojimi obhodnimi četami, ki jih je bržčas kopiral po »Zveličavni armadi«, kakor fašisti v Italiji. Strumni, organizirani nastopi mladih, navdušenih ljudi, godba, petje in zastave, vojaški ceremonijel, vse to dviga pogum pristavev. Nekaj posebnega so bili aranžirani dialogi med govornikom in gotovo izvržbano skupino poslušalcev, ki razplamte in navdušijo zborovalce in ki se navadno končajo s prisrčno zvestobo. To metodo zborovanja so prvi uvedli komunisti. Pri tem ne gre več za razloge in protirazloge govornikov, gre le za ustvaritev gotove psihoze, kateri masa, ki je vajena kinematografskih scen na platnu, navadno hitro podleže.

V istem smislu nestvarno, zgolj na čustveno razpoloženje preračunljeno propagando opazujevamo v krušnem vprašanju. Poštena stranka ne bo nečesa obljubovala, češar naprej ve, da ne bo mogla izpolniti. Takšna je bila poštena tradicija nekdanjih strank, ki so računale na izvestno kontinuiteto med narodom. Toda, kako neprekosljivo demagogijo so v tem pogledu uganjali pri zadnjih volitvah razne radikalne stranke v Franciji in Nemčiji! Iz vseh govorov in pisanja listov je zvenelo: Dajte nam moč in v trenutku vam dekretiramo zlato gradove in reke mleka in medu. Herriot je že na tem, da si beli glavo, kaj bo s storjenimi obljubami; morda bo v kratkem tudi Hitler moral meriti prepade med besedami in dejanji. — Toda tragično na vsem tem je to, da si ljudje puste slepo sugerirati čisto nemogoče stvari.

Zelo priljubljeno orožje v volilnem boju je satira na račun političnega nasprotnika. Francozi so v tem pogledu nedosegljivi mojstri. V tem smislu namreč, ker je njihova satira res duhovita, nagajiva, nikdar surova in žaljiva za nasprotnika. Kandidat, katerega se je nasprotni stranki posrečilo osmešiti, je gotovo pri volitvah izgubljen. Vendar vsa ta propagandna sredstva, kakor so rafinirana in skrbno preračunljiva na ljudsko čustvo, mislimo, da sama po sebi vendarle ne morejo zagotoviti končnega volilnega uspeha. Kar odločuje in potegne zlasti mladino za seboj, je nova politična zamisel, je nova ideja, ki je sicer živa v ljudski duši, a je treba, da jo narodu nekdo formulira. Hitler ni uspel radi tega, ker je kršil svojo stranko za »delavsko socialistično«. Njegov uspeh temelji globlje. Znal je najti izraza užaljenemu nemškemu ponosu, ki se čuti po mirovnih pogodbah vezanega in degradiranega na narod drugega razreda. Hitler je Nemcem obljubil, da jih dvigne iz tega stanja, da ustvari »tretje carstvo«. Zato je uspel in zato še vedno raste v svojem pokretu.

Pohodi na Washington

New York, 6. junija. AA. Pohodi bivših bojnikov na Washington postajajo čedalje pogostejši. 500 newyorških veteranov se je polastilo ladje in na njej prekorajilo reko Hudson. V Newarku v državi New Jersey so bojevnike razpršili oddelki redarstva.

Z druge strani poročajo, da je kakih 250 manifestantov iz Chicaga in do 900 bojnikov iz Baltimora že prispelo v Washington.

Kupčija na velesejmu

Pričakovati je bilo, da bo sedanja akutna gospodarska kriza vplivala negativno tudi na kupčijo na velesejmu. Izkazalo pa se je nasprotno. Že danes je omogočen majhen pregled kupčijskih uspehov. Razvidno je, da je veliko zanimanja za visokovredne predmete in predmete trajne vrednosti. Kljub vsemu je še danes mnogo ljudi, ki imajo razpoložljive prihranke ali pa razmeroma dobro zaslužijo. Ti ljudje ne varčujejo tako kot so poprej in nalagajo svoj odvišen denar predvsem v nakup blaga.

Nadalje imamo obrtnike in trgovce, ki svoj zaslužek koj plasirajo v predmete, s katerih porabo hočejo zvišati rentabilnost svojega podjetja. Vse to naravno povzroča, da je v kljub krizi v nekaterih panogah povpraševanje znatno tako s strani trgovine kakor tudi konzuma direktno. Zato je bilo v nekaterih panogah zabeležiti že nekatere prav lepe zaključke. Pohištvena stroka, ki res prednjači, je zabeležila doslej že več pomembnih prodaj. Tudi v nekaterih predmetih te stroke smo dobili domačo produkcijo, ki je s svojimi izdelki enakovredna inozemskemu blagu. Tako so se pri

nas začele izdelovati doma damastne rolete in podobno. Nova panoga domače proizvodnje je tudi takozvano žgano slikarstvo. Proizvodi se odlikujejo tudi po kakovostni izdelavi.

V ponedeljek je bil obisk velesejma prav znan, k temu je veliko pripomoglo dejstvo, da je uvideno znižala vsaj za ta dan velesejska uprava enkratno vstopnino na polovični običajni znesek. Zato je bilo na velesejmu živo kot v nedeljo. Pripomoglo pa je tudi ugodno vreme. Začeli so se tudi že obiskati šol. Glede nedeljskega obiska je pripomniti, da je izpadel izredno dobro. Pomisliti je namreč treba, da je bilo to nedeljo število obiskovalcev znatno višje kot isto nedeljo lani. To je dokaz za popularnost ljubljanskega velesejma, pa tudi kako potreben je že postal Ljubljani v zadnjih letih. Za Ljubljano je postala že vsakoletna običajna potreba obiskati velesejme in ni ga skoro človeka, ki bi zamudil kakšno prireditev.

Veliko zanimanje vzbuja na velesejmu razstava poljske republike. Vendar zaradi ovir, ki bi lahko vsakakor odpadli, mnogo razstavnega blaga ni prispelo, tako da je slika nepopolna.

Nameravani atentat na Mussolinija

Policija je atentatorja pravočasno izsledila

Rim, 6. junija. Ž. Danes je objavljeno službeno poročilo, da je na beneškem trgu pred poslopjem predsednika vlade policija prišla predvčerajšnjim ob treh popoldne nekega sumljivega človeka, ki je imel švicarski potni list na ime Angelo Calvini. Stražniki so ga odvedli na policijo, kjer so ugotovili, da ima ponarejen potni list ter da se imenuje Angelo Sbardellotto. Policiji je možakar znan že od preje kot nevaren človek. Prispel je iz inozemstva pred nekaj dnevi in prinesel s seboj dve bombi in revolver. Pri zaslišanju je Sbardellotto izjavil, da je prisel v Italijo z namenom, da izvrši atentat na predsednika vlade Mussolinija. Dejanje je hotel izvršiti, čim bi izstopil Mussolini iz predsedniške palače. Vsi današnji listi naglašajo, da se ta vest ni objavila prej zato, ker so hoteli včerajšnje proslavo ustave izvršiti brez vznemirjenja. Fašistični tisk je zaradi nameravanega atentata zelo ogorčen. Okoliščini, da je atentator prišel iz inozemstva in da je imel pri sebi precej denarja, kaznuje, da je bil ta nameravani atentat aranžiran v inozemstvu, kajti samo preko meja Italije lahko delujejo antifašisti, v Italiji jim je vsako delo onemogočeno. Fašisti zahtevajo, da se izkorenini gnezdo židovcev, ki ogrožajo plemeniti čuti ne le italijanskega naroda samega, temveč tudi drugih držav. Tragični primeri tebe židovčin so v zadnjem času zelo pogosti. Pred enim mesecem je bil izvršen atentat na predsednika francoske republike Doumerja. Skrajni čas je, da se odpro oči merodajnih činiteljev in da se razne tolerance, ki se opravčujejo z nekakim idealizmom, pustijo ob strani ter da se energično nastopi proti rovanju ilegalnih tolp v raznih državah.

Zagrebska vremenska napoved: Zopet se bo zoblačilo, toplo, vetrovno, poslabšanje vremena.

RADI SVETOVNE KRIZE ZNIZANE CENE.
Radiomnatijsko termalno kopališče
DOLENJSKE TOPLICE
zdravi sigurno reumatizem, iliaz, ženske bolezni i. t.
Sezona od 1. maja 30. septembra.
Stanovanje, hrana in kopeli v kopališčnem domu
50 Din dnevno.
Postaja: Straža-Toplice. Zahtevajte brezplačen prospekt.

Bolgarska vlada v nevarnosti

Spor v narodnem bloku med demokrati in zemljeradniki

Sofija, 3. junija 1932.

Ob priliki razsula demokratičeskega zgovora smo že izrazili mnenje, da se bode oddahnila najmočnejša grupa »narodnega bloka« — zemljedelci, katerim je bil vstop v vlado le tako mogoč, da so se odrekli najvažnejšim ministrstvom: notranjemu, zunanemu in finančnemu ministrstvu, katere so dobili v svoje roke demokrati. Demokrat je tudi ministrski predsednik Mušanov in predsednik narodnega sobranja Aleksander Malinov. Kot Damoklejev meč za zemljedelce je bil demokratičeski zgovor vedno pripravljen v slučaju razpada narodnega bloka iti z demokrati.

Razpad demokratičeskega zgovora v skupino Ljapjev-Burov na eni, in na drugi strani skupino Cankova je ojunatil zemljedelce, ki skušajo sedaj kolikor mogoče izvesti svoj program in svoje zahteve uresničiti. Često so bili zemljedelci primorani odstopiti od svojih zahtev le iz bojazni, da jih ne potisnejo demokrati iz vlade ter sklenejo koalicio z demokratičeskimi zgovorom.

Zemljedelci so postali aktivnejši, kar pa je zopet rodilo nesoglasje v samem narodnem bloku, ki izbruhne sedaj na eni ali na drugi strani, včasih iz malenkostnih vzrokov. Prilik se najde dovolj, vsaj se vrše proračunske debate. Ministri poskušajo pri takih priložnostih s svojim vplivom doseči ohranitev sporazuma, ki je državi baš sedaj neobhodno potreben. Vendar se vžle temu dogajajo prizori, kakor včeraj v parlamentarni budžetni komisiji, ko ni mogel prodreti predlog ministra za notranje zadeve demokrata Girginova glede razdelitve ravnateljstva za narodno zdravje v tri sekcije in je bil predlog zavrnjen z 10 proti 7 glasovom. Proti so glasovali vsi zemljedelci ter v narodnem bloku stoječi radikali, med tem, ko

so se liberalci od narodnega bloka odtegnili glasovanju. Za so glasovali le demokrati.

Ministr Girginov, razkačen nad izidom glasovanja je zapustil zborovanje, kamor se ni več vrnil. Popoldne se je sestel ministrski svet v daljšem posvetovanju, kako razčistiti položaj.

Proti temu ministru se sploh vodi zlasti od strani zemljedelcev ljuta borba radi policijskih kazmer v državi. Ostali so na velikih meetingih še stari policaji in agenti, ki so prej služili demokratičeskemu zgovoru in so njegovi pristasi. Ti se seveda ne morejo zvesti v vlogo, da so med drugimi strankami tudi zemljedelci na vladi ter vrše svoja nasilstva dalje. Postopanje policije proti zemljedelcem na deželi je zelo razvnelo duhove ter je bil ministr Girginov prisiljen že pred nekoliko dnevi, podati izjavo, da bo klical na odgovor svoje ljudi, ki so kaj zakrivil.

Demokrati pa seveda tudi niso pripravljeni, odstopiti del svojih močnih pozicij zemljedelcem. Da bi jih držali kolikor mogoče v šahu, so započeli zopet koketirati z skupino Ljapjev-Burov in se je slučajno (?) sestel šef demokratske stranke Aleksander Malinov z enim voditeljem Ljapjev-Burovega zgovora po imenu Govedarov. Slednji je tudi priznal, da bi bil vstop njegove skupine v razširjeno koalicio narodnega bloka mogoč in po njegovem mnenju za državo koristen.

Iz opisanih dejstev sledi, da se nesoglasje v strankah Narodnega bloka pojavlja, in da ga odgovorni faktori ne zanikajo, kakor se je to še pred kratkim delalo. Vendar je pričakovati, da se bode tudi sedaj dalo poravnati medsebojne spore, ker sicer grozi tudi Bolgariji diktatura, kar je ministrski predsednik Mušanov indirektno priznal, češ da je z demisijsko vlado narodnega bloka obstoj parlamentarizma v nevarnosti.

Priprave na svetovno gospodarsko konferenco

Povabljeni bo tudi Rusija

London, 6. junija. Po poročilih tukajšnjih listov angleška vlada pripravlja po svoji diplomaciji ugodna tla za svetovno gospodarsko konferenco, ki naj bi se vršila v Londonu. Ko se te priprave končajo, bo angleška vlada poslala formalno povabilo državam, naj se konference udeležijo.

Iz Amerike poročajo, da želi ameriška vlada, naj bi se je udeležila poleg južnoameriških držav tudi Rusija. Stimson je izrazil željo, naj bi se konference vršila v Londonu. S povabilom na londonško konferenco hočejo Angleži dati Ameriki priložnost, da se udeležijo razprav o svetovnih gospodarskih problemih, predvsem o ureditvi denarja.

Uvozni monopol za poljedelske proizvode na Čehoslovaškem

Čehoslovaška država, četudi ima tehnično jako razvito in moderno urejeno kmetijstvo, mora vsako leto precejšen odstotek svojih življenjskih potrebščin kiti iz tujine, iz katere pridejo v glavnem za pšenico in žito v poštev Rumunija, Madžarska in Jugoslavija, za živino pa razen že omenjenih še Poljska. Jugoslavija uvaža v Čehoslovaško veliko manj, kakor bi mogla, kljub temu, da je blago istovredno. Vzrokov tega nenaravnega razmerja je mnogo. Eden izmed tehničnih vzrokov pa je gotovo neorganiziranost naših izvoznikov v Čehoslovaško. Zdi se, da bodo sedaj po novem zakonu, ki ga bo Čehoslovaška sprejela, nekako primorani, da se organizirajo.

Poljedelsko ministristvo je namreč izdelalo načrt zakona za uvažanje poljedelskih in živinorejskih produktov (žito, moka, otrobe, živa živina, meso, mast, slanina, maslo) na podlagi katerega bo uvoz omenjenih izdelkov monopolna pravica države, ki bo ta svoj monopol urejevala s pomočjo posebne komisije pri ministristvu trgovine. Dovoljenja za uvoz bo ta komisija, v kateri bodo zastopniki vseh zainteresiranih ministrstev, delila kmetijskim in konzumnim združenjem, potem mlinarjem in protokoliranim trgovcem, ki se pečajo z uvozom omenjenega blaga. Na podlagi tega zakona lahko vlada ustanovi skupno organizacijo uvoznikov, katerim bo dajala uvoznice, ki so neprenosne in za katere je potrebna plačati pristojbine od vsakega q in kosa. Te pristojbine gredo v korist regulacije ponudbe domačega trga in pa za podporo za živinorejo. Prestopki proti predpisom tega zakona so jako ostri: 100.000 Kč ali pa šest mesecev zapora, konfiskacija predmetov uvoza in pa izguba obrtne pravice.

Načrt tega zakona je rezultat dolgih priprav in posvetovanj odgovornih poljedelskih faktorjev, ki so se po izkušnjah vrnili k sistemu uvoznega monopola za žito. Monopoliziranje živinorejskih izdelkov je sicer novost in je sad spoznanja, da zakon o carinskih doliadah ni imel željenega učinka, kar je ministristvo poljedelstva samo priznalo.

Politična usoda tega zakona je še precej negotova. Sicer je skupina v vladi, ki je za ta zakon, po odhodu živinostnikov iz vlade doslej pridobila, ker oni so bili principiarno proti monopolizaciji trgovine. Sedaj se nahajajo v vladi kot edini nasprotniki tega zakona le narodni demokrati, ki se držijo rezervirano, dokler svojega mišljenja ne poudarja trgovske organizacije, ki so bile sedaj izvanredno enkrat vprašane za svet. Za jugoslovansko izvozno politiko je novi zakon velikega pomena in ga s pametno politiko lahko sijajno izkoristimo, ali — pa bomo še to izgubili, kar smo do sedaj imeli.

Praga, 6. jun. tg. Po načelni odobritvi ministrskega sveta se bo najbrž še ta teden osnoval čehoslovaški žitni uvozni sindikat, v katerem bodo kmetijske zadruge, socialno demokratične nakupovalne družbe in ostala trgovina. Agrarni Venkov pristavlja k temu, da se mora uvoz kmetijskih pridelkov omejiti na minimum.

5 letni otrok žrtev Save

Kranj, 6. junija.

Ob levem nabrežju Majdčevega kanala, ki dovaja vodo elektrarni, je v zadnjih letih nastala ob stari nekdanji obnavski cesti nova četrt Kranja. V tej novi naselbini, prav ob robu Kranju ima hiško Matija Ažman, železničar v pokolu. Obrežje Save je zelo priljubljen prostor za igranje otrok iz okolice.

Včeraj popoldne okrog 4 sta se pod hišo gosp. Ažmana in prav ob Savi igrala 5letni Vlado Ažman in 4letni Zdravko Gruđen. Od Ažmanove hiše navzdol vodi k Savi stezica in v vodi je na

pravljena deska za pranje. Savsko dno je v kanalu večina pokrito s blatom. Med igranjem je Vlado nenadoma zdrknil ter izginil. Pozneje, ko so prišli ljudje h kanalu, so se poznali sledovi nog in rok, kako si je deček pomagal, ko je zdrknil po blatu in se skušal rešiti. Njegov tovariš Zdravko se pa ni preveč prestrašil ob prijateljevi nesreči, marveč je prišel k Ažmanovim v hišo in je poyedal, da je Vlado padel v vodo in spaval po Savi. Starejši sin gosp. Ažmana, uradnik pri »Semperitu«, bivši mornariški podčastnik je bil slučajno doma ter je takoj dvakrat skočil v mrzlo Savo in se potopil na dno, vendar pa ni mogel najti dečka. Obvestili so Majdčeve elektrarno, da zapre vse izhode. Iskali so dečka s čolni po vsem kanalu, spustili vodo iz kanala, toda njegovega trupla niso našli, čeprav so ga iskali do večera. Vprašanje je, ali je voda truplo že preje odnesla skozi kako odprtino pri zatvornicah, ali pa se je takoj zarilo v blato.

Vlado Ažman je bil oblečen v rdeč jopič, rjave hlačice iz baržuna in je bil bos ter brez pokrivala. Šele v nedeljo so ga ostrigli, ker je preje nosil velike kodraste lase. Iskanje za otrokom so stari nadaljevali tudi danes in so preiskali še teren nižje od Drulovke.

Danes zvečer bodo ponovno spustili vodo iz kanala ter še enkrat ves prostor preiskali. Pravijo, da je Vlado že prej dvakrat padel v Savo, pa so ga vselej rešili.

Nesrečni starišji prosijo prebivalce ob Savi, da posvetijo čim večjo pozornost, če bi bilo mogoče izslediti kje otrokovo truplo.

Drobne vesti

Belgrad, 6. junija. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine obvešča gospodarstvenike, da je prejel odgovor čehoslovaške in jugoslovanske zbornice v Pragi, ki mu poroča, da je pokrenila vse, kar je potrebno, da bo obisk jugoslovanskih gospodarstvenikov v Pragi rodil čim racionalnejše sodeve in praktične uspehe. Program tega obiska bo naknadno objavljen, podrobnosti pa med bivanjem naših gospodarstvenikov na Čehoslovaškem.

Zader, 6. jun. Ž. Včeraj je bila na svečan način izročena križarka »Zarac« vojna zastava. Zastavo je darovalo mesto Zader. Svečanosti so prisostvovali vojvoda genovski, italijanski generalni konzul v Splitu in italijanski konzul v Sibeniku.

Ankara, 6. junija. Ž. Turška narodna skupščina je sprejela zakon, po katerem se v bodoče poveduje inozemcem izvrševanje službe v Turčiji ter so dobili vsi inozemci odpovedni rok šestih mesecev, v katerem času morajo likvidirati vsa svoja podjetja.

Pohištvo razproda po znižani ceni

jedilnice, spalnice, kuhinje itd.
Ivan Napast, Vižmarje 9, nad Lj.
(črez železniško progo, pri kapeli, levo)

Lastni izdelki, specijelno ročno brušenje uhanov, koljejev in broš. Oglejte si pojo bogato zalogo na velesejmu paviljon H, štev. koje 297
JAROSLAV LINKA
Daliměřice č.p. 102 Turnov ČSR

ZIMA

za žimnice vseh vrst po najnižjim dnevnim cenah vedno na zalogi samo pri
J. KNIFIC - tovarna za žimo
Stražišče pri Kranju

Novi rektor slovenskega vseučilišča

Na večerajnji seji vseučiliškega sveta v Ljubljani je bil izvoljen za novega rektorja za prihodnji dve leti redni vseuč. profesor prelat dr. Matija Slavič.

Naša akademska anketa

Ali je mladina današnje dobe zmožna velikega filozofskega, političnega ali literarnega zanosa?

V.

Mladina je bila razžaljena s tem vprašanjem. Stari obupujejo nad mladino? Ona ni odgovarjala in — mislim —, da ne bi odgovarjala, če bi se ne bil oglašil neki »starši«, ki je javno obupal nad mladino in zanikal njeno sposobnost.

Ta »starši«, ki se je oglašil, je gotovo pedagog, ki stavi vso zmožnost dela in življenja v svoj »edino-zveličavni« *predmet, v svojo vzgojo v srednji šoli. Mu bom malo izprašal vest, temu »staršemu« *pedagogu, ki je javno obupal nad mladino.**

Pred vojno se je rodila, v vojni je rasla. Vzgoje ji je manjkalo, ker so bili očetje na vojni in niso mogli vzgajati svojih otrok s »silo, ki novo mašo poje«. Mladina je bila tedaj popolnoma svobodna in je to svojo svobodo za vedno ohranila, ona si nikdar ne pusti ukazovati. Ona ne pleše tako, kot stari hočejo. Ona je revolucionarna.

Hitri socialni in politični preokreti v vojni in po vojni so vstvarili, so vzgojili mladino, ki je hitra v mislih in dejanju, ona ni omahljiva, ni počasna. Kar ji drugi, morda stari ali pa zmožni mladi, predložijo, to hitro zgrabi, brez premisleka tira to naprej in hoče doseči svoj cilj. Saj smo svobodni. Ona ni indolentna...

Njena izobrazba je pomanjkljiva, pravi ta »starši« *obupujoči pedagog. Kaj pa da srednješolska izobrazba mladini? Malo teorije ji da, malo jezika, malo podlage in mladost ji zagreni. Srednješolska izobrazba, naj bo še tako popolna, ne pokaže človeku poti v življenje, ne da mu naukov, ne da mu idej, ne vzpodbija ga za delo.*

Kdor hoče srečno hoditi skozi življenje, mu ne zadošča ta šolska izobrazba. Čeprav je bila med vojno in takoj po vojni šola ohranjena, manjkali so učitelji, so se vendar več učili, kakor danes ko so razmere urejene. Človek je bil moral, se mora in se bo moral sam učiti, sam si utirati pot naprej, sam mora spoznati svet, življenje in umetnost. Katera šola da danes učencu svetovno izobrazbo, spoznanje svetovnega znanstva, tuje književnosti, pogled v svetovno politiko..., te narodne preteklosti mu ne pokaže do potankosti...

Poeta nascitur. Tudi filozof mora biti rojen, tudi politik mora imeti talent. Danes imajo vsi šolo. Pesniki, filozofi in drugi. Le politiki je nimajo, vsaj pri nas ne. Ne bom rekel — javne šole, ampak zasebno, kot so jo uživali, vsaj delno, vsi politiki, da so spoznali svojo tehniko, — namreč politično —, da so spoznali politične ideje. Pokažite nam, Vi stari, svoje ideje, če naše niso prave.

Stari obupujete nad mladino? Morda se bojite mladine, kot so se bali v 70. letih Staroslovenci Mladoslavci, čeprav so se vsi borili za isto idejo, za osamosvojitve in združitve vseh Slovencev v zedinjeno Slovenijo, za slovenski uradni jezik na Slovenskem.

Le obupujte stari, kolikor hočete, mladina je nad vami že davno obupala. Ona ne vidi o zadnjih letih vašega dela, vsaj javnega dela in uspehov ne, katere bi videlo in čutilo ljudstvo. Morda delate tiho... Ljudstvo tega ne vidi, tega ne zaznava, vidi pa ljudstvo javno delo mladine, ki se ne straši...

In literatura? Utihnili so Finžgar, Zupančič, Pregelj, drugi so pa ali preveč zaposleni ali preveč zastareli. Ali nima mladina v svoji sredini mladih literatov. Ti so še mladi, komaj so začeli živeti, pa zahtevate od njih Prešernov in Jurčičev. Vodnik, Kranjc, Javornik, Smolej, Kresal, Mrzel itd. Samo imena. Čakajte! Saj se šele razvijajo, Morda boste dobili z njimi Preglja in pol in še druge, Prešerna pa nikoli več. Kosovela nam je zela bela žena.

Le obupujte, stari! Mladina je že obupala nad vami!

I. J. cand. phil.

* Akademska anketa ni bila razpisana v tem smislu, kakor da bi obstojal dvom o življenjski šoli in sposobnosti naše sodobne inteligenčne mladine. Temveč je hotela mladini nuditi priložnost, da pove svoje nazore, zato, da vidi samo svoj duhovni obraz in da ga vidi tudi drugi. Mislimo, da taka odkrita beseda more le doprinesti k pozitivnemu skupnemu stremljenju. — Op. ured.

— Pri astmi in boleznih srca, bolečinah v prsih, pljučnih boleznih, škrofulozni rahitis, povečanju zaščitne žleze, tvorbi golše je velike važnosti ureditev delovanja črev z uporabo naravne »Franz-Josef« *grenčice. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da so s Franz-Josef« *vodo izgubila zaprtja, ki se pokažejo v začetku bolezni, ne da bi se bila pojavila pričakovana diareja. — »Franz-Josef« *grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.***

Z evhar. kongresa v Sarajevu

Odkritje spomenika nadškofu Stadlerju

Sarajevo, 4. junija.

V vrsti prireditev evharističnega kongresa v Sarajevu je treba predvsem poudariti odkritje spomenika prvemu vrhbosanskemu škofu dr. Josipu Stadlerju. Spomenik je iz belega kararskega marmorja in kaže nadškofa Stadlerja v nadnaravni velikosti, oblečenega v slavnosten ornat. Spomenik je izdelal priznani hrvaški umetnik Marin Studin. Spomenik je vžidan nad grobom rajnega nadškofa v sarajevski katedrali in na vernike umetniško in religiozno globoko vpliva. Tretji dan kongresa so spomenik slovesno odkrili ob polni cerkvi vernikov in vseh cerkvenih dostojanstvenikov. Pod spomenik so hrvaška katoliška in kulturna društva položila šest lepih vencev.

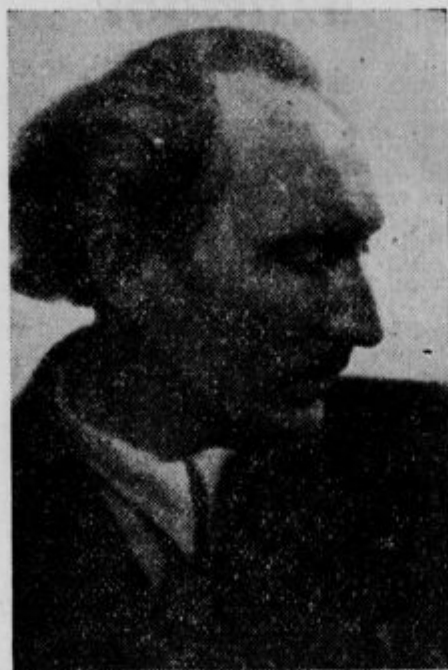
Bogoslovski zbor »Stadler« *je zapel Premrlovo »Nadbiskupu Stadlerju«, grško-katoliški »Ciril-Metodov zbor« *iz Zagreba in hrvaško pevsko društvo »Tret« *sta zapela nagrobnice. Nato je sredi velike tišine vstal sarajevski nadškof dr. Sarič, ki je imel plamenčast govor v potašitev prvega sara-***

Spomenik nadškofa dr. Josipa Stadlerja.

jevskega nadškofa dr. Stadlerja. Med drugim je rekel: Stadler je eden. Eden v ljubezni, eden v izvrševanju dobrih del. Na njegov spomenik bi mogli napisati samo eno besedo: Ljubezen... Slovenski škof Slo mšek bo kmalu proglašen za svetnika, kmalu bo na oltarju. Tudi naš prvi nadškof, ako Bog da, bo svetnik. Strossmayer mu je nekoč pisal v pismu: »Ti si svetnik, Ti si čudodelnik!« *Da, žudeže je delal, ko je bil živ, pa jih je delal tudi po smrti. Jahal sem po golem hribu, pa smo prišli do studenca. Bila je velika suša. Ustavili smo konje, ko so se nam približali kmetje. Star kmet se je približal in dejal: »Presvetli, poglejte ta studenec, vedno je živ in nikoli ne usahne. Poprej je večkrat usahnil, pa nam je naša živina ginila od žeje. Ne-koč je prišel tisti presvetli, ki je bil prej pred Teboj. Imenoval se je Josip. Rekli smo mu: Blagoslovi ta studenec!« *Blagoslovil ga je in od tedaj nikdar več ni usahnil.**

Naš prvi nadškof je bil velik in moder. Tudi sedaj naš prvi nadškof, kakor sv. Avgustin, molli za nas vse, za svoje drage Hrvate in Slovence. Jaz pa Vas, bratje, pozivljam, da molite pri oltarju vsi, da naš prvi nadškof skoraj pride na oltar kot svetnik. On dela žudeže že tu na svojem grobu! To stvar izročamo v roke živega Boga. V imenu Jezusovem naj odkrijem ta spomenik, še prej pa zaključimo:

Hrvaški umetnik Marin Studin.

»Slava velikemu našemu nadškofu dr. Stadlerju!« *Nato je nadškof dr. Sarič odkril spomenik in vsa cerkev je klicala: »Slava!« *Nato se je nadškof dr. Sarič zahvalil umetniku Marinu Studinu za njegovo lepo umetniško delo, hrvaškemu narodu, ki je spomenik postavil, hrvaškemu metropolitu dr. Bauerju, kateri je dal svoj velik doprinos za spomenik svojega nekdanjega profesorja. Ob sklepu je nadškof dr. Sarič prebral latinski in hrvaški napis na spomeniku, ki se glasi: »V čast in spomin dr. Josipa Stadlerja, prvemu vrhbosanskemu nadškofu in metropolitu, ki je njegovo ime trajneje, kakor spomenik.« *— Nato sta spregovorila še zagrebški nadškof dr. Bauer in bogoslovec Trobendar.***

Pridobivajte novih naročnikov!

Veličasten sprevod

Sarajevo, 5. junija.

Veličasten sprevod katoličanov z vseh krajev države je snoči dokazal silno moralno silo katoliške vere. Sarajevo še nikdar ni doživelo tako veličastne manifestacije. Že ob 6 zvečer se je začel sprevod urejati po mestnih ulicah. Točno ob 8 pa je ogromni sprevod začel korakati. Najprej je korakala »Hrvaška glazba« *iz Sarajeva, za njo pa so takoj šli Slovenci v svojih pestrih narodnih nošah, Čehi, Slovaki in množica hrvaških društev. Med sarajevskimi društvi je korakal tudi »Slovenski klub«. Sprevod so zaključili številni meščani in velike množice kmetov. Stotine »...« *lampijončkov so temu veličastnemu sprevodu dajali slikovito obeležje. V sprevodu je igralo devet godb, ki so prišle na kongres iz raznih hrvaških krajev.**

Vse ulice, po katerih je šel sprevod, so bile okrašene, z oken so visle preproge, prebivalstvo je povsod najpristržneje pozdravljalo udeležence sprevoda. Vse je prešinjala le ena misel, čim lepše in dostojneje proslaviti veliki dan.

Na prostornem balkonu »Napredkove zadruge«, ki je žarela v stotinah žarnic, so se postavili cerkveni dostojanstveniki, katere je sprevod viharno pozdravljalo: »Naj živi sv. oče papež! Naj živi hrvaški metropolit! Naj živi knezoškof Jeglič! Naj žive bratje Slovenci!« *Široka Aleksandrova cesta je bila videti kakor eno samo goreče živo morje. Brez pretiravanja lahko rečemo, da se je snoči v Sarajevu poklonilo katoliškim dostojanstvenikom nad 30.000 vernih katoličanov iz vseh krajev.*

Nato je spregovoril predsednik »Napredka« *g. Ante Alaupović, ki je pozdravil dostojanstvenike, predvsem pa zastopnika sv. očeta Pija XI., apostolskega nuncija Pellegrinettija. Nato je pozdravil hrvaškega metropolita dr. Bauerja, nakar je nadaljeval:*

»Naša vrhbosanska hijerarhija je posebno pomorna nocoj zato, ker v skupini cerkvenih dostojanstvenikov more pozdraviti sivolasega knezoškofa dr. Antona Bonaventuro Jegliča (Živijo!), ki je bil desna roka našega blagopokojnega prvega nadškofa dr. Josipa Stadlerja. Knezoškof Jeglič! Vaše ime izrekajo usta sarajevskih siromakov, ki ste jih zadovoljili s svojimi deli. Vi ste dajali siromakom, kakor nihče drugi. Vi ste siromakom bili oče, ki je zapustil najlepši živi spomenik v vrhbosanski nadškofiji. Hvala ljubemu Bogu, ki Vam je dal zdravemu in čilemu dočakati jubilej naše nadškofije. Vi ste naš dični prijatelj. Prišli ste, da povečate naše veselje, za kar Vam Hrvatje, katoličani vrhbosanske nadškofije, izrekajo pristržno zahvalo. Z Vami obenem pozdravljam tudi druge škofove na-

Tujski promet v Sloveniji v l. 1931

(Iz poročila Zveze za tujski promet.)

Ljubljana, 6. junija.

Tujski promet v Sloveniji, ki se je pričel razvijati šele po vojni, je dosegel v l. 1930 svoj rekord, tako da so bila vsa letovišča zasedena. Ob koncu predlanske sezone so se pričeli misliti na zidavo novih hotelov in prenočišč za tuje. Toda v začetku leta 1931, ko so se pojavili prvi napovedani znaki gospodarske krize, smo se bali, da bo že lani tujski obisk pri nas znatno padel. Poleg tega so grozili naši tujski sezoni še nekateri drugi močni činitelji, tako ekonomski nacionalizem s svojimi deviznimi odredbami, velika reklama za obisk kolonialne razstave v Parizu, ki je povsod škodila tujskemu prometu, in tedenciozne vesti, ki so se širile v inozemskem tisku o slabih zdravstvenih razmerah pri nas. Vendar pa k sreči naša letovišča niso navezana toliko na inozemce, temveč mnogo bolj na obisk z juga, ki je bil na isti višini, kakor predlanskim, ponekod je celo narastel, le obisk inozemcev je nekoliko padel. Tujska sezona se lani torej ni tako slabo odrezala v Sloveniji, dočim se je v Dalmaciji mnogo slabše. Naši hotelirji in gostilničarji so lani zgradili mnogo novih sob, več kakor vsa prejšnja leta.

Od 33 občin, ki veljajo za letovišča, zdravilišča itd. je poslalo Zvezi podatke 21. Lani je obiskalo naša važnejša zdravilišča in letovišča ter mesta skupno 115.824 tujcev, ki so imeli 625.692 nočnin. Največji obisk izkazuje seveda Ljubljana: 48.040, dalje Bled (15.913), Celje (11.411), Rogaška

Usoden karambol

V nedeljo proti poldnevju se je peljal s kolesom iz Kovorja v Tržič Ciril Zupan, posestnikov sin s Hudega. Na nekem ovinku, ki močno visi, mu je priletel nasproti Jože Muzik, čevljar iz Kovorja. Udarila sta tako močno drug v drugega, da si je Ciril Zupan prebil lobanjo, Jože Muzik pa se je pretresel. Oba sta obležala na cesti. Jože Muzik se je potem s težavo privlekel domov, Cirila Zupana pa so prenesli vsega krvavega v Česnovo žago, poklicali zdravnika, ki ga je obvezal ter odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Njegovo življenje je v veliki nevarnosti.

Zgodba dveh junakov in drugo

Ribnica, 4. junija.

O slavnem pretepu v Zlebiču smo že poročali. Oklanemu Grebencu se je stanje toliko zboljšalo, da je izven nevarnosti. Glavnega klavca pa so tudi že orožniki spravili za vrata premišjevanja in pokore. Omeniti je le, da je bila v trgu tudi zadnja nedelja kaj živahna. Kdor je opazoval prizor, se je spomnil na pustni torek. Dobro nadelani fantje iz trga in Hrovače so se pripeljali menda tudi z žlebiške veselice z vprego enega konja in natlačenim kolesljem, da so škopala peresa. Ker pa niso mogli vsi na koleselj, sta kar dva tudi konja jездila. Na vozu so imeli brezov mlaj in »marelo«, ki je pri nas znak »korajze«. Ubogi konji! Čigav je, so se ljudje pomilovalno vpraševali. Ali ni to trpinčen je živali? Potem ko so pustne šeme neovirano končale svojo brezplačno predstavo, so kot zadnji akt vpriporili še neke vrste tekmo. Začela se je pa tako, da je po kratkem prenekanju eden dobil poštno klopoto kot pravo na birmo, ki bo pri nas drugo nedeljo. Nato se je vnela debata med drugima dvema fantičema, ki se odnekaj rada ne gledata. Rden je klical drugega na korajžo, nakar je dobil miren in tehten odgovor: »Jaz se ne bom pretepaj, ker sem u ta bulm gvant!« *Toda to ni nič pomagalo, ker nasprotnik le ni odnehal. Približala sta se med posvkami drug drugemu in se kljub boljšim oblekam tudi spoprijela ter v hipu pljusknila v blato. Tu sta se poštno zlasala in povaljala. Nabralo se je polno gledalcev, ki so pomilovali samo »ta bulji gvant«. Dovtni so se vrtili drug za drugim. Eden je re-*

*Redno in temeljito umivanje
kože na glavi in las
s Pixavon - Shampoo-om
Vas varuje, da bi se tvoril
prhljaj, ki je vzrok
izpadanja las.
Pixavon Shampoo je klinično
preizkušeno in proovstrno
sredstvo za nego las.*

ših dragih bratov Slovencev. Vsem obenem kličem: Živeli Slovenci! Živijo knezoškof dr. Jeglič!

Navdušeno ljudstvo burno kliče nadškofu Jegliču in Slovincem. Sivolasi nadškof dr. Jeglič mora večkrat vstati s sedeža in se zahvaljevati.

Na koncu je govornik pozdravil nadškofa dr. Sariča. Navdušenje raste vedno bolj. V tem navdušenju je spregovoril še dr. Zdravko Šutej, nakar je med nepopisnim navdušenjem govoril apostolski nuncij Pellegrinetti, kateri je končal z besedami: »Naj bo Vaša lepa domovina blagoslovljena od ljubega Jezusa!«

Ko se je poleglo nepopisno navdušenje, je izpregovoril še vrhbosanski nadškof dr. Ivan Sarič, kateri se je vsem Sarajevčanom, pa tudi muslimanom in pravoslavcem, zahvalil za lepi sprejem. Končal je: »Hvala Tebi, dični moj hrvaški narod, ki si prišel z vseh strani, da daš slavo, čast in hvalo našemu Jezusu Kristusu, evharističnemu Bogu!«

Nato se je sprevod med splošnim prepevanjem »Lijepo naše domovine« *začel razhajati. Hrvatsko pevsko društvo »Trebević« *odpele še pesem »Bog i Hrvat«. Manifestacije so trajale do 11 v noč. O polnoči pa so se začele ponočne maše po vseh sarajevskih cerkvah.**

Slatina (6821), Kranjska gora (4915), Kočevje (3268), Ptuj (3179), Dobrna (2773), Novo mesto (2619), Rateče Planica (2022). Med manjšimi letovišči so imela obisk: Bohinjska Bistrica (1704), Begunje (161), Breznica (401), Brežice (629), Čatežke Toplice (1146), Dovje Mojstrana (1144), Jezersko (807), Kamnik (513), Kostanjevica (219), Kranj (1743), Krško (369), Laško (1379), Lesce (276), Litija (30), Medija Izlake (102), Radovljica (421), Rajhenburg (201), Rimske Toplice (1050), Sevnica (649) Slatina Radenci (696), Skofja Loka (387), Tržič (805) in Višnja gora (42).

Po narodnosti so bili med gosti letovišč: Jugoslovani 81.218, iz ostalih balkanskih držav 458, Angležev 447, Avstrijev 12.080, Čehoslovakov 5640, Francozov 451, iz Italije 4367, Madjarov 2132, Nemcev 6585, iz nordijskih držav 282, Poljakov 426, iz ostale Evrope 973, iz Severne Amerike 608, iz Južne Amerike 42, iz Azije 91, iz Afrike 19, iz Avstralije 5.

Zadnja štiri leta je bil tujski promet pri nas tak: leta 1928 34.196, leta 1929 51.909, leta 1930 135.893, leta 1931 115.824.

Lani je tujski promet v primeri s predlanskim nekoliko padel, bati pa se je, da bo ob letu statistika za letos znatno bolj neugodna. Vendar pa moremo iz teh števil sklepiti, kako ogromnega pomena je za Slovenijo tujski promet in kako lepe denarce donša v našo deželo. Tujski promet je postal eden najvažnejših virov narodnega premoženja.

kel: »Saj ju ni škoda, ker sta oba žnidarja, saj zato tekmujeta, kdo ima »bulji gvant«. Ko sta fanta končala lasanje, sta se v vsej luči pokazala, kateri živali je pijan človek najbolj podoben. Zadnje dejanje pa se je, kakor smo potem izvedeli, zalostno končalo doma, ko so otepali blato s hlače, in so bile ponedolžnem hlače tepene, če ni bil tudi tisti, ki je bil v hlačah? ... To pravično kazen pa bi bili zaslužili vsi, ki so se tisto nedeljo po našem trgu producirali.

O Franciški Česarček iz Ribnice 53, ki se je ponesrečila pri kopanju v Adolfovcu pri Osjeku je »Slovenec« *že poročal. Imenovano so tam pokopali. Na željo njene sestre gdč. Marije, pa so jo dne 3. t. m. prepeljali na domače farno pokopališče v Hrovačo pri Ribnici, kjer dobro dekle čaka vstajenja.*

Morilka otrok. V naši dolini smo se komaj odahnili, ko se je podela škrlatinka, a že so se pojavile ospice. Tej bolezni se navadno pridruži še pljučnica in v par dneh je po otroku. V enem tednu imamo že tri smrtne slučaje. Jožetu Arko na Jurjevici je umrla deklica stara 4 leta, Janezu Kozina v Gorčivasi je umrl fantek star 1 leto, v Ribnici pa je umrla Antonu Andoljšku 16 mesecev star sinček.

Kurji »prijatelji« *pod ključem*

Slov. krajina, 5. junija.

Pred dnevi so imeli beltski orožniki dober lov. Najprej so prišli na sled tihotapstvu s tobakom. Ujeli so nekega fanta S. iz Trnja. Fant je bil pri zaslišanju zelo »velikodušen«. Izdal je, da ni bil le tihotapec, marveč z nekaterimi fanti iz iste vasi tudi velik »prijatelj« *kur. Nad eno leto so na nepojasnen način izginjale v Trnju kokoši. Pri 40 hišah je bilo ukradenih 168 kur. Orožništvo je bilo vedno na delu, a storilci so bili tako pretkani, da jim niso mogli priti na sled. Sedaj so jih dobili po naključju. Orožniki so vse prijatelje ujeli in jih odvedli v Dol. Lendavo v zapor.*

Občani so si kar oddahnili, ker bodo kure od sedaj naprej gotovo imele mir. Tatovi so, izvenzmi S.-a, vsi mladoletni. Denar so rabili za pijačo. Ob nedeljah in praznikih so se radi pobahali, da kljub veliki krizi lahko plačajo par litrov vina. Sedaj je seveda žetve konec. V zaporu bodo imeli čas premišljevat, da tuje blago nima stalnega blagoslova. Zelim jim le, da bi jih to premišljevanje privedlo do pobožanja.

Ljubljana

Razstava na učiteljskišču

Ljubljana, 6. junija.

Ze nekaj dni je v telovadnici učiteljskega razstava risb in ženskih ročnih del, ki dokazuje, da se naš učiteljski naraščaj kljub temu, da je po učnem načrtu zdosti obremenjen s teoretično snovjo, intenzivno bavi z risanjem, ženskimi ročnimi deli in rokotvorjenjem. — Celotna razstava preseneča zlasti gledalen z zbirko risb iz vseh letnikov, tako ženskega, kakor tudi moškega učiteljskega naraščaja. Brez dvoma je za sluga prof. A. Lapajne, da so mogli učiteljski učitaviti toliko svojstvenih in samostojnih del, ki se tako močno odražajo od običajnih risarskih uspehov na naših srednjih šolah. Presenetljivo dobro so uspešni portreti na živih modelih, dekorativne kompozicije in risbe, izvedene s pršenimi akvarelnimi barvami. Nekatere zadnjih predstavljajo izredno dobre osnutke lepokov, tako da je človeku skoraj nerazumljivo, odkod na učiteljsku zanimanje za tako izvedbo, ki prav za prav že posega v grafično stroko.

Med ženskimi ročnimi deli so razstavljeni uspehi vseh treh letnikov; v prvem letniku se družijo s teorijo ročnega dela, kateremu služijo za osnove skice, ki omogočajo natančno razlago teorije raznih ubodov in šivov tudi že prvi praktični začetek v kvačkanju in pletenju. Drugi letnik se nam predstavi že s samostojno vkrojenim in izdelanim ženskim perilom in ženskimi oblekami, med katerimi so nekatere izdelane v narodnih motivih. Tretji letnik pa se že postavi s prav lepo izdelanimi moškimi in ženskimi perili.

Moški naraščaj našega učiteljskega pa je pokazal zbirko del iz rokotnega pouka. Razstavljenih je nekaj senčnikov, lepo vezane knjige itd. — Ko hodi človek po razstavi, se čudi, kako je bilo mogoče ustvariti vse to, med tem ko je bilo treba študirati toliko drugega. Na vsak način dokazuje razstava o izrednem uspehu vodstvu učiteljskega in o pridnosti našega učiteljskega naraščaja.

Ob priliki velesejma obiščite

Automat-buffet

„DAJ - DAM“

na Aleksandrovi cesti v palači „Viktoria“

Javni nastop

srednješolske mladine

Ljubljana, 6. junija.

Danes ob štirih popoldne se je vršil na letnem telovadnici Ljubljanskega Sokola v Tivoliju javni telovadni nastop ljubljanske, srednješolske mladine. Občinstvo, v glavnem seveda stariši srednješolci, so se pridružili udeležili v izredno velikem številu, tako, da je bilo to telovadišče polno, kakor morda le malo kdaj. Med odličniki pa smo opazili podbana dr. Pirkmajerja, zastopnika ljubljanskega župana dr. Bohinca in dr. Fetiha, razne druge odlične osebnosti iz javnega življenja, vse srednješolske ravnatelje, profesorje itd. Mladina je nastopila z izvrstno izvežbanostjo in spretnostjo ter je vse vajne izvajala povsem precizno in gladko. Nekatere rjajane točke so bile naravnost ljubke. Ljubek je bil tudi pogled na razne igre in slično. Telovadnim učiteljem, ki so tako izvrstno vzgojili mladino, je le čestitati. Vse nastop je trajal dobro poldrugo uro. —

Kaj bo danes?

Drama: Produkcija operne šole državnega konservatorija.

Opera: Zaprtlo.

Velesejnska razstava.

Nočne službe imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska 25, in dr. Slanko Kmal, Dunajska 41.

KAVA dnevno sveža pri **LEGAT. MIKLOŠEVA c. 18** Specijal. delikatesa, zajutrkov.

○ Film »V kraljestvu Zlatogorac« se predvaja danes zadnjikrat. To zanimivo in krasno uspešno delo Skalašev, ki ga je te dni predvajal ob splošnem zanimanju občinstva Krajevni odbor »Rdečega križa« v Unioni, se predvaja samo še danes, to je v torek 7. junija nepreklicno zadnjikrat. Ta povsem novo izdelana kopija je namenjena za ostale banovine naše države ter bo v prihodnjih dneh odpotila na iz Ljubljane. Zato opozarjamo cenjeno občinstvo, da si pravočasno rezervira vstopnice, ki se dobe v predprodaji v vestibulu dvorane hotela Union. Predstave ob 18 in 21.

○ Poškodovanje mestnih parkov in nasadov. Mestna občina ljubljanska izdaja za vzdrževanje in olepšanje mestnih nasadov vsako leto obutne zneske. Kljub strogemu nadzoru od strani mestnega načelstva kakor tudi od strani policije se pogosto dogajajo primeri, da razni zlikovci poškodujejo klopri in drevesa ter rujejo komaj posajene rastline. Da se ta vandalizem odpravi, apelira mestno načelstvo na obiskovalce mestnih parkov, da pomagajo izslediti brezvestne povzročitelje škode v mestnih nasadih s tem, da vsak primer poškodovanja javne lastnine takoj prijavijo najbližji varnostni straži ali mestnemu pazniku in sporočijo podatke, ki bi omogočili ali vsaj olajšali izsleditev krivcev.

○ Zelenizmski »pokojeenci«! Umrl je gospod Josip Sircelj, železn. revident-revizor v pokopju. Pogreb bo danes ob 4 pop. iz hiše žalosti Jenkova ulica 15. Zelenizmski »pokojeenci« se naprošajo, da se pogreba v polnem številu udeležijo. — Društvo železnizmskih »pokojeencev« v Ljubljani.

○ Umrl v Ljubljani, ob 27. maja do 2. junija 1932. Božina Ivan, 67 let, vpok. kurjač, Jernejeva c. 36; Ribizelj Marija, 39 let, žena kroj. mojstra, Branka 53, ob. Dol pri Hrastniku; Petkovšek Stanek, 15 let, učence, sin delavca Ivana, Ižanska cesta 24; Lipuš Neža, 45 let, dekla, Vidovdanska cesta 4; Kapelj Zvonko, 8 let, sin čevljar. pomočnika, Ižanska c. 88; Seunig Ana, 90 let, hiralca, Poljanska c. Jožefišče; Antoni Viktor, 80 let, hišni posestnik, Mestni trg 12. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Krašovic Ivan, 86 let, hišni posestnik, Trnovski pristan 3; Čuk Kranj, 44 let, občinski ubogi, Vidovdanska 9; Taljan Ana, 10 mesecev, hči poljskega dinarja, Jablanec 40; Kadunc Jožefa, 43 let, Sela 6, občina Grosuplje; Gornik Terezija, 7 mesecev, hči kočarja, Senovice 6, občina Sodražica; Sparovec Franja, 6 dni, sin drž. cesarja, Sp. Duple 48 pri Kranju; Ropret Ivan, 8 let, sin strugarja, Dunajska 35; Schaubach Stanek, 1 leto, sin delavca, Hovica 37; Gale Zofija, 2 dni, hči posestnika, Vnajarje 2; Pengov Ivan, 53 let, kipar, Kolodvorska 20; Medvedšek Ivan, 1 leto, sin delavca, Mala vas 18, občina Jelica; Piškur Franc, 34 let, blapec, Stara Loka, okraj Kranj; Kračovec Anton, 30 let, hlapec, Dane 29 pri Starem trgu; Medved

Znižali smo cene vsem oblačilom Oglejte si zalogo!

J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova 12

Jože, 1 leto, sin dinarice, Zaboršt 11; Tomažič Josip, 53 let, posestnik, Zalog, okraj Kamnik.

○ Nesreča gospe Slajmerje. Na velesejmu se je večeraj ponesrečila gospa Vera Slajmerjeva, soproga zdravnik g. dr. Eda Slajmerja. Gospa je obiskala velesejmu kmalu po osmih. Nekje blizu gonilnih strojev je stopila na desko, o kateri je mislila, da je povsem varna. Toda deska se je udrila pod njo in gospa je stopila v špranjo ter si pri tem zlomila nogo. Z velesejskega urada so takoj poklicali reševalni avto, ki je prepeljal gospo v Leonišče.

○ Zdravniški pregled otrok, ki so se prijavili, oziroma se nameravajo prijaviti za sprejem v deško ali dekliško vadnico državnega učiteljskega, bo 10. junija za dečke, 11. junija pa za deklice na šolski polikliniki, Resljeva cesta 10. Začetek vsakokrat ob 8.

šlaščice vsak dan sveže **FRANC MOHOR** Ljubljana, Kolodvorska 6

○ Reševalni voz vozijo mestni konji. S 1. t. m. so prenehali voziti mestni reševalni voz Turkovi konji ter je mestna občina postavila v hlev v Mestnem domu dva konja Mestnega pogrebnege zavoda. Konja sta sicer kljuseta prve vrste, toda za vožnje z reševalnim vozom, kjer ni treba take naglice in ker voz ni težak, bosta še kar dobra. Za naglo vožnje sta tukaj namreč dva reševalna avtomobila in še tretji pride v kratkem. Naša javnost se gotovo še spominja kampanje, ki smo jo vodili mi lani proti prevelikim izdatkom mestne občine, ki jih je imela zaradi reševalnega voza. Zadnje čase je plačevala mestna občina za dva para Turkovih konj dnevno 240 Din, prej pa več. Letno je torej izdala 87.600 Din. Ta znesek ji bo sedaj prihranjen, razen, kar bo plačala hlapcu in kar bo izdala za krmo konj. To pa bo mnogo manj. S tem dejanjem je mestna občina napravila natančno tisto, kar smo mi zahtevali lani, pa smo dobili popravke od g. župana, češ, da mestna občina tu ne more varčevati in da mestni pogrebni zavod ne more dati konj. Pa je le slo in tudi drugje se bo še dal najti način za varčevanje!

○ Nezadovoljstvo med magistratnimi uradniki zaradi izjave oziroma neizvajanja določb pragmatike je še vedno znatno. Personalno-pravni odsek še do sedaj ni izvedel preveč, kakor bi jih moral. Po uvedbi pragmatike na magistratu torej ni nastal red v personalnih, kakor so obljubovali, temveč le še večji nered.

○ Interesenti za mestni les. Poročali smo, da je magistratni gremij dovolil, da mestna občina podari nekemu društvu 42 kub. metrov lesa iz smrek, ki so jih posekali v Tivoliju zaradi lubadarja. Ker je lesa še ostalo, se je priglasilo zopet neko društvo in prosilo mestno občino, naj mu tudi podari nekaj lesa, ker je prav tako potrebno. Kakor kaže, bo mestna občina tudi tej prošnji ustrežala.

○ Srajce, kravate, naramnice, palice, žepne robove in nogavice, kupite najceneje pri Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

○ Dolnji del ceste v Hradeckega vasi so deloma znižali deloma preuredili in hodnike zboljšali. Izpeljana je tudi v vse dalja Hradeckega vasi kanalizacija.

Litija

Oseba vesti. K davčni upravi je bil premeščen kot davčni pripravnik g. Anton Hlede, tako da je na davčnem uradu sedaj 7 uslužbencev. V višji čin je napredoval šef davčne uprave g. Lojze Jagodič, ki si je v teku svojega službovanja pridobil pri strankah mnogo simpatij. — Na litjsko šolo je nameščena kot redna učiteljica gđ. Svagelj Josipova Ana, ki je bila prej uslužbena na Ciril-Methodovi šoli v Tustu.

Še k vlogu v krojačnico g. L. Knolla. Kakor se je dognalo, so tatovi odnesli raznih modnih štofov in drugih blaga za najmanj Din 30.000, g. Knoll je bil zavarovan pri zav. družbi Triglav, tako da pride saj do delnega kritja. Litjski orožniki prav pridno zasledujejo zlikovce in je upanje, da jih to pot izsledijo.

Smrtna kasa. Ta teden smo pokopali 11 letnega solarja litjske šole Stanka Svarca, ki je umrl vsled vnetja slepiča. Na zadnji poti, na pokopališče na Savo, ga je del pota spremljal njegov razred in mu poklonil obilo spomladanske cvetja. Njegov materi Mariji, naše iskreno sožalje.

Št. Jernej

Zlati dan, najlepši dan življenja, je doživelo v nedeljo 250 belo oblečenih otrok iz naše fare, ki so, v nestrpnosti ginjenosti in sveti pobožnosti, prvič sprejeli ljubega Jezusa v svoja nedolžna srčeca. V radosti in sreči so žarela lica nedolžnih malčkov in tudi odraslim so solze ginjenosti polnile oči, ko so zrl na te nedolžne, Bogu slovesno izročene dušice. Popoldne se je vršila v Društveni dvorani primerna igra, ki so jo otroci nad vse dobro odigrali in z njo razveselili prvoobhajance in starše, ki so prišli z njimi.

Žegnanje na Gorjancih je poteklo kar najslovesneje. Motilo je sicer nekoliko megleno, deloma deževno vreme, a obisk je bil kljub temu dober, ker je mnogo vernikov — skupno z g. župnikom — priromalo že na predvečer. — Odslej bo stanovanjska hiša vedno oskrbovana in je pričakovati številnih turistov, ki bodo v višini 1181 m (Trdinov vrh) uživali svež zrak in prekrasen razgled po solčni Dolenjski in širni savski banovini prav do mesta Zagreba.

Prve črešnje so letos dozorele na vrtu posestnika Goriska v Gor. Vrhopolju. — Črešnje, kakor tudi češnje so izredno polne, drugega sadja pa ne bo.

Koroška Bela

Novo ustanovljena »Gospodarska zadruga« je na javni dražbi kupila Puntarjevo hišo na Koroški Beli. Hiša je na zelo prometnem kraju sredi vasi in ima dve obrti: pekarijo in trgovino. Pekarijo vodi dosedanjí poslovođa g. Eržen; trgovski lokal pa še popravljajo. V odboru zadruga so: načelnik g. župnik Zbontar Matevž, podnačelnik Vidic Janez, odborniki: Sedej Pavel, Šoberl Rafael in Smolej Tomaž. Zadruga ima zelo plemenite namene.

Prihodnjo nedeljo 12. t. m. bo ob 10 v župni cerkvi slovesna služba božja: sv. maša bo za umrle člane in članice KPD, ki so se trudili za prospeh svojega društva; slavnostni cerkveni govor bo imel znani govornik; petje bo spremljal društveni orkester;

Zadnja poročila:

Kaj se pripravlja v Nemčiji?

Berlin, 6. jun. tg. Državna vlada namerava v drugi polovici tega tedna izdati zasilno naredbo, s katero bo ukinila prepoved narodno socialističnih napadalnih oddelkov, prepoved nošenja uniform in na novo uredila volilno in zbirovalno pravo ter dala gospodarske in socialno politične ukrepe. V drugem delu te zasilne naredbe se bo podaljšal državljanski davek. Financiranje države ne bodo uredili za vse proračunsko leto, temveč samo za najbližjo dobo. Finančne odredbe so temu nujnejše, ker je nesorazmerje med dohodki in izdatki še bolj naraslo s kabinetno krizo. Veliko vlogo bodo igrali prihranki pri podporah za brezposelne.

V načrtih nove državne vlade igrajo vedno večjo vlogo tudi razmere v Prusiji. Državna vlada bo za svojo finančno pomoč v Prusiji zahtevala pomoč, da bodo tam najprej poskusili sestaviti parlamentarno večinsko vladlo. Zato naj se čimprej skliče pruski deželni zbor, ki mora izvoliti pruskega deželnega predsednika. Kar je pričakovati, da se tak poskus izvolitve predsednika ne bo obnesel, da naslednje državna vlada s tozadevno željo samo misel, kako bi pripravila poseganje države v notranje pruske razmere in po brezuspešnih volitvah pruskega deželnega predsednika imenovala državnega komisarja za Prusijo.

Angleški listi objavljajo dolga poročila o načrtih, ki jih imajo novi možje ali z njimi zvezani nemški krogi, kako bi postavili na čelo bivšega nemškega prestolonaslednika. V tem oziru hočejo porabiti priliko 2. oktobra, ko bodo praznovali Hindenburgov rojstni dan, da bi takrat predsednik republike odstopil in bi dal okle na narod, naj izvoli za predsednika republike bivšega prestolonaslednika. Z uradne strani najodločneje izjavljajo, da na tak načrt nikakor ne mislijo. V spominu je še, da je svoječasto igral bivši prestolonaslednik tudi vlogo kot kandidat za državnega predsednika, da pa je ta načrt propadel radi notranjih sporov med desničarskimi strankami. To je seveda posepeševalo širjenje takih govorov. Važno je pripomniti, da Bavarci ostro protestirajo proti sedanjim dogodkom v Berlinu.

Berlin, 6. jun. tg. Za delovnega ministra je bil imenovan dosedanjí predsednik državnega delovnega zavarovalnega urada Hugo Schäffer, ki je strokovnjak v zavarovalnih poslih in je očitvidno imenovan zato, da bo sodeloval pri bodoči reformi socialnega zavarovanja.

Zasedanje belgr. skupščine

Belgrad, 6. junija. 1. Narodna skupščina se je danes sestala po daljšem odmoru k rednemu zasedanju. Po prečitjanju zapisnika je predsednik narodne skupščine prečital ukaz Nj. Vel. kralja o ostavkah ministrov Šibenika in Preke ter o imenovanju novih ministrov Skrluja in Pogačnika. Nato je tajnik narodne skupščine sporočil poslanecem, da so razni ministri predložili narodni skupščini niz zakonov, za katere bo treba izvoliti tozadevne zakonske odbore. Tako je zunanji minister predložil narodni skupščini, da sprejme deset konvencij z inozemskimi državami, med katerimi so najvažnejše konvencija o kliringu z Avstrijo in Švico, devizna konvencija s Českoslovaško in preferencialna konvencija s Francijo. Nato je bila prečitana interpelacija dr. Ivana Lončareviča o poplavih in o korakih, katere namerava vlada ukreniti, da pride na pomoč oškodovancem. V interpelaciji beremo tudi sledeči odstavek: »Pripravi smo se, da imajo gospodje ministri, bani, pomočniki, generali, generalni in okrožni inspektorji

okrog 150 državnih avtomobilov, ki stanejo državo mesečno 1.200.000 Din ali letno okrog 15 milijonov Din. Ako bi se gospodje odrekli te ugodnosti in bi kraljevska vlada odredila, da se jim odtegne tudi radi težkega gospodarskega položaja v državi mesečne dotacije za vožnje z avtomobili, potem bi se brez vsakih težav lahko učinkovito priskočilo na pomoč poplavljenecem s privarčevanim zneskom.«

Interpelantje vprašujejo vlado, če misli kaj ukreniti, da se brez oklevanja in brez nepotrebnega zavlačevanja najdejo denarna sredstva za hitro pomoč poplavljenecem, in če vlada misli sprejeti predlog o ukinitvi avtomobilskih privilegijev in avtomobilskih dotacij za gospode ministre, bane itd. Nadalje, če vlada misli, da lahko gospodje ministri, bani in drugi v državnem in narodnem interesu vsaj dve leti hodijo peš in če misli, da se ti zneski, ki so v proračunu predvideni za vzdrževanje njihovih avtomobilov za dve leti, lahko uporabijo v korist naroda, in sicer za zgraditev od poplave porušeni domov.

Skrbi nove romunske vlade

Bukarešt, 6. jun. tg. Tudi do današnjega večera še niso bila končana pogajanja za izpopolnitev vlade. Izraža se pa upanje, da bo do jutri popoldne vlada povsem spopolnjena. Finančni minister Mironescu je izjavil, da bo storil vse mogoče, da bodo v nekaj dneh mogli izplačati vsaj ostanke plač in pokojnin za mesec maj in junij. Za starejšje zaostanke in za rešitev velikih finančnih problemov pa bo morala skrbeti vlada, ki se bo sestavila po volitvah. Mironescu je dalje izjavil, da je brezpogojno za ohranitev stabilizacije valute in za nadaljnje plačevanje dolgov. Lupta pripominja, da bo sedanja vlada jamčila kroni za to, da bo izvedla popolnoma proste volitve.

Revolucija v Čile

Newyork, 6. jun. tg. Po zadnjih vesteh iz Santiaga je tam položaj zelo napet. Pošta in brzojav sta pod cenzuro. Bančni uradniki stavkajo. Narodna banka je zaprta. Vojaška junta je izjavila, da se njena revolucija ne bo izmahljala v vojaško diktaturo.

Maribor

○ Strašna najdba na lokomotivi. Ko so večeraj zjutraj pregledovali v mariborski kurilnici lokomotivo brzovlaka, ki je privozil ob 2.58 iz Avstrije, so našli na strašno najdbo, da so se tudi hudih prizorov vajeni možje zgrozili. Na kavliju tenderja je visela krvava kepa mesa in las, ki se je izkazala za kos človeške lobanje. — Pregled je nato pokazal krvave sledove na kolesih. Med tem časom pa je že prišlo iz Leibniza v Avstriji telefonično sporočilo, da so našli na progi truplo neznanca, kateremu manjka glava. Izkazalo se je, da se je mrtvec na progi sam vrغل pod brzovlak, ki je vozil v noči iz Gradca v Maribor ter našel pod kolesi lokomotive žalostno smrt.

○ Konj in voz v brezdnu. Huda nesreča se je pripetila večeraj v Bresternici ter hudo prizadela mariborskega trgovca s konji Antona Berglesa, stanujočega na Vodnikovem trgu 4. Bergles se je peljal s svojim nedavno kupljenim konjem do Bresternice ter se ustavil pred gostilno Remšek. Konj je stopil v hišo, da bi si naročil četrtinko vina, je konj iz neznanega vzroka podivjal ter od drvel z vozom vred v galopu naprej po cesti ter zavil nato proti strmini nad Dravo. Breg se tukaj zelo strmo spušta do reke in lastniku kakor tudi številnim gledalcem, ki so prihiteli iz gostilne, je bilo takoj jasno, da drvi v pogubo. Z bliskovito naglico se je žival zaletela komaj nekaj metrov nad Dravo v drevo ter obležala z razbito glavo na mestu mrtva. Tudi voz, lep, skoro nov koleselj, se je razbil na drobne kose, ki so deloma sfrčali v reko. Lastnik konja trpi obutno škodo nad 5000 dinarjev. Povrh vse nesreče je moral plačati še konjedercna, da je odpeljal ter zakopal ostanke ponesrečene živali.

○ Številko izpremenil — mesec dni dobil. Večraj so imeli na okrožnem sodišču v delu posestnika Antona Rajha iz Ključarovec. Zagovornik se je samo zaradi malenkostne izpremembe številke, iz petke je napravil osmico, pa so ga zaradi tega hudo obsodili. Imenovanemu očita obtožnica, da je izpremenil na nekem potrdilu, katerega je prejel od občinskega očeta za prevoz mrljica iz Ločnice v Ormož in glaseče se na 50 Din, prvo številko v osmico, tako da mu je občinska blagajna izplačala mesto prvotno določenega zneska 80 Din. Zagovornik se je pred sodniki, da je občina svojčasno plačala nekemu drugemu vozniku za prevoz trupla 80 Din. Pa ni pomagal zagovor ničesar; obsojen je bil na mesec dni strogega zapore in 120 dinarčkov denarne globe.

Profilašisti pred sodiščem

Rim, 6. jun. tg. Večerje izdaje rimskih listov obširno poročajo o poročilu preiskovalnega sodišča proti večjemu številu oseb iz severne Italije, proti katerim je vložena obtožba zaradi lanskih terorističnih bombnih atentatov. Predvsem sta obtožena genovski trgovec Bovone in delavec Tizian Blacha. Obtožena sta v preiskavi priznala, da sta bila v zvezi s pariškimi profilašisti. Ta objava je v Rimu povzročila precejšnje razburjenje, češ, da so dejanja obtožencev v zvezi s pariško prostozidarsko ložo.

Strašno dejanje norca

Berlin, 6. jun. tg. Dopoldne je neznan mladi možki izročil vratarju francoskega poslaništva zavoj z besedami: »To bi rad izročil iz Eutina gosposdu poslaniku.« Ko so zavoj odprli, so našli v njem dve odsekani ženski roki. Mož je med tem izginil. Med tem je prišla brzojavka državnega pravdnika v Lübecku s poročilom, da je 24 letni kmetski delavec Schöss umoril svojo mater in ji odsekal roke in noge ter zbežal najbrže v Berlin. Dognali so, da je storilec duševno bolan.

○ Voz kamenja ga je podsul. V Tipinji vasi se je pripetila huda nesreča. Z gramozom naložen voz se je prevrnil na posestnika Stefana Napotnika ter ga hudo poškodoval. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

○ Žrtve tepeža. V Račah so imeli preteklo nedeljo vroč dan. Kot žrtve tepeža je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico delavec Pignar Miha, ki je zadobil hude rane z nožem po vsem telesu.

Ptuj

Požar. Preteklo sredo je izbruhnil pri Sv. Bol-fenku v Slov. gorah pri posestniku Antonu Tomažiču požar, ki je uničil stanovanjsko in tri gospodarska poslopja. Sreča v nesreči je bila, da je začelo goreti okrog poldneva, ko so bili ljudje doma ter so preprečili razširjenje požara na sosednje hiše. Posestniku Tomažiču je zgorela mnogovrstna imovina ter je hudo prizadet. Škoda znaša nad 40.000 dinarjev, krita pa je samo z malenkostno zavarovalnino 6000 Din.

Z mostia v Dravo. V soboto popoldne je skočil z dravskega mosta v Ptuj v deročo Dravo prostak pontonirskega bataljona Živojin Stanojevič. Mnogo ljudi je bilo priča temu prizoru, vendar nesrečalec niso mogli pomagati, ker je nagloma izginil v valovih, ker ni znal plavati. Ni znano, kaj bi bilo vzrok obupnemu koraku mladeniča. Trupla še niso našli. Nesrečni pokojni Stanojevič je bil rodom iz Kragujevca.

S kosami nad policaja. Razburljiv prizor se je nudi ljudem v soboto. Skupina devet koscev je preglasno popevala in kričala po mestnih ulicah. Ko jih je varnostni stražnik opozoril, da se morajo v mestu dostojno vesti, jih je zgrabil jeza. S kosami so navallili na stražnika ter bi ga bili gotovo dejansko napadli, da se ni umaknil grozeči nevarnosti. Orožništvo je nato ugotovilo imena razgrajčev ter jih prijavilo sodišču.

Naznanila

Ljubljana

III. produkcija operne šole drž. konservatorija se vrši drvi ob 20 v dramskem gledališču. Vodstvo produkcije je v rokah gospe Cirile Škerlj-Medvedove, baletne točke je nastudiral mojster Golovin. Predprodaja je pri dnevnih blagajni v operi in zvečer od pol 8 dalje v drami. Loža stane 25 Din, parterni sedeži 10 odnosno 7, balkonski 6, galerijski 4 Din, stojšča s 20 Din pri blagajni in biljeteriji se dobi tudi podrobni spored.

Dnevna kronika

K razpisu nagrad

— Pošiljanje glasovnic za naš drugi razpis nagrad sme trajati le do včerajšnji ponedeljka 13. junija. Pozneje došli glasovnici ne bomo mogli vpisovati. V interesu vsakega bralca ali bralke je, da nam glasovnice čimprej pošlje!

Koledar

Torek, 7. junija: Robert, opat; Baptista V., devica.

Novi grobovi

† Na Rodici pri Domžalah je po kratki bolezni umrla trgovčeva soproga gospa Marija Koželj, roj. Možina. Pokopali so jo v soboto na farnem pokopališču v Mengšu. Blagi in mirni ženi svetila večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Puštalu pri Škofji Loki je umrl v nedeljo popoldne dijak-petošolec Jožef Kalan. Niti življenja mu je pretrgala jetika. Pokopani je bil brat novomariška g. Janeza Kalana in vnet član Marijine kongregacije. Pokopali ga bodo danes popoldne ob 5. Naj v miru počival! Njegovim domačim naše iskreno sožalje!

† Breznica. Smrt je začela v naši občini pobirati stare korenine. Tako je pred kratkim umrl na Rodnah Ivan Leskovec (Klemenc), star čez 90 let. Novin iz Smokova, Janez Pogačnik, je tudi odšel za svojo ženo komaj eno leto po njeni smrti. Svojtas je bival v Ameriki. 6. junija je bil pogreb Urbanovega očeta iz Breznice. Blag jim spomin!

Osebnosti

— Za knezoškofjskega duhovnega svetovaleca je imenovan župnik v Kostreznici gospod Janko Slavac.

Med. univ.

dr. Leo Savnik

specijalist za ženske bolezni in porodništvo
Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 6/I — telefon 2614.

ordinira od danes naprej
od 9 do 11 in od 2 do 4

Pojasnilo glede daril družbe „Assicurazione Generali“

Poroča se nam, da je Občna zavarovalnica Assicurazione Generali podarila prilikom svoje stoletnice velikodušne zneske nad 9.000.000 Din, ki jih ji stavila vladam onih držav, v katerih posluje, v dobrodelne svrhe na razpolago.

Za kraljevino Jugoslavijo se je določil pri tej priliki znesek 300.000 Din, od katerega je prejel Rdeči križ pod podporo za poplavljenice 100.000 dinarjev, ostalih 200.000 pa se je razdelilo na posamezne banovine.

Predstojnik generalnega zastopa te družbe v Ljubljani je izročil gosp. banu dr. Marušiču na Dravsko banovino odpadajoče darilo v znesku 20.000 Din ter je prejel na to od gosp. bana tudi potrdilo in zahvalo.

Od merodajne strani smo bili obenem opozorjeni da vest o darovih v svrhu podpore kakega irenditističnega gibanja proti naši državi, ali celo na našem ozemlju samem, ne odgovarja resnici, ker je zavarovalnica v celoti svoje darove le v humanitarne in človekoljubne namene. Da so prejela tudi v Italiji darove razna dobrodelna društva, enako kakor v drugih evropskih in prekomorskih kulturnih državah, v katerih izvršuje ta zavod zavarovalne posle, je pač ob sebi umerno.

Ostale vesti

— Razstava umetno vezanih knjig na velesejmu. (Paviljon N.) Že od začetka vsakeletnih velesejmov se odlikuje knjigovoznica Jugoslovanske tiskarne s svojimi razstavljenimi izdelki, posebno s poslovnimi knjigami. Vsled agilitnosti ter dovršenosti njenih izdelkov je znana ne samo v dravski banovini, temveč tudi po vseh večjih mestih Jugoslavije. Vsako leto je nekaj novosti, ki opozarjajo obiskovalce velesejma. Enako je tudi letos, ter se posebno ljubitelji lepih knjig opozarjajo na to razstavo. Razstavljena je namreč velika zbirka raznih platnic, v katere je vezala knjigovoznica knjige za razne književne založbe. Osnutki so bili izvršeni po naročilu založb od raznih priznanih gg. arhitektov. Izredno zanimivo so pa razne izvršne vezave, ki so popolnoma ročno izvršene. Težko je odločiti, kateri vezavi bi se dala prednost; vsekakor se pa mora priznati prvenstvo med drugimi vezavi knjige »MISSALE ROMANUM«. Kljub temu, da marsikdo ni prijatelj sedanje moderne ornamentike, bo rad priznal, da je oprema te knjige veličastna, ki se lahko kosa z vsakim drugim načinom ornamentike. Kaj naj rečemo o drugih ročno izdelanih knjigah? Izbira je velika, da je težko dati prednost eni ali drugi. Res je, da si posameznik pri današnjih razmerah tako izvirno edinstveno vezavo težko privoščiti, enako kakor n. pr. kako izvirno sliko. Cena je pač odvisna od velikosti, obsebnosti, kakovosti materiala in pozlatenja. Omenjena izvirna dela je izvršil v knjigovoznici Jugoslovanske tiskarne g. Josip Borštnar po načrtih g. Kocijančiča, izvezemsi misala, katerega je omenjeni izdelal v strokovni šoli v Weimarju pod nadzorstvom prof. Otona Dorfnerja.

— Državna klasična gimnazija v Ljubljani javlja, da bo sprejemala prijave za sprejemni izpit od 20. do 23. junija. Prijavim je treba priložiti izpisevalno o dovršenem IV. razredu osnovne šole ter krstni list. Sprejemni izpit se bo vršil 25. junija. Način izpisa pojasnila so razvidna iz razglašene na zavodovi oglasni deski.

— Pevsko okrožje Stična priredi drugi koncert na Krki v nedeljo 12. t. m. ob 3 pop. z istim sporedom kakor v Stični. Nastopijo zbori: Krka, Stična, št. Vid, Šmihel, Žužemberk, ki zapoje narodne in umetne pesmi posamič in skupno. Združeni zbori (100 pevcev) zapoje nekaj pesmi tudi v cerkvi pri litanijah. Vsi ljubitelji lepega petja pridite poslušat.

— Muzejsko društvo v Mariboru naznanja vsem geografom, da se bo vršil v Rimskih Toplicah v zvezi z odkritjem spominske plošče Antonu Askeru v nedeljo 12. junija, po iniciativi univerzitetnega profesorja dr. Bor. Ž. Milojevića sestanek vseh naših geografov z dnevnim redom: Drugi kongres jugoslovanskih geografov v jeseni 1932. — Čas: takoj po odkritju spominske plošče. Kraj sestanka bo določen sporazumno na dan sestanka ob prihodu jutranjih vlakov.

— Slovenski književnik in njegova žena prestopila v muslimansko vero. Zagrebški »Jutarnji List« poroča iz Banja Luke z dne 4. junija: »Slovenski književnik in časnikar Vladimir Levstik iz

Ljubljane je že leta 1930. v Sarajevu pred ulemo medžlisom prestopil v muslimansko vero. Danes je Levstik prevedel na islam tudi svojo ženo rojeno Lavrenčičevo. Vladimir ima sedaj ime Halid Velid, njegova soproga pa Fahrija. Oba sta izjavila, da sta prestopila v muslimansko vero v trdnem prepričanju, da je to ena najboljših in najpopolnejših ver. Halid Velid Levstik je dejal: »Že v svojih mladih dneh sem bral v časopisih in knjigah, da prestopajo v muslimansko vero v velikem številu francoski, angleški in nemški književniki in bogataši iz trdnega prepričanja, da je to najpopolnejša vera in prav to je dalo povod, da sem začel proučevati islam in po dolgotrajnem proučevanju sem prišel do trdnega prepričanja, da je to najpopolnejša vera in jaz prestopim vanjo s celim srcem.« Enako je izjavila tudi gospa Fahrija, ki je hčerka milijonarja iz Ljubljane. Oba sta se tudi poročila po muslimanskem obredu, nato sta priredila v znak veselja bogato večerjo ter objavila, da bosta poročila v Meko. — Kakor čujemo, je gospa Fahrija soprodnica »Mladega Jutrac«, gospod Halid Velid Levstik pa »Jutrove« feljtonist in znan prevajalec na slovenščino.

Kupujte ravnokar izišli

katalog pohištva

»Novodobna oprema«, katerega dobite za ceno 20 Din pri vseh razstavljalcih pohištva na velesejmu. Katalog prinaša prav lepe modele sodobne stanovanjske opreme. Pismena naročila: Rok Arhar, št. Vid nad Ljubljano. (Plačilo znamke v pismu.)

— Nesreča na planinah. V soboto se je odpravil na Golico v družbi drugih turistov 49 letni delavec Lojze Slaninik z Jesenice. Na Golici pa se je prevrnil po nekem skalovju ter se potolkel. Zlomil si je levo nogo. S težavo so turisti prinesli Slaninika v dolino, odkoder so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

DAJ sladoled DAM

— Surov napad v Rudniku. V nedeljo zvečer se je vračal z gasilske veselice v Črni vasi 35 letni delavec tobačne tovarne Franc Janželj iz Srednje vasi pri Rudniku. V Rudniku je Janželj malo zaostal za svojo družbo, v kateri je bila tudi njegova žena. Teda, bilo je okoli 10 zvečer, so ga napadli neznani suroveži in ga pričeli tolči s kamenjem in kolt po glavi. Janželj je obležal nezavestno. Ko so ga našli ljudje ležečega na tleh, so poklicali ljubljanski reševalni avto, ki je ranjenca prepeljal v bolnišnico. Janželj se do večerj popoldne še ni zavedel in je njegovo stanje zelo nevarno.

— Konj brenil otroka v obraz. V nedeljo je v vasi Volavljah v občini Trebeljevo na Dolenskem brenil domači konj v obraz 6 letnega Stanka Babnika, sinčka kajzarja. Konj je izbil otroku desno oko. Otrok se nahaja v ljubljanski bolnišnici.

— Prehrana po novih zdravstvenih načelih. Po spisu dr. med. M. Bennerja je po zbirki kuharskih zapiskov g. Berte Brupbacher-Bircher v Zürichu priredila Stefanija Humek, učiteljica gospodinjstva. 224 str. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 40 Din, nevezani 30 Din.

— Obrtnike opozarjamo na prvo vrstno izdelke tvrdke Aga — Ruše, ki v svojem lastnem paviljonu na velesejmu brezplačno podučuje o avtogonem varenju in rezanju kovin z aceticnom in kisikom in tudi brezplačno vari zlomljene kovinske predmete.

— Prvi korak v letnih »Maj« opankah bo prepričal vsako damo, da je to elegantna a obenem zdrava noša.

— Specialno lahko blago za talarje, listr za suknjičje itd. priporoča specialna trgovina sukna Novak, Ljubljana, Kongresni trg (nasproti nunske cerkve).

— Za časa velesejma stalna razstava blaga za obleke itd. pri tvrdki NOVAK, Ljubljana, Kongresni trg (nasproti Nunske cerkve). Priporočamo neobvezen ogled — posebno zunanjam posetnikom sejma.

— Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, pomanjkljivem spanju, slabem razpoloženju, razdražljivosti posezite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef« voda posebno izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na naslov JNZ

Poročali smo že, da je poslovanje JNZ čudno. Šele zadnji hip poroča v svojem službenem glasilu, da je tekma preložena, čeprav je »Maribor« za preložitve tekme prošil že pred 14 dnevi. Mi slimo, da bi tudi JNZ morala svoje sklepe malo preje javljati, saj osem dni pred tekmo. Isto je s sodniki. Po vsem svetu je običaj, da zvedo klubi, kdo sodi njih tekme najmanj osem dni prej, kot se tekma vrši. JNZ pa obvesti v četrtkovni številki svojega službenega glasila, ki pride k nam šele v petek. Vsako protestiranje je potem prepozno. JNZ pa našim klubom redno pošilja sodnike, ki so precej slabši od naših domačih. Gotovo imamo v Sloveniji boljše sodnike kot so Podubsky, Mikulčić itd. Sodnikom kvalitete Joksiča, Ružiča, Wilerja itd., nam pa ne pošlje. Slabe sodnike imamo tudi pri nas, rabimo pa boljše, drugače nam je ljubši slab domač kot tuj! V korist našega nogometa niso incidenti, ki jih direktno ali indirektno zakrivi slab sodnik. Mi rabimo propagando za nogomet in naj tekme za državno prvenstvo vodijo tudi samo taki sodniki, ki so sposobni brzdati igralce, da ne prekoračijo meja fairnesa.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 7. junija: 12.30 Šolska ura: O drevesni skorji in plutastem zamašku (Viktor Pirnat) — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Otroška ura (Marija Kmetova) — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Dr. I. Grafenauer: Nemščina — 20.00 Ljubljana, izhodišče tujkega prometa (Vl. Herkov) — 20.30 Prenos iz Pariza — 22.00 Čas in poročila — 22.15 Salonski kvintet.

Sreda, 8. junija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.00 Zbor balalajk »Kremelj« (z velesejma). — 19.00 Dr. Nikola Preobraženski: Ruščina. — 19.30 Literarna ura: Duhamel: Prizori iz bodočega življenja (g. Silvester Škerl). — 0.00 Glasbeno predavanje (L. M. Škerjanc). — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Čas, poročila, plošče.

Gospodarstvo

Organizacija pošte, brzjava in telefona

Belgrad, 6. junija. AA. V upravi pošte in brzjava so minuli teden razpravljali o definitivnem besedilu uredbe o organizaciji pošto-brzjavno-telefonske službe v resoru prometnega ministarstva.

Konferenca so se udeležile vse vodilne osebnosti naše pošto-brzjavno-telefonske službe, načelniki uprav pošt in sefi odsekov ter ravnatelji oblastnih poštinskih direktij. V imenu ministarstva za finance se je konferenci udeležil načelnik splošnega oddelka g. Mijušković.

Kot pravni veštaki prometnega ministarstva so prisostvovali konferencam prof. univ. dr. Mihajlo Ilić in dr. Milan Bartoš ter višji uradnik prometnega ministarstva dr. Dušan Mišić.

Konferencam je predsedoval pomočnik prometnega ministarstva g. Ratajac.

Po petdnevnom delu je določeno definitivno besedilo uredbe, ki bo predloženo v odobritev finančnemu ministru in ministrskemu svetu.

Uredba je izdelana na najmodernejši podlagi, pri čemer upošteva poslovno eksploatacijo pošto-brzjavno-telefonske službe in podobne sodobne organizacije inozemskih čet.

Pričakovati je, da pri s to uredbo definitivno na solidno podlago organizacija te važne panoge.

Indeks cen v maju

Narodna banka je pravkar objavila naš indeks cen v veletrgovini za mesec maj 1932. Iz teh podatkov je razvidno, da je skupni indeks cen popustil za 0,7 točke. Med cenami rastlinskih proizvodov, katerih skupni indeks je popustil za 0,8 točke, so najbolj padle fižolu, senu in koruzi, dočim so narasle cene konoplji in vinu. Med živino je narasla cena zaklanih živin, pa tudi cene volov in prašičev kažejo nagibnost k učvrstitvi. Na drugi strani pa so padle cene masti, ovac, goved, kož in jaje. Med industrijskimi proizvodi so padle cene opemarskim izdelkom, mliniskim proizvodom in bombažnim tkaninam. Ostale cene so bile v primeri z aprilom skoro neizpremenjene. Indeks cen uvoznih predmetov je skoro ostal neizpremenjen, dočim je indeks izvoznih predmetov še nadalje padel.

	april 1932	maj 1932
rastlinski proizvodi	74,3	73,5
živalski proizvodi	53,6	53,5
mineralni proizvodi	76,4	75,8
indust. proizvodi	66,2	65,0
skupni indeks	66,1	65,4
uvozni predmeti	68,2	67,7
izvojni predmeti	63,1	61,9

Konkurzi in poravnave v maju. Po statistiki ljubljanskega upniškega društva je bilo v maju razglašenih v vsej državi 58 konkurzov (v maju lani 54), od tega v naši banovini 10 (8), nadalje je bilo v vsej državi razglašenih 88 prisilnih poravnav izven konkurza, dočim jih je bilo v maju lani razglašenih 93. Na dravsko banovino odpade 11 (22) prisilnih poravnav izven konkurza.

Razstava pohištva na letošnjem ljubljanskem velesejmu je ena dosedaj največjih tovrstnih razstav v Jugoslaviji sploh. Za to razstavo je izšel novi ilustrirani katalog modernega pohištva pod naslovom: »Novodobna oprema«. Katalog je na razpolago za ceno 20 Din pri vseh razstavljalcih pohištva na velesejmu in opozarjamo na ta priročni katalog, ki prinaša prav lepe modele sodobne stanovanjske opreme.

Znižanje reeskontne obrestne mere pri Državni hipotekarni banki. Iz Belgrada poročajo, da je uprava Državne hipotekarne banke sklenila znižati obrestno mero za reeskontne kredite, ki so jih pri banki deležni denarni zavodi, za 1 odstotek. Kakor znano, je bila obrestna mera za reeskont in eskont lani določena s 15. majem na 8% in bo znala torej po novem 7 odstotkov. S tem bo reeskontna obrestna mera banke nižja kot pri Narodni banki, kjer znaša 7 in pol odstotka. Znižana obrestna mera bo veljala pri banki od prihodnje cenzure dalje tako pri centrali kakor tudi podružnicah.

Jugoslovansko-švicarski kliring. V švicarskih listih čitamo o uspehih kliringa med našo državo in Švico tele podatke po stanju z dne 31. maja: V prometu z Jugoslavijo je bilo za švicarske uvoznike plačanih pri naši Narodni banki 1.311.046 frankov, pri švicarski Narodni banki pa za jugoslovanske izvoznike 128.322 frankov, dobroimetja švicarskih izvoznikov znašajo 1.182.724, nadalje prijavitelne eksportne terjatve znašajo 1.201.082, tako da znašajo švicarske terjatve, katere je treba obratovati, 2.384.406 švicarskih frankov.

Potovanje čeških turistov v našo državo. Kakor poročajo češki listi, bo prišlo v kratkem do istega sporazuma, kot ga je sklenila Avstrija s Češkoslovansko, tudi med našo državo in Češkoslovansko. Pri sedanjih pogajanjih o kliringu med našo državo in Čehi, ki gredo mimogrede povedano, zelo težko in počasni od rok, je bil dosežen principi pni sporazum glede potniškega prometa. Jugoslovanska Narodna banka bo dala na razpolago za potne namene zneske iz zamrzlih češkoslovanskih terjatev. Potnikom iz Češkoslovanske v našo državo bo dovoljeno jemati s seboj kreditivne (navadne bančne akreditivne) za izplačila pri jugoslovanskih bankah. Ker pa je promet iz naše države v CSR manjši, je pričakovati izravnavo na drug način, morda z blagovnimi kompenzacijami.

Podpore iz banovinskih sredstev. Ljubljana, 6. junija. AA. Banske uprava objavlja: Pri sestavi banovinskega proračuna za leto 1932/33 je banka uprava upoštevala izredne gospodarske razmere in proračun izdatkov prilagodila dohodkom, ki jih je bilo v teku proračunskega leta pričakovati. Odprava banovinske trošarine na vino in žganje v času, ko je novi proračun že bil v veljavi, in pa splošno sedanje gospodarsko stanje ima za posledico, da banovinski dohodki zaostajajo za proračunskimi zneski. To dejstvo je vzrok, da banka uprava ne bo mogla v celoti izvrševati začrtanega programa in zlasti ne more modeljevati podpor v obsegu, kot je v proračunu predvideno, ker mora

Pyramidon
TABLETE

(proti glavobolu in migreni)

so znane po dobrem učinku in neškodljivosti. Pazite na naslikane ovoje.

v prvi vrsti skrbeti za redno plačevanje obvez, ki so ji z zakoni naložene. Zato banka uprava sedaj ne more reševati prošenj za podpore iz banovinskih sredstev. Dokler se položaj ne bo bistveno zboljšal, naj se vlaganje takih prošenj opusti. Zlasti svetuje banka uprava začrtanje del, če niso za razpolago lastna sredstva, ampak se računa na podporo banovine.

Borza

Due 6. junija 1932.

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili višji tečaji Amsterdam, Berlina, Londona in Trsta, dočim so oslabei tečaj Bruslja in Newyorka. Neizpremenjeni so bili tečaj Curiha, Pariza in Prage. Promet običajen.

Ljubljana. Amsterdam 2274,27—2285,63, Berlin 1324,62—1335,42, Bruselj 783,77—787,71, Curih 1097,35—1102,85, London 206,73—208,33, Newyork 5574,38—5602,64, Pariz 221,22—222,34, Praga 166,23—167,00, Trst 287,46—289,86.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 133.027 Din.

Curih. Belgrad 9,05, London 18,855, Newyork 510,50, Bruselj 71,375, Milan 26,25, Madrid 42,10, Amsterdam 207,15, Berlin 120,90, Stockholm 90,50, Oslo 95, Kopenhagen 103,25, Sofija 3,70, Praga 15,15, Varšava 57,375, Atene 8,35, Carigrad 2,50, Helsingfors 8,70.

Dunaj. Dinar notira: valuta 12,30.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila danes čvrstejša in so bili tečaji posebno na koncu višji kot v soboto. Promet ni bil znoten. Na zagrebški borzi je bil naslednji: vojna škoda 300 kom., 8% Blerovo posojilo 3000 dol. in 7% Blerovo posojilo 5000 dol. Belgrajska borza pa izkazuje naslednji promet: vojna škoda (v promptni ni bilo zaključkov) za ultimo julija 100 kom., begl. obveznice 600.000 in agrariji 90.000. Nadalje je bilo zaključnih 10 kom. čelnice Narodne banke.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 45 bl. 7% Bler. pos. 40 bl. Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Drž. pap.: 7% inv. pos. 51 bl., agrariji 23—24, vojna škoda kasa 172—176 (170, 180), 6. 170—175 (175), 8% Bler. pos. 43—44 (45), 7% Bler. pos. 39,50—40 (40—41), 7% pos. Drž. hipot. banke 44—45,50, 6% begl. obv. 31—32,50, Narodna banka 51,50 bl., Priv. agr. banka 204—211.

Belgrad. Narodna banka zaklj. 3860, 7% inv. pos. 51 bl., agrariji 23,50—24,25 (23), vojna škoda 174 den., 7. zaklj. 174, 6% begl. obv. zaklj. 32, 7% Bler. pos. 39,50 den.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 61,50, Wiener Bankverein 10, Escompteges. 100, Zivno 59, Aussig-Chemische 93, Mundus 65, Alpine 9,10, Trboveljska 21,75.

Zitni trg

Novi Sad. Kórza bač., ban., sr. gar. kval. 98 —100, ban. gar. kval. okolica Sombor 99—100, bač. bela 112—114, sr. gar. kval. okolica Sid 101—103, otrobi, bač., sr. v jutavrečah 87,50—90, ban. v jutavrečah 85—87,50. Ostalo je neizpremenjeno. Tendence ustaljena. Promet: 65 vagonov.

Budimpešta. Tendence čvrsta. Promet slab. Pšenica junij 12,36—12,60, zaklj. 12,60—12,62, rž junij 13,35—13,40, zaklj. 13,35 bl., koruza jul. 16,20 —16,25, zaklj. 16,35—16,38, maj 11,80, zaklj. 11,75 —11,80.

Chicago. (Začetni tečaj.) Pšenica julij 53,75, sept. 55,75, dec. 58,50, koruza julij 28,50, sept. 31,25, dec. 32,25, oves julij 21, sept. 20,625, rž julij 31,50, dec. 37.

Winnipeg. (Začetni tečaj.) Pšenica julij 57,50, okt. 59,875, dec. 60,75.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročila tvrdke Edv. Saborski in Comp., Dunaj.) Prignanih je bilo 2174 goved, iz Jugoslavije 136. Cene: voli najboljši 1,75, I. 1,35—1,50, II. 1,15—1,25, III. 0,95—1,05, krave I. 0,95—1,10, II. 0,80—0,95, biki 0,90—1,15, klavna živina 0,55—0,80. Tendence: cene so v splošnem ostale neizpremenjene, za bika pa so se podražile za 5 grošev.

Jajca

Italijanska uvozna carina 145 lir za 100 kg že ni stopila v veljavo, ker do sedaj Madjarska in Romunija v to še nista privolili. To se pa lahko zgodi čez noč. Ta nesigurnost vpliva neugodno na jajni izvoz. Za enkrat se kupuje švica in sicer za hladilnico obdelano bogato. Kakor hitro bo pa ta potreba krita in bo stopila italijanska uvozna carina v veljavo, pa bodo morale cene pasti. Nakupna cena je za enkrat ostala v primeri s prejšnjim tednom neizpremenjena. — Sv. Jurij ob juž. žel., dne 4. junija 1932.

Čast mi je cenj. občinstvu naznaniti, da otvorim pod lastnim vodstvom v svojem novem delu hotela Metropol (prej Miklič), nasproti glavnega kolodvora v Ljubljani novo moderno in komfortno urejeno

kavarno »Metropol«

Jamčim za točno postrežbo, solidne cene, obilno izbiro časopisov, kakor tudi udobnost v vseh ozirih.

Vabim k otvoritvi v torek dne 7. t. m. zvečer.

Z odličnim spoštovanjem Franc Miklič

Indijanci se množe

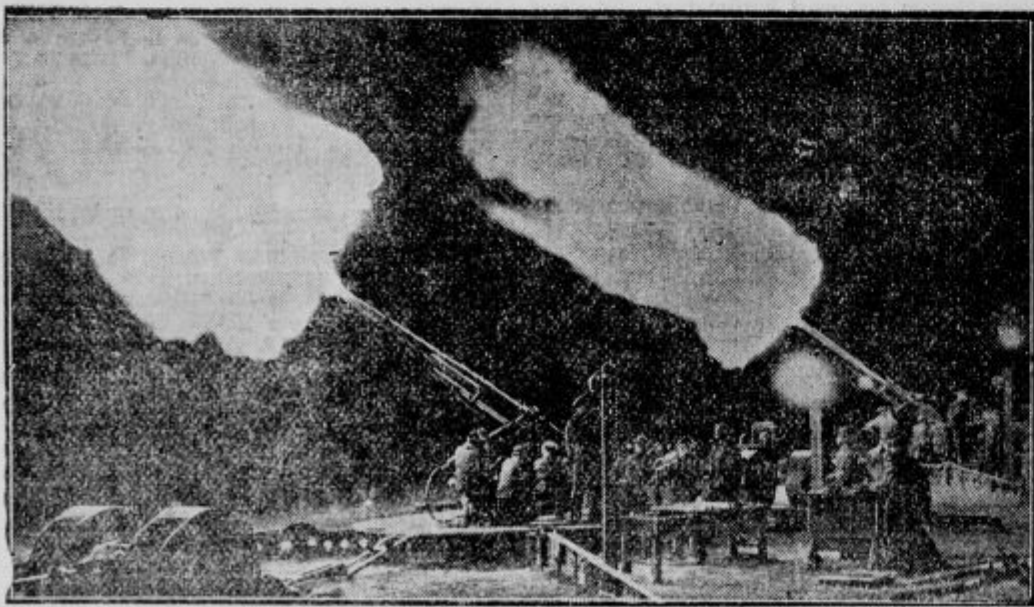
Ko smo še po gimnazijskih klopih trgali hlače — od tega je že dolgo — smo se učili, da rdeče indijansko pleme v Ameriki izumira. Popisi Amerike, razni romani iz teh krajev, vse je pisalo o »zadnjem Mohikancu«, o »zadnjem Apašu« itd. Leta 1898 je izšla celo knjiga o Indijancih, v kateri pisatelj v predgovoru pripoveduje, da se mu je mudilo izdati to knjigo, dokler ne izumrje zadnji Indijane. Od tistega časa je preteklo več ko trideset let in se že četrto desetletje nagiblje v drugo polovico, Indijanci pa še niso izumrli, ampak se celo množe, kakor poročajo novejšje ameriške statistike.

Do pred kratkim so v Združenih državah severne Amerike imeli tako zvano »ministrstvo za indijanske zadeve«. Danes namesto tega ministrstva deluje »indijanski urad«, ki ima svoj sedež v zveznem glavnem mestu Washington. Ta urad vsako leto izdaja točno statistiko o številu Indijancev in točno navaja, koliko duš šteje vsako od še živčih 193 indijanskih plemen. To uradno poročilo navadno nikdar ni bilo objavljeno, letos so ga pa na dolgo in široko objavili vsi ameriški listi, ki med drugim pripovedujejo, da se je število indijanskega prebivalstva od leta 1919 do letos zelo pomnožilo. Še leta 1919 so uradna poročila poročala, da je na ozemlju Združenih držav le še 333.702 rdečekožca. To število pa je v teku desetih let naraslo na 352.956 glav. V teku zadnjih treh let pa je to število tako naraslo, da danes šteje statistika na ozemlju Združ. držav nad 355.000 rdečepolnih Indijancev. V tem številu pa niso obseženi Indijanci severne Mehike in Kanade, ki so seveda prav tako praprebivalci severne Amerike in ki so se v teku zadnjih 15 let tudi zelo pomnožili. Samo v Kanadi je danes 107.000 Indijancev. Koliko jih je v severni

Mehiki, tega statistika ne ve. Vendar pa je iz teh števil jasno razvidno, da indijansko pleme v Ameriki ne izumira več, ampak da se celo množi. Ta množitev Indijancev pa je toliko pomembnejša, če upoštevamo še naslednje dejstvo:

Kakor sedaj poroča »indijanski urad« v Washingtonu, so se Indijanci od leta 1919 do danes za 11.30% močneje pomnožili, kakor vse belo prebivalstvo Združenih držav. Iz te statistike je tudi razvidno, da je v teh letih Indijancev neprimerno manj umrlo, kakor pa se jih je rodilo. Seveda v pomirjenju belega prebivalstva dodaja statistika, da so te številke zaradi tega sedaj tako narasle, ker v prejšnjih letih nikdar ni bilo mogoče sešteti vseh indijanskih plemen, dočim so pa sedaj v zadnjih letih Indijanci bolj civilizirani in jih je lažje prešteti. Cesar pa statistika ne pove: je pa to:

V prejšnjih desetletjih je število rdečega prebivalstva zaradi tega tako hitro padalo, ker so jih bolj oboroženi Evropejci v boju za indijansko zemljo strahovito množice postrelili; v prejšnjih časih se na pol divji indijanski rodovi so se tudi med seboj klali in ugonabljali; ugonabljal pa jih je tudi žganje, katero so Evropejci v obilni meri nudili Indijancem, da so se lažje polastili njihove zemlje. Poleg tega pa je tudi higijena v njihovih vrstah bila na nizki stopnji. Danes so pa vsi ti vzroki nekdanjega izumiranja odpadli, Indijanci v miru živijo v svojih »rezervacijah«, ki so namenjene samo njim, se kulturno razvijajo, obiskujejo celo vseučilišča, zraven pa se nikdar ne odrečejo trdemu naravnemu življenju, ki je še dandanes tradicija indijanskih rodov. To je vzrok, da se Indijanci sedaj množe in da beli svet na to dejstvo gleda kakor na kak čudež.

Nočno streljanje na letala s topovi. Na kalifornijski obali so obrežne baterije imele nočne utaje, s katerimi so posnemale te slike. Baterije so streljale na letala v višini 5000 m. Letala so daleč za seboj vlekla na dolge vrvi privezane baklje, katere so bile za cilj topovom.

Boj med polipom in otrokom

Iz Nizze poročajo o naslednjem groznem dogodku, ki pa se je hvala Bogu srečno končal. V bližini kopališča Le Levandou so domači ribiči v veliki, z vodo napolnjeni posodi razstavili polipa z 8 nogami, tako zvanega »Oktopus«. To so velike morske živali, ki imajo 8 ali 10 nog, okrog ust pa vrsto lovk, s katerimi se primejo žrtev. Vsi ti glavonožci so roparske živali in nevarni, ker svojo žrtev s svojimi lovkami prepletejo, stisnejo in zadušijo. »Oktopus« so ribiči ujeli v mrežo. Ta vrsta živali je tam zelo redka. Zato so jo radovedni ljudje kar drli gledat in se drenjali okrog posode z morskim velikanom. Med njimi je bil tudi majhen petletni pobič, ki je v svoji otroški radovednosti stegnil roko v posodo, ter hotel potipati žival. »Oktopus« pa ga je hitro zapazil in že so njegove strašne lovke uklenile roko majhnega, jokajočega dečka.

Drugi ljudje so seveda takoj priskočili na pomoč ter so hoteli dečkovo roko rešiti iz smrtonosnega objema. Vlekli so in se trudili, pa laže bi bili dečka raztrgali, kakor pa polipa prisilili, da bi bil izpuštil svojo žrtev. Polipove lovke so vedno bolj objemale tudi ostale dele dečkovega telesa ter ga skušale potegniti pod vodo. Zenske so vreščale, dečkova mati je omedlela. Kar je priskočil na pomoč mlad delavec, ki je s svojim ostrim nožem začel rezati polipove lovke, kar seveda ni bilo brez nevarnosti za rešitelja. Vendar se jo posrečilo na ta način rešiti malega dečka, ki je medtem seveda že izgubil zavest.

Čudne posledice eksplozije

Francoski listi poročajo iz Marseilla sledeči dogodek, ki se je pripetil nekemu zidarskemu mojstru iz Perpignana. Mož je v svojem tovornem avtomobilu iz Mont Pellierja vozil v Marseille dinamit. Naenkrat je nekje na semem eksploziral dinamit na vozu. Ko so prihiteli ljudje, so našli raztrgane kosce avtomobila in njegove goreče ostanke. Ugotovili so, da je tovorni avto last M. Cavalleja, zidarskega mojstra iz Perpignana, da pa o gospodaru ni sledu. Niti ene človeške koščice niso mogli najti med razvalinami. To je bila velika uganka. Polcija je neutrudno preiskovala slučaj, ker je sumila, da se je nad zidarskim mojstrom izvršil zločin.

Čez osem dni pa je priplula iz Afrike v Marseille ladja in iz nje se je izkrcal takoj zglasil zidarski mojster. Živ in zdrav, ter se takoj zgledal na polico. Tu je povedal sledečo zgodbo:

Tisti dan, ko se je zgodila nesreča, je previdno in počasi vozil dinamit proti Marseillu. Ko je bil že blizu mesta, je opazil, da je iz motorja švignil plamen. Vedel je, kaj to pomeni. Komaj je imel še časa, da je ustavil avto, skočil z njega in zbežal. Komaj je bil kakih 50 metrov stran, je strahovito eksploziral. Dinamit je raztrgal njegov voz. Kosci so leteli mimo njega, vendar se mu ni primerilo nič hujšega. Zaradi silnega strahu in razburjenja

pa so mu živci tako odpovedali, da je kakor nor tekkel po polju. Od časa do časa, tako se mu zdi, je izgubljal vsako zavest. Slednjič se ne spominja ničesar več. Ko se je zopet zavedel, je v svojo veliko presenečenje ugotovil, da se vozi na parniku, ki pravkar vozi v alžirsko luko. Njegovi sopotniki so mu povedali, da so ga našli ležati onesveščenega v marseillski luki tik ob parniku, ki je pravkar hotel odpluti proti Afriki. Ker so vsi mislili, da je tudi on namenjen s tem parnikom in da mu je tik pred vstopom na parnik postalo slabo, so ga vzeli na parnik. V Afriki je moral francoski zidarski mojster počakati na drugo ladjo, da se je vrnil v Marseille. Kljub temu, da takole romanje po svetu tja v en dan ni bogve kaj, pravi vendarle mojster Cavalle, da mu je takale neprostovoljna vožnja v Afriko vsaj stokrat ljubša, kakor pa tudi neprostovoljno potovanje na oni svet, ki mu je pretlo, ko je eksploziral njegov dinamit.

FOTOAPARATE

svetovnih trvdik Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Rabarbara. V severnih krajih zelo čislajo to rastlino, ki jo pridelujejo na vrtovih in jo potem prodajajo na trgih, ker daje okusen in cenen kompot. Na sliki vidimo, kako jo vrtnarji pripravljajo za prodaj. Pri nas jo vse premalo cenimo na vrtovih!

Medina v Arabiji, kjer je pokopan Mohamed (na desno zgoraj v krogu), ki je umrl pred 1300 leti; dne 8. junija l. 632. Na njegov grob romajo vsi mohamedani. Bosanski muslimani imajo med seboj polno takih romarjev. Baže bo kmalu v Medini in Mekki zastopano tudi slovensko pleme. Zato prišamo to sliko.

Smrt v čolnu sredi Oceana

Pred nekaj tedni smo poročali, da se je iz Lisabone odpeljal v majhnem čolnu čez širni Atlantski Ocean proti Ameriki Dunajčan Teodor Helm. Danes pa moramo poročati naslednjo vest, ki je o njem prispela iz mesta Las Palmas 4. t. m.:

Poskus Avstrijca Teodorja Helma, da bi v majhen jadrni prebrodil, preveslal in prejadral Atlantski Ocean, se je žalostno končala. Na obali Arrecife pri Kanarskih otokih so našli njegovo ladjico »Candelaria« z raztrganimi jadrni in polno vode. Helmov truplo je ležalo v čolnu.

Ko je ta vest prišla na Dunaj, je starši ponesrečenega Helma niso hoteli verjeti. Eden od dunajskih časnikarjev je prišel k materi ponesrečenega in jo poprašal po njenem sinu. Pa mu je povedala tole:

»Moj sin je dovršil trgovsko šolo in je bil namješčen v neki trgovini. Zaradi krize je bil redu-

lik čoln za pet vesel namesto dosedanjega malega čolna. To je storil radi tega, ker se je bil skrivaj domenil s štirimi legionarji francoske tujske legije, da jim bo pomagal ubežati v svojem čolnu. Srečno so prišli v Neapel, kjer pa je policija vseh pet zaprla. Helma so takoj izpustili, ker je imel v redu potni list, druge štiri so pa še nekaj dni zadržali.

Dosedanji uspehi so mu dali toliko poguma, da je hotel preveslati Ocean. Nakupil si je na Dunaju za 3 mesece konzerv ter vzel s seboj posod za 160 litrov vode. Vedno sem mu branila, naj nikar tako drzno ne potuje po vodah. Posebno zadnjič sem bila vsa v strahu, ker je vzel s seboj zakrpano jadro. Zaradi te pomanjkljive pripravljenosti mu tudi potugalske oblasti niso hotele pustiti, da bi odpotoval 1. maja. Šele 11. maja je smel na pot. Vedno so mi pred očmi ponesrečenci, ki so se ponesrečili, ko so hoteli v čolnu čez Atlantski Ocean. Kljub temu, da smo že 24 dni brez vsake vesti o njem, si ne moremo, nočemo in ne smemo misliti, da se mu je kaj pripetilo. Starši pač ne moremo drugega, kakor samo upati in upati...

Kubelik ob milijone

Slavni češki violinski virtuoz Jan Kubelik se je vrnil v Prago, kjer hoče prebiti nekaj dni ter med tem urediti svoje premoženjske razmere. Poleti pa bo odšel na daljše potovanje po Francoskem, kjer bo prirejal koncerte, pozimi pa bo s svojo umetnostjo potoval po Ameriki.

Kakor posnemamo iz čeških listov, je veliki mojster v teku svojega umetniškega nastopanja, s svojo umetnostjo na violini zaslužil 80 milijonov čeških kron. Skoro vse to premoženje pa je Kubelik, ki je le umetnik, in ne finančnik, izgubil po lastni nerodnosti. Predvsem mu je bila v pogubo prevelika zaupljivost. Med tem ko je kmalu po vojni koncertiral po Avstraliji, je njegova žena prodala njegovo posestvo v Bitčici, na kateri je bilo 3 milijone avstr. kron hipoteke. To posestvo je žena prodala neki slovaški banki, ki je obljubila, da ji bo izplačala pol hipoteke. Drugo polovico pa je založil Kubelik sam in plačal poldrug milij. čeških kron, ne da bi bil pomislil, da avstrijske krone niso češke krone. Banka je posestvo parcelirala in ga v Kubelikovem imenu prodajala. Kubelik nato ni hotel plačati 300.000 čeških kron zemljiškemu uradu, vsled česar je nastala pravda. Najvišje sodišče je kupno pogodbo z banko razveljavilo in proglasilo, da je banko smatrati le za posredovalko. Banka je morala dobiti 500.000 čeških kron sicer vrniti Kubeliku. V teh dolgotrajnih procesih pa je Kubelik izgubil vseeno veliko denarja, menda več ko 1 milijon čeških kron.

Leta 1918 je Kubelik prodal del svojega posestva, ki ga je imel na Ogrskem, za pol milijona. Ta denar je naložil v Budimpešti. Ogrska banka pa mu tega pol milijona sedaj ne izplačati, češ, da je svoj čas bival na Ogrskem.

Nad 8 milijonov dinarjev našega denarja je izgubil veliki umetnik, ko je kupil pri grofa Scenhentja veleposestvo Rotenturn na Gradiškanskem.

Na ta način je Kubelikovo finančno stanje padlo iz ravnotežja, posebno še, ko je del svojega premoženja naložil v čisto napačne ameriške vrednostne papirje. Od svojega nekdanjega velikega premoženja ima Kubelik le še dve veliki dragocenosti: dvojce gosli. Ene so od Stradivarija. Za te so mu Američani ponujali že 125.000 dolarjev, to je nad 6 milijonov dinarjev našega denarja. Teh pa mojster Kubelik noče prodati, saj si je z njimi in si bo še služil slavo, čast in denar. Druge gosli, katere so še v Kubelikovih rokah, so od Guarnerija. Te so vredne 60.000 dolarjev. Kubelik jih sedaj prodaja, da se s pomočjo teh gosli reši finančnega poloma. Kubelik sam izjavlja: »80 milijonov, ki sem si jih pridobil, so bili moje delo. Da sem teh 80 milijonov izgubil, to je del drugih.«

Najtežja Dunajčanka

V soboto se je v dunajskem Pratu pri Kadrmanu vršila posebne vrste tekma, pri kateri so nastopale Dunajčanke in Dunajčani po meri in teži. Zmagala je najtežja Dunajčanka gospa Lahola, kateri je tehtnica dokazala, da zasluži rekord, ker tehta 150,10 kg. Najtežji Dunajčan pa je Josef Koppinger, ki tehta 188 kg. Po dolžini oziroma višini je zmagal Dunajčan Karl Viola, ki ga je od pete do temena za 2 m 55 cm. Najmanjši Dunajčan pa je Alojzij Kappig, ki je visok samo 1 m 35 cm. Ko so se vsi tekmovalci natehtali in namerili, so na dunajski način med seboj veselo zaplesali. Je bil pač užitek gledati ta plešni venček!

VSAKA URA — VSAK DAN DELA Z „INTERNATIONAL“ TOVORNIM AVTOMOBILOM DONAŠA NOV DOBIČEK IN ZADOVOLISTVO!

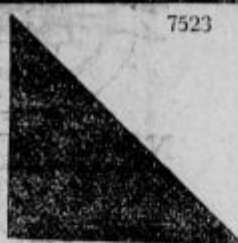
Kvaliteta, ki preživi nabavno ceno!

Novi modeli v najpopolnejši konstrukciji od 1 do 10 ton. Vsi rezervni deli na zalogi! Pred nakupom zahtevajte v Vašem lastnem interesu ponudbe!

Glavno zastopstvo: O. ŽUŽEK Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Vse izdelke iz aluminija, bakra, medenine, kakor posodo, ročaje, stojala za dežnike, stojala za garderobo, svetilnike i. t. d. pohištvo iz krivljenih jeklenih cevi izdeluje po konkurenčnih cenah

Jugoindus dr. z o. z.

Ljubljana VII, Celovška c. 38

Telefon 2187, 2663

VELESEJEM PAVILJON G

Sušak Park Hotel Pečine Slovenski hotel

Na sami morski obali. Lastni park, lastno kopališče. Najlepša sušarska rivijera. Priznana dobra kuhinja. Brezplačni prostor za parkiranje avtomobilov. Cene penzionu najnižje. Prospekte.

Razpis.

POKOJNINSKI ZAVOD ZA NAMEŠČENCE v Ljubljani razpisuje

oddajo slikarskih, plesarskih, parketnih, steklarskih, pozlatarskih, kamnoseških ter pečarskih in keramičnih del

za nebotačnik v Ljubljani. Načrti, proračun ter gradbeni pogoji se dobijo pri podpisnem uradu od 7. junija dalje med uradnimi urami za Din 20.—

Pravilno sestavljene ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju s tozadevnim napisom do 17. junija 1932., 12. ure predpoldne, pri podpisnem zavodu.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

8013

FRANC BERGANT - DRAVLJE

poleg nove šole Zg. Siška - pošta St. Vid nad Ljubljano - vis-a-vis „Remize“

Izdeluje vsa mizarstva dela po lastnih in po podanih načrtih - točno, solidno in nizke cene.

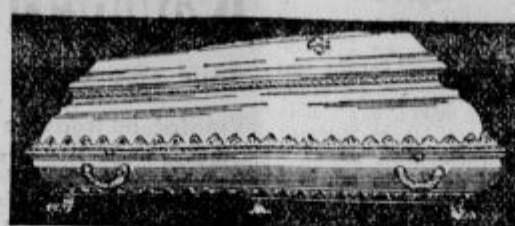
Posetniki Velesejma

se vladno opozarjajo na paviljon DERFEL na veseličnem prostoru (proti pivovarni „Union“). Točijo se: pivo in pristna dalmatinska šibeniška vina od firme

A. Sunara, (bivši gostilničar pri Tratniku).

Vsakovrstna delikatesa na razpolago.

Cene nizke! Postrežba točna!

Največja zaloga kovinastih hrst v Dravski banovini

Kovinaste krste za deco: 80 do 160 cm dolge: Din 550.— do 1.050.—, kovinaste krste za odrasle: 200 cm dolge, Din 1.400 do 2.200.—, iz zaloge v Mariboru. Izbira v vseh velikostih. Najmanj 50% prihranka potom nakupa pri izdelovalcu.

MAKS USSAR MARIBOR
Gregorčičeva ulica 17

Prostov. javna dražba

Iz zapuščine dne 18. aprila 1932 umrlega Šetince Ignaca, hišnega posestnika v Ljubljani, Rožna ulica št. 41, se bodo prodajale na prostovoljni javni dražbi različne premišne kot stanovanjska oprema, obleka, perilo itd. dne 7. junija 1932 ob 2 pop. in event. sledeče dni ob isti uri na licu mesta v Rožni ulici št. 41/II.

Predmete se lahko ogleda pol ure pred pričetkom dražbe. Kupljeno stvar je plačati takoj, prištevisi odpadajočo državno pristojbino.

A I 330/32.

Notar kot sodni komisar:
Anton Galle l. r.

Simon Praprotnik

Ljubljana, Jenkova ulica št. 7

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

Izdeluje vsakovrstno pohištvo, stavbna dela, razne oprave za lokale in urade po solidnih cenah in kvaliteti izvršitvi. V zalogi hladilniki.

Za posvežitve telesa in zraka v hiši, za bolnike in živčno bolne, za potovanje in doma

TOALETNI KIS

Sestavljen je po našem starem izkušenem predpisu iz aromatičnih zdravilnih rastlin. Osvežuje telo, okrepuje živce bolnih in slabih, služi za pomirjenje, masiranje, pranje in kopanje, pri nezvesti, glavobolu, prehladu, vznemirjenosti, naporu in trudu. Uporablja se radi prijetnega vonja in za masiranje ali se pije pomešan z vodo po žličicah, močno razredčen z vodo se rabi za pranje in za obkladke hladne in tople. Ne pokvari se nikdar in vedno se lahko uporablja. Cena steklenici 15 Din. Proizvajalca ga in daje v promet stara, l. 1599, ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg broj 20.

Slavemu občinstvu se priporoča

6 Restavracija 6 ŠESTICA

Ljubljana, Dunajska cesta št. 8.

Za šole in športnike znaten popust.

FURNIRJI

vsake vrste pri trdku

P. R. ALLES, Ljubljana — Frankopanska 18.

Ostanke?

O seveda, a samo še

- 97 volnenih ostankov
- 105 svilenih ostankov
- 117 m svile lepih vzorcev à Din 9'50
- 248 m blaga za zastore, širine 120 cm à Din 16'—
- 22'—
- 27'—

dalje — zato pridite in pogledite!

F. KS. SOUVAN

Ljubljana — Mestni trg štev. 24

Splošno mizarstvo s strojnim obratom

Izgotovljeno pohištvo na zalogi, izdeluje po lastnih in po podanih načrtih

Ivan Praznik, Ljubljana, Zavrta št. 9. Telefon 34-97.

Razstavljeno na velesejmu paviljon „E“

JOŽEF ŠORN SLIKAR IN PLESKAR

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem se preselil na Sv. Petra cesto štev. 43 (Mencinger) ter se priporočam nadaljnji naklonjenosti

Le brzo hitite, da ne zamudite ugodne prilike!

„Pri zmajskem mostu“

dobite po najnižjih cenah vse vrste manufakturnega blaga kakor: voleno za moške in ženske obleke, lepe vzorce Dagmar svile, dilene, kambrike, celice, oksford, vse vrste šilone, platno za rjuhe, ženske srajce in kombinize, moško perilo, ovrtnike, kravate etc. etc.

Geslo trgovine: Dobro blago, majhen dobiček in velik promet.

Se priporoča

Ivanka Štrukelj

Ljubljana, Resljeva cesta št. 2

Predno oddaste soboslikarska, plesarska dela, zahtevajte našo ponudbo. Najmodernejši soboslikarski vzorci vedno na razpolago. Solidna in točna izvršitev z večletno garancijo.

TONA MALGAJ družba z o. z. stavbeni pohištveni pleskar in ličar, sobo in trkoslikar Ljubljana, Kulodvorska ul. 6

Domača obrt: ŽGANO SLIKARSTVO

Razne hišne potrebščine, igrače — galanterijski izdelki, s prvovrstnim žganim slikarstvom — nudi domača trdka

MILAN HORVAT - Jesenice

Oglejte si na velesejmu paviljon E 508-509

Roland Dorgelès:

Leseni križi

IX.

Umreti za domovino.

Ne, to je strašno, tega godba ne bi smela igrati. Sesedel v mrtvo kepo, visi mož z zvezanimi rokami na kolu. Robec, s katerim so mu bili zavezali oči, mu obdaja glavo kakor venec. Prepadel moli vojni kurat svoje molitve zaprtih oči, da ne bi ničesar več videl.

Nikoli, tudi v najbridkejših urah ne, nismo tako čutili pričujočnosti smrti kakor danes. Slutimo jo, čutimo jo kakor pes, ki bo pravkar zatulil. Ali je to vojak, ta modra kepa? Biti mora še gorak.

Oh! Da smo morali to gledati, da moramo za vedno hraniti v spominu njegov živalski krik, ta strašni krik, v katerem je bil strah, groza, molitev, vse, kar se more izviti iz prsi človeka, ki zdajci vidi smrt pred seboj. Smrt: majhen lesen kol in osem smrtnobledih mož s puško ob nogi.

Ta zategnjeni krik se nam je vsem zasadil v srce kakor žrebelj. In iz tega strahotnega tuljenja, ki ga je drgetaje poslušal cel polk, smo zdajci razločili besede, prošnje, smrtno groze:

»Prosimo zame, da me pomilosti... prosite polkovnika...« Vrgel se je na tla, da ne bi moral tako hitro umreti; iznemoglega in tulečega so vlekli h kolu na rokah. Do zadnjega je vpil. Razločili smo le posamezne besede: »Moji ubogi otročiči... Gospod polkovnik...« Njegov jok je trgal strašno tišino, vojakom so drgetali udje in želeli so samo eno: »Oh, brž... brž... da bo pri kraju. Streljati, streljati, da

ne bomo ničesar več slišali!...«

Tragičen resk skupnega strela. Potem še osamel strel: smrtni strel. Bilo je pri kraju...

Potem pohod mimo trupla. — Godba je igrala »Umreti za domovino« — in stotnije so odhajale druga za drugo, z mlahavim korakom. Berthier je stisnil zobe, da ne bi videli, kako so se mu tresle željusti. Ko je poveljeval »Naprej!« je Vieublé zahteval kakor otrok, planil iz redi, vrgel puško iz rok in se zgrudil v živnem napadu.

Ko smo korakali mimo kola, smo se obrnili vstran. Nismo se upali pogledati drug drugega; bledi, z vdrtimi očmi smo korakali mimo, kakor da bi bili pravkar izvršili zločin.

Tu je že svinjak, v katerem je bil prebil svojo zadnjo noč; tako nizek je, da se je bil mogel vzpeti samo na kolena. Slišati je bil moral ubrani korak stotnij, ko so korakale po cesti na morišče. Ali je bil umel?

Obsodili so ga bili sinoči v plesni dvorani kavarne »Pri pošti«. Tu so še od našega koncerta višele smrekove veje in trobarvni papirnati venc, in na odru je bil še velik ščit, ki so ga bili naslikali godbeniki: »Nič ne maraj, naj govore, kar hočejo.« Majhen korporal, ki je bil v to uradno imenovan, je branil oboževca ves v zadregi in kar se da klavnoro. Čisto sam je stal na odru, roke so mu mahale, človek bi bil dejal, da hoče »eno zapeti!« vladni komisar se je za svojo orokavičeno roko smejal.

»Ali veš, kaj je storil?«

»Ono noč po napadu bi bil moral iti na patrolo. Bil je pa že prejšnji večer na straži, zato se je branil. To je vse...«

»Ali si ga poznal?«

»Da, bil je iz Cotteville-a. Imel je dva fantka.«

Dva fantka, velika kakor njegov kol...

X.

Naša ljuba Gospa Podplatarska.

Po široki cesti mrgoli in hrumi vse črno, kakor v rudniškem rovu, v katerem je ob odhodu z dela nenadoma ugasnila luč. Temna množica, ki je ni bilo videti, a si čutil njeno življenje in plajhanje, se je prebijala skozi črno noč; vsak oddelek si je utiral svojo pot in nad zmehanim vrvežem je lebdel zvok topotačočih korakov človeških glasov, škripanja voz, hrzanja, kletvine... Vse to se je nejasno mešalo med seboj, kakor so se v temi zlivala polja, cesta in ljudje.

Pri vsem tem je bil v tej gneči red. V ozadje vračajoči se domobranci, naši polki, ki so odhajali v jark, živčne in municijske kolone, vse to je našlo svojo pot. Stotnije so se križale tako tesno, da so se s komolci zadevale druga ob drugo, obe vrsti pa so potiskali ob breg motociklisti s svojim: »Na desno! Na desno!« artiljerijski konji so nam pihali v obraz, ogromna kolesa tovarnikov so nam šla skoroda po nogah, in sredi skozi te grmeče vrtince ljudi in stvari so potiskale napadalne divizije svoje brezkončne, topotačoč vrste.

Vzdolž cestnega jarka so se tlačili polki, ki so se bili iz kakršnega koli razloga ustavili, in gledali naš pohod. Nekateri so stali vzravnan in stegali vratove, kakor da bi skušali v mimotekeči črni reki koga spoznati. Drugi so ležali v travi, kar smo ugenili po belih krušnikih, po rdečih točkah tlečih cigaret. Med nam in njimi so se razpletali bežni pogovori:

»Ljubljanski velesejma: Iz zahodnoevropskega jugoslov. knjižarne v Ljubljani: 20. zvezek: Savinski; 21. zvezek: Goriški; 22. zvezek: Posavski; 23. zvezek: Notranjski; 24. zvezek: Primorski; 25. zvezek: Slovenski; 26. zvezek: Dolenjski; 27. zvezek: Vrbaški; 28. zvezek: Zgornjoposavski; 29. zvezek: Zgornjokraški; 30. zvezek: Zgornjokraški; 31. zvezek: Zgornjokraški; 32. zvezek: Zgornjokraški; 33. zvezek: Zgornjokraški; 34. zvezek: Zgornjokraški; 35. zvezek: Zgornjokraški; 36. zvezek: Zgornjokraški; 37. zvezek: Zgornjokraški; 38. zvezek: Zgornjokraški; 39. zvezek: Zgornjokraški; 40. zvezek: Zgornjokraški; 41. zvezek: Zgornjokraški; 42. zvezek: Zgornjokraški; 43. zvezek: Zgornjokraški; 44. zvezek: Zgornjokraški; 45. zvezek: Zgornjokraški; 46. zvezek: Zgornjokraški; 47. zvezek: Zgornjokraški; 48. zvezek: Zgornjokraški; 49. zvezek: Zgornjokraški; 50. zvezek: Zgornjokraški; 51. zvezek: Zgornjokraški; 52. zvezek: Zgornjokraški; 53. zvezek: Zgornjokraški; 54. zvezek: Zgornjokraški; 55. zvezek: Zgornjokraški; 56. zvezek: Zgornjokraški; 57. zvezek: Zgornjokraški; 58. zvezek: Zgornjokraški; 59. zvezek: Zgornjokraški; 60. zvezek: Zgornjokraški; 61. zvezek: Zgornjokraški; 62. zvezek: Zgornjokraški; 63. zvezek: Zgornjokraški; 64. zvezek: Zgornjokraški; 65. zvezek: Zgornjokraški; 66. zvezek: Zgornjokraški; 67. zvezek: Zgornjokraški; 68. zvezek: Zgornjokraški; 69. zvezek: Zgornjokraški; 70. zvezek: Zgornjokraški; 71. zvezek: Zgornjokraški; 72. zvezek: Zgornjokraški; 73. zvezek: Zgornjokraški; 74. zvezek: Zgornjokraški; 75. zvezek: Zgornjokraški; 76. zvezek: Zgornjokraški; 77. zvezek: Zgornjokraški; 78. zvezek: Zgornjokraški; 79. zvezek: Zgornjokraški; 80. zvezek: Zgornjokraški; 81. zvezek: Zgornjokraški; 82. zvezek: Zgornjokraški; 83. zvezek: Zgornjokraški; 84. zvezek: Zgornjokraški; 85. zvezek: Zgornjokraški; 86. zvezek: Zgornjokraški; 87. zvezek: Zgornjokraški; 88. zvezek: Zgornjokraški; 89. zvezek: Zgornjokraški; 90. zvezek: Zgornjokraški; 91. zvezek: Zgornjokraški; 92. zvezek: Zgornjokraški; 93. zvezek: Zgornjokraški; 94. zvezek: Zgornjokraški; 95. zvezek: Zgornjokraški; 96. zvezek: Zgornjokraški; 97. zvezek: Zgornjokraški; 98. zvezek: Zgornjokraški; 99. zvezek: Zgornjokraški; 100. zvezek: Zgornjokraški; 101. zvezek: Zgornjokraški; 102. zvezek: Zgornjokraški; 103. zvezek: Zgornjokraški; 104. zvezek: Zgornjokraški; 105. zvezek: Zgornjokraški; 106. zvezek: Zgornjokraški; 107. zvezek: Zgornjokraški; 108. zvezek: Zgornjokraški; 109. zvezek: Zgornjokraški; 110. zvezek: Zgornjokraški; 111. zvezek: Zgornjokraški; 112. zvezek: Zgornjokraški; 113. zvezek: Zgornjokraški; 114. zvezek: Zgornjokraški; 115. zvezek: Zgornjokraški; 116. zvezek: Zgornjokraški; 117. zvezek: Zgornjokraški; 118. zvezek: Zgornjokraški; 119. zvezek: Zgornjokraški; 120. zvezek: Zgornjokraški; 121. zvezek: Zgornjokraški; 122. zvezek: Zgornjokraški; 123. zvezek: Zgornjokraški; 124. zvezek: Zgornjokraški; 125. zvezek: Zgornjokraški; 126. zvezek: Zgornjokraški; 127. zvezek: Zgornjokraški; 128. zvezek: Zgornjokraški; 129. zvezek: Zgornjokraški; 130. zvezek: Zgornjokraški; 131. zvezek: Zgornjokraški; 132. zvezek: Zgornjokraški; 133. zvezek: Zgornjokraški; 134. zvezek: Zgornjokraški; 135. zvezek: Zgornjokraški; 136. zvezek: Zgornjokraški; 137. zvezek: Zgornjokraški; 138. zvezek: Zgornjokraški; 139. zvezek: Zgornjokraški; 140. zvezek: Zgornjokraški; 141. zvezek: Zgornjokraški; 142. zvezek: Zgornjokraški; 143. zvezek: Zgornjokraški; 144. zvezek: Zgornjokraški; 145. zvezek: Zgornjokraški; 146. zvezek: Zgornjokraški; 147. zvezek: Zgornjokraški; 148. zvezek: Zgornjokraški; 149. zvezek: Zgornjokraški; 150. zvezek: Zgornjokraški; 151. zvezek: Zgornjokraški; 152. zvezek: Zgornjokraški; 153. zvezek: Zgornjokraški; 154. zvezek: Zgornjokraški; 155. zvezek: Zgornjokraški; 156. zvezek: Zgornjokraški; 157. zvezek: Zgornjokraški; 158. zvezek: Zgornjokraški; 159. zvezek: Zgornjokraški; 160. zvezek: Zgornjokraški; 161. zvezek: Zgornjokraški; 162. zvezek: Zgornjokraški; 163. zvezek: Zgornjokraški; 164. zvezek: Zgornjokraški; 165. zvezek: Zgornjokraški; 166. zvezek: Zgornjokraški; 167. zvezek: Zgornjokraški; 168. zvezek: Zgornjokraški; 169. zvezek: Zgornjokraški; 170. zvezek: Zgornjokraški; 171. zvezek: Zgornjokraški; 172. zvezek: Zgornjokraški; 173. zvezek: Zgornjokraški; 174. zvezek: Zgornjokraški; 175. zvezek: Zgornjokraški; 176. zvezek: Zgornjokraški; 177. zvezek: Zgornjokraški; 178. zvezek: Zgornjokraški; 179. zvezek: Zgornjokraški; 180. zvezek: Zgornjokraški; 181. zvezek: Zgornjokraški; 182. zvezek: Zgornjokraški; 183. zvezek: Zgornjokraški; 184. zvezek: Zgornjokraški; 185. zvezek: Zgornjokraški; 186. zvezek: Zgornjokraški; 187. zvezek: Zgornjokraški; 188. zvezek: Zgornjokraški; 189. zvezek: Zgornjokraški; 190. zvezek: Zgornjokraški; 191. zvezek: Zgornjokraški; 192. zvezek: Zgornjokraški; 193. zvezek: Zgornjokraški; 194. zvezek: Zgornjokraški; 195. zvezek: Zgornjokraški; 196. zvezek: Zgornjokraški; 197. zvezek: Zgornjokraški; 198. zvezek: Zgornjokraški; 199. zvezek: Zgornjokraški; 200. zvezek: Zgornjokraški; 201. zvezek: Zgornjokraški; 202. zvezek: Zgornjokraški; 203. zvezek: Zgornjokraški; 204. zvezek: Zgornjokraški; 205. zvezek: Zgornjokraški; 206. zvezek: Zgornjokraški; 207. zvezek: Zgornjokraški; 208. zvezek: Zgornjokraški; 209. zvezek: Zgornjokraški; 210. zvezek: Zgornjokraški; 211. zvezek: Zgornjokraški; 212. zvezek: Zgornjokraški; 213. zvezek: Zgornjokraški; 214. zvezek: Zgornjokraški; 215. zvezek: Zgornjokraški; 216. zvezek: Zgornjokraški; 217. zvezek: Zgornjokraški; 218. zvezek: Zgornjokraški; 219. zvezek: Zgornjokraški; 220. zvezek: Zgornjokraški; 221. zvezek: Zgornjokraški; 222. zvezek: Zgornjokraški; 223. zvezek: Zgornjokraški; 224. zvezek: Zgornjokraški; 225. zvezek: Zgornjokraški; 226. zvezek: Zgornjokraški; 227. zvezek: Zgornjokraški; 228. zvezek: Zgornjokraški; 229. zvezek: Zgornjokraški; 230. zvezek: Zgornjokraški; 231. zvezek: Zgornjokraški; 232. zvezek: Zgornjokraški; 233. zvezek: Zgornjokraški; 234. zvezek: Zgornjokraški; 235. zvezek: Zgornjokraški; 236. zvezek: Zgornjokraški; 237. zvezek: Zgornjokraški; 238. zvezek: Zgornjokraški; 239. zvezek: Zgornjokraški; 240. zvezek: Zgornjokraški; 241. zvezek: Zgornjokraški; 242. zvezek: Zgornjokraški; 243. zvezek: Zgornjokraški; 244. zvezek: Zgornjokraški; 245. zvezek: Zgornjokraški; 246. zvezek: Zgornjokraški; 247. zvezek: Zgornjokraški; 248. zvezek: Zgornjokraški; 249. zvezek: Zgornjokraški; 250. zvezek: Zgornjokraški; 251. zvezek: Zgornjokraški; 252. zvezek: Zgornjokraški; 253. zvezek: Zgornjokraški; 254. zvezek: Zgornjokraški; 255. zvezek: Zgornjokraški; 256. zvezek: Zgornjokraški; 257. zvezek: Zgornjokraški; 258. zvezek: Zgornjokraški; 259. zvezek: Zgornjokraški; 260. zvezek: Zgornjokraški; 261. zvezek: Zgornjokraški; 262. zvezek: Zgornjokraški; 263. zvezek: Zgornjokraški; 264. zvezek: Zgornjokraški; 265. zvezek: Zgornjokraški; 266. zvezek: Zgornjokraški; 267. zvezek: Zgornjokraški; 268. zvezek: Zgornjokraški; 269. zvezek: Zgornjokraški; 270. zvezek: Zgornjokraški; 271. zvezek: Zgornjokraški; 272. zvezek: Zgornjokraški; 273. zvezek: Zgornjokraški; 274. zvezek: Zgornjokraški; 275. zvezek: Zgornjokraški; 276. zvezek: Zgornjokraški; 277. zvezek: Zgornjokraški; 278. zvezek: Zgornjokraški; 279. zvezek: Zgornjokraški; 280. zvezek: Zgornjokraški; 281. zvezek: Zgornjokraški; 282. zvezek: Zgornjokraški; 283. zvezek: Zgornjokraški; 284. zvezek: Zgornjokraški; 285. zvezek: Zgornjokraški; 286. zvezek: Zgornjokraški; 287. zvezek: Zgornjokraški; 288. zvezek: Zgornjokraški; 289. zvezek: Zgornjokraški; 290. zvezek: Zgornjokraški; 291. zvezek: Zgornjokraški; 292. zvezek: Zgornjokraški; 293. zvezek: Zgornjokraški; 294. zvezek: Zgornjokraški; 295. zvezek: Zgornjokraški; 296. zvezek: Zgornjokraški; 297. zvezek: Zgornjokraški; 298. zvezek:

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349.

Službe iskejo

Beseda samo 50 par

Kuharica
samostojna, srednjih let, z večletnimi spricvali — želi mesto. Ponudbe pod »Zanesljiva« št. 7624 na upravo »Slovenca« Maribor. (a)

Trgovska pomočnica
želi službo v mestu ali na deželi. Cenjena vprašanja poslati na upravo »Slov.« pod »Dobra prodajalka« 600/8998. (a)

Geometer
z večletno prakso išče primerno zaposlenje. — Strokovnjak za trasiranje cest in regulacije rek, ulic in mest. Naslov v upravi »Slovenca« pod 8996. (a)

Kuharica
vajena samostojno kuhati in vseh drugih del ter šivanja, z zelo dobrimi spricvali, išče mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7513. (a)

Mlad organist
vojaščin prost, želi namješčenja s postransko službo občinskega ali združnega tajnika. Nastopi takoj ali čez nekaj mesecev. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 8774. (a)

Službo določa

Beseda samo 50 par

Kontoristinjo
tudi začetnico, s kavicjo, sprejemem. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Kavcija« št. 7633. b

Služkinja
za vsa poljska dela, večša molže, samo z dobrimi spricvali, se sprejme na graščino. Stalna služba. Predstaviti se: Ljubljana, Mišičeva 2. (b)

Perfektno kuharico
sprejme takoj hotel »Tivolij«. (b)

Mlado kmečko dekle
katero je vajeno polja, se išče na Gorenjsko. Služba takoj, plača po dogovoru. Naslov pove uprava »Slovenca« pod 7620. (b)

Kuharica
samostojna, resna, katere opravlja vsa hišna dela, dobi stalno službo v trg. hiši na deželi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8911. (b)

Ženitbe

Beseda samo 50 par

Fant
samostojen obrtnik — se želi poročiti z gospodično s 5—6 tisoč Din premoženja. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Samostojen obrtnik« 7515. (z)

Pred nabavo osebnega ali tovornega avtomobila oziroma motornega kolesa si oglejte našo bogato razstavo rabljenih motornih vozil vseh vrst v lastni razstavnici dvorani!

TRIUMPH AUTO d. z o. z.
LJUBLJANA VII. MEDVEDOVA CESTA 7
Telefon 2187, 2444

Vsled opustitve manufakture prodajamo dokler traja zaloga

za polovično ceno

Gabardin, nepremočljivi Trenchcot, angleške in češke štofe, Crep de Chine, svilo, popline, srajce itd.

Vse drugo blago pa po 10 Din meter.

Commerce d. d., Ljubljana, Tavčarjeva 2, I. nadst.

Prodamo

Beseda samo 50 par

Črešnje
sveže, debele, kg 5 Din, franko vsakemu naročniku, pošilja po pošti in železnici G. Drechsler, Tuzla. (l)

Večja trgovska hiša
ob Dunajski cesti, s 3000 m² nezazidane ploskve — naproday iz proste roke tudi za hranilne knjižice. — Pismena vprašanja na: Dušan, Ljubljana, poštni predal 123. (l)

Lepe obleke
2 svileni in 3 navadne, za mlajše dekletke — naproday. Gospodsvetska c. 2/III. (l)

Konfekcija — moda!
Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Trgovsko opravilo
dobro ohranjeno, kompletno, za specerijo, prodam ali dam v najem proti mali odškodnini. Naslov v upravi »Slov.« pod šte. 8831. (l)

Novi obrtni zakon
se naloži pri Komanditni družbi M. Jankole — Selenburgova 6/II. (l)

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najcenejše trvdka Karl Prelog, Ljubljana, Zidovska ulica in Stari trg. (l)

Gostilničarji, pozor!
Ogrske salame in najfinije domače salame kakor tudi prvovrstni poljemendolji sir nudi po konkurenčni ceni delikatesna trgovina I. Buzzolini, Lingarjeva ulica. (l)

Pisalne stroje
rabljene — v zajamčeno dobrem stanju nudi v veliki izbiri Ludv. Baraga, Selenburgova ulica št. 6, Ljubljana. (l)

Jajca
65 par komad, popolnoma sveža, nudi Sever & Ko., Ljubljana, Gospodsvetska cesta 5. (l)

125 Din
1 m² žaganih bukovih drv prima kakovosti — nudi Velepič, Sv. Jerneja cesta 25. — Telefon 2708. (l)

Kupino
Beseda samo 50 par

Vrednostne papirje
kupuje Komanditna družba M. Jankole, Selenburgova 6/II. (k)

Sladko seno
kupim v zameno za gnojno sesalno ali štedilnik. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 7614. (k)

Čebelni vosek

pristen in čist kupujemo po najvišji ceni v vsaki množini. — Golob & Ko., tovarna kemič. izdelkov, Vič pri Ljubljani. (k)

Ia bukova drva

popolnoma suha, zdrava, kupim vsako količino — proti takojšnjemu plačilu. Na ponudbe brez cene se ne oziram. »Viktorija« — Zagreb, Kraljice Jelene 4. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Zasluzek

Beseda samo 50 par

Trgovsko podjetje
prvovrstno, katero obstoji že ca. 45 let, išče družabnika s ca. 7—800 tisoč Din. — Kot varnost je vključba na posestvo ter obrestovanje vsote. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 2000/8847. (l)

Posestva

Beseda samo 50 par

Kupim vilo
v vrednosti od 100 do 200.000 Din, z vrtom, najraje Bežigrad. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »2000« št. 7635. (p)

Enodružinska hiša
štiri sobe, kuhinja, pritlikline, dvorišče, vrt, Spod. Šiška, ob Jernejevi cesti, naproday po ugodni ceni. Več se poizve pri »Possest«, Miklošičeva cesta št. 4. (p)

Vsled preselitve
ugodno naproday dobro urejena stanovanjska in trgovska hiša v prometni ulici blizu gorenjskega kolodvora. Izve se v upravi »Slovenca« št. 7517. (p)

Trgovska hiša
sredi mesta Ljubljane, na prometnem kraju, se kupi. Posredovalci izključeni. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Resni« 7612. (p)

Parcelo
v okolici D. M. v Polju — kupim. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 8817. (p)

Parcelo
1200 m², celo ali polovico prodam po 16 Din m² na Rakovi jelši. — Poizve se: Cesta dveh cesarjev 283. (p)

Naprodaj

v Strelški ulici 6 parcel 420—880 m² po 150 Din m². Na Barju v Črni vasi 9 travnikov po ½ orala, en part 8000 Din, ali odda v košnjo. — V Rudniku 1 parcela 2008 m² za 2 stavbi po 7 Din m², in 1 parcela 300 m² za 1 stavbo z ribnikom po 25 Din m², za katere so tudi že na razpolago načrti s stavbnim dovoljenjem. — Informacije ing. arh. Bogomir Pust, Strelška ul. št. 33. (p)

Visokopritlično hišo

10 m², z vodovodom, električno razsvetljavo, gospodarskim poslopjem in 2500 m² zemlje, na prometnem kraju poleg državne ceste, prodam. Ana Kobe, Zagrebška c. št. 11, Novo mesto. (p)

Stanovanja

Beseda samo 50 par

Stanovanje
dvosobno, kuhinja, z vsemi pritliklinami, vse pod enim ključem — se odda 1. julija. Zgornja Šiška 176, Kosovo polje. (c)

Trisobno stanovanje
podprtično, zračno, suho parket in vrt — oddam s 1. avgustom. Dr. Kodre, Staničeva ul. 3, Bežigrad. (c)

Stanovsko društvo
išče primerno sobo za seje, event. sprejme souporabo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Souporaba« št. 8984. (s)

ODDAJO:

Čedno mesečno sobo
oddam solidnemu stalnemu gospodu. Florijanska ulica 30/I. (s)

Sobo
z dvema posteljama oddam z domačo hrano čez sezono za osebo dnevno 25—30 Din. Letoviščarski kraj ter gorski zrak. Ponudbe na Ciril Gašperin, Begunje pri Lescach. (s)

Mirno sobo
separirano (centrum), oddam gospodu. Komenskega ulica št. 16, I. nadst., vrata 6. (s)

Objave
Beseda samo 50 par

Nagrado
p. ejme, kdor izroči v upravi »Slovenca« v Mariboru 1300 Din in hranilno knjižico z vlogo 70.000 Din, kar se je zgubilo v četrtku 2. junija ob železniškega mostu v Košakih do Sv. Marjete ob Pesnici. (o)

Pozor!
Danes otvoritev vinoloča pod novim vodstvom na Sv. Petra nasipu št. 43. Točijo se zajamčeno pristna vina. Črna 12 Din. Belo 10 Din. Cviček 8 Din. Čez ulico 1 Din ceneje. Dalje razno žganje in delikatesa. (o)

Prepoved
Nisem plačnik dolga, ki bi ga napravila moja žena Pepca. — Alojzij Hočevar, Ljubljana, 6. jun. 1932. (o)

Javna dražba
Dne 11. junija t. l. ob 10 dopoldne se bo prodalo na javni dražbi v Javnih skladiščih, Ljubljana, Dunajska cesta št. 33, ca. 11 kubičnih metrov hrastovih plohov ter ca. 11 kubičnih metrov hrastovih friz. (o)

Razmnoževanja,
prepisovanja in druga pisarniška dela prevzame The Rex Co., Gradišče št. 10, telefon 22-68. (r)

Vajenci

Širite »Slovenca«!

Vinotoč in trgovina
mešanega blaga, jaje, žita, perutnine, opeke in desk, poleg kolodvora, se odda v najem ali prodaja. Vprašati pri lastniku Vranešič Niko, Dubica, Hrv. (n)

Pohištvo

Beseda samo 50 par

Radi opustitve
lokala naproday več mehkega pohištva po zelo nizki ceni in en poravnalni stroji, 40 širok. — Jugoslav. Dunajska c. 36. (s)

Auto-motor
Beseda samo 50 par

AVTO ali MOTOCIKL
rabljen, najboljšo kupite ali prodaste potom avto-tvrdke O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11. (f)

Glasba

Beseda samo 50 par

Citre
navadne — zamenjam za koncertne. Istotam se zamenja B klarinet za solo brač ali vijolino. Vse v dobrem stanju. Ponudbe pod »Citre« št. 7519. (g)

ORGLE

harmonije, pianine, piščali in ventilatorje za orgle izdeluje najceneje Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica. (g)

Obrt

Beseda samo 50 par

Entel
raznovrsten takoj pri Mattek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Soboslikarska,
pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (t)

GOJZERICE

najboljše kakovosti izdeluje priznana trvdka

L. LUKAS
Ljubljana, Sv. Petra cesta

Bukova drva in oglice
kupuje stalno Uran franc Ljubljana Sv. Petra cesta 24.

Moderne cauche in fotele
priporočamo samo z jeklenimi Schlaraffia žičnimi vložki, ker so radi svoje elastičnosti, stalno enake oblike in trajnosti v resnici najboljše. Pogledajte si vzorce v delavnici tapet, in dekor, obrti Dragotin Pue-a, Ljubljana Kolodvorska ulica 11.26.

Špirtično moko
najboljše moko nudi najceneje veletrgovina žita in mlekavih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Beseda samo 50 par

Entel
raznovrsten takoj pri Mattek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Soboslikarska,
pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (t)

GOJZERICE
najboljše kakovosti izdeluje priznana trvdka

L. LUKAS
Ljubljana, Sv. Petra cesta

Bukova drva in oglice
kupuje stalno Uran franc Ljubljana Sv. Petra cesta 24.

Moderne cauche in fotele
priporočamo samo z jeklenimi Schlaraffia žičnimi vložki, ker so radi svoje elastičnosti, stalno enake oblike in trajnosti v resnici najboljše. Pogledajte si vzorce v delavnici tapet, in dekor, obrti Dragotin Pue-a, Ljubljana Kolodvorska ulica 11.26.

Špirtično moko
najboljše moko nudi najceneje veletrgovina žita in mlekavih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

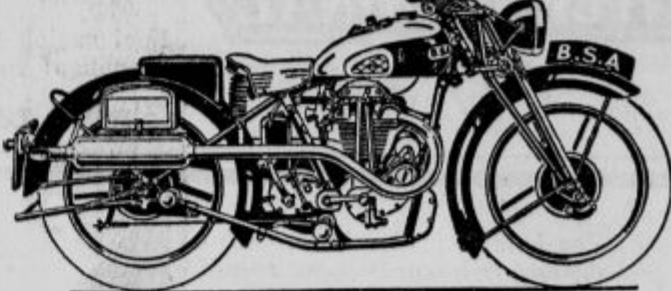
Beseda samo 50 par

Entel
raznovrsten takoj pri Mattek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

B. S. A.

The Birmingham Small Arms Co. Ltd.
Birmingham, Anglija

B.S.A. 4.99 h.p. O.H.V. Blue Star

NOVI MODELI 1932

Motorno kolo B. S. A. razstavljeno na velesejmu

VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 21

Pozor

mizarji!

NOVOST!

Na velesejmu si ne pozabite ogledati novoizumljenega obličja za čiščenje furnirjev pri tvrdki Peter Angelo, zunaj paviljona F na vogalu. Zahtevajte, da se vam v obratu predvaja! 7543

Športne in gorske čevlje
po Din 160— in delavske čevlje la. najnižje nudi

Rihar, vizmarje
St. Vid n. Ljubljano

Razno

Beseda samo 50 par

Vallet Expres
Smartinska cesta šte. 24, brzo lika, kemično čisti in renovira moško in splošno damsko garderobo. Sprejemnici Rudolf Pajk, klobučar, Sv. Petra cesta 51, in trafilika Florijanska ulica 12. Likanje 16, kemično čiščenje 55, obračanje 280 Din. — Poskusite enkrat in ostali boste naša stalna stranka.

Posteljne mreže
podložene s peresi in navadne izdeluje najceneje trvdka

Alojz Andlovic
Ljubljana Komenskega ul. 34 (na Ledini)

Egidij in Karol Eriavec
Mizarstvo
Brod poleg taceenskega mostu P. Št. Vid n. Lj.

Stalna zaloga pohištva. Samo domači, solidni zajamčeni izdelki. Priznana nizke cene. Kadar kupujete pohištvo, oglejte si našo zalogo. Ogled tudi ob nedeljah. Sprejemajo se naročila po predloženih ali lastnih načrtih.

Splošno lesostrugarstvo

H. Pečjak & drug
družba z o. z.
se priporoča

Velesejem pav. E

Špirtično moko
najboljše moko nudi najceneje veletrgovina žita in mlekavih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Beseda samo 50 par

Entel
raznovrsten takoj pri Mattek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Soboslikarska,
pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih — solidno in konkurenčno izvršuje Josip Marn, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta 9. Tel. 30-68. (t)

GOJZERICE
najboljše kakovosti izdeluje priznana trvdka

L. LUKAS
Ljubljana, Sv. Petra cesta

Bukova drva in oglice
kupuje stalno Uran franc Ljubljana Sv. Petra cesta 24.

Moderne cauche in fotele
priporočamo samo z jeklenimi Schlaraffia žičnimi vložki, ker so radi svoje elastičnosti, stalno enake oblike in trajnosti v resnici najboljše. Pogledajte si vzorce v delavnici tapet, in dekor, obrti Dragotin Pue-a, Ljubljana Kolodvorska ulica 11.26.

Špirtično moko
najboljše moko nudi najceneje veletrgovina žita in mlekavih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Beseda samo 50 par

Entel
raznovrsten takoj pri Mattek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Furnir

potrebujete, ako hočete izdelati moderno pohištvo. Naj Vas ne skrbi, kje bi ga dobili. Oglejte si zalogo v domači tovarni

IVAN ZAKOTNIK
Ljubljana, Kobariška 45 (za Bežigradom).

Stalna razstava umetniških slik
Velika izbira okvirjev!

ANTON KOS
Ljubljana, Mestni trg 25

LETUVIŠČE ORMOŽ
Dnevni penzion
zajtrk, kosilo, večerja in soba. — Izvrstna hrana. Odlična cenena vina.

35 dinarjev
Obširne informacije daje lastnik FRANJO RAJH

Posteljne mreže
podložene s peresi in navadne izdeluje najceneje trvdka

Alojz Andlovic
Ljubljana Komenskega ul. 34 (na Ledini)

Egidij in Karol Eriavec
Mizarstvo
Brod poleg taceenskega mostu P. Št. Vid n. Lj.

Stalna zaloga pohištva. Samo domači, solidni zajamčeni izdelki. Priznana nizke cene. Kadar kupujete pohištvo, oglejte si našo zalogo. Ogled tudi ob nedeljah. Sprejemajo se naročila po predloženih ali lastnih načrtih.

Splošno lesostrugarstvo

H. Pečjak & drug
družba z o. z.
se priporoča

Velesejem pav. E

Špirtično moko
najboljše moko nudi najceneje veletrgovina žita in mlekavih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Beseda samo 50 par

Entel
raznovrsten takoj pri Mattek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. (t)

Novi rektor slovenskega vseučilišča

Na včerajšnji seji vseučiliškega sveta v Ljubljani je bil izvoljen za novega rektorja za prihodnji dve leti redni vseuč. profesor prelat dr. Matija Slavič.

Naša akademska anketa

Ali je mladina današnje dobe zmožna velikega filozofskega, političnega ali literarnega zanosa?

V.
Mladina je bila razžaljena s tem vprašanjem.* Stari obupujejo nad mladino? Ona ni odgovarjala in — mislim —, da ne bi odgovarjala, če bi se ne bil oglasil neki »stari«, ki je javno obupal nad mladino in zanikal njeno sposobnost.
Ta »stari«, ki se je oglasil, je gotovo pedagog, ki stavi vso zmožnost dela in življenja v svoj »edino-zveličavni« predmet, v svojo vzgojo v srednji šoli. Mu bom malo izprašal vest, temu »starému« pedagogu, ki je javno obupal nad mladino.
Pred vojno se je rodila, v vojni je rasla. Vzgoje ji je manjkalo, ker so bili očetje na vojni in niso mogli vzgajati svojih otrok s »silo, ki novo mašo poje«. Mladina je bila tedaj popolnoma svobodna in je to svojo svobodo za vedno ohranila, ona si nikdar ne pusti ukazovati. Ona ne pleše tako, kot stari hočejo. Ona je revolucionarna.
Hitri socialni in politični preokreti v vojni in po vojni so vstvarili, so vzgojili mladino, ki je hitra v mislih in dejanju, ona ni omahljiva, ni počasna. Kar ji drugi, morda stari ali pa zmožni mladi, predložijo, to hitro zgrabi, brez premisleka tira to naprej in hoče doseči svoj cilj. Saj smo svobodni. Ona ni indiferentna...
Njena izobrazba je pomanjkljiva, pravi ta »stari« obupujoči pedagog. Kaj pa da srednješolska izobrazba mladini? Malo teorije ji da, malo jezika, malo podlage in mladost ji zagreni. Srednješolska izobrazba, naj bo še tako popolna, ne pokaže človeku poti v življenje, ne da mu naukov, ne da mu idej, ne vzposobi ga za delo.
Kdor hoče srečno hoditi skozi življenje, mu ne zadošča ta šolska izobrazba. Čeprav je bila med vojno in takoj po vojni šola ohranjena, manjkali so učitelji, so se vendar več učili, kakor danes ko so razmere urejene. Človek se je moral, se mora in se bo moral sam učiti, sam si utirati pot naprej, sam mora spoznati svet, življenje in umetnost. Katera šola da danes učenca svetovno izobrazbo, spoznanje svetovnega znanstva, tuje književnosti, pogled v svetovno politiko... te narodne preteklosti mu ne pokaže do potankosti...
Poeta nascitur. Tudi filozof mora biti rojen, tudi politik mora imeti talent. Danes imajo vsi šolo. Pesniki, filozofi in drugi. Le politiki je nimajo, vsaj pri nas ne. Ne bom rekel — javne šole, ampak zasebno, kot so jo uživali, vsaj delno, vsi politiki, da so spoznali svojo tehniko, — namreč politično —, da so spoznali politične ideje. Pokažite nam, Vi stari, svoje ideje, če naše niso prave.
Stari obupujete nad mladino?
Morda se bojite mladine, kot so se bali v 70. letih Staroslovenci Mladoslavci, čeprav so se vsi borili za isto idejo, za samosvojitev in zdrutitev vseh Slovencev v zedinjeno Slovenijo, za slovenski uradni jezik na Slovenskem.
Le obupujte stari, kolikor hočete, mladina je nad vami že davno obupala. Ona ne vidi o zadnjih letih vašega dela, vsaj javnega dela in uspehov ne, katere bi videlo in čutilo ljudstvo. Morda delate tiho... Ljudstvo tega ne vidi, tega ne zaznava, vidi pa ljudstvo javno delo mladine, ki se ne straši...
In literatura?
Utihihi so Finžgar, Župančič, Pregelj, drugi so pa ali preveč zaposleni ali preveč zastareli. Ali nima mladina v svoji sredini mladih literatov. Ti so še mladi, komaj so začeli živeti, pa zahtevate od njih Prešernov in Jurčičev. Vodnik, Kranjc, Javornik, Smolej, Kresal, Mrzel itd. Samo imena. Čakajte! Saj se šele razvijajo. Morda boste dobili z njimi Preglja in pol in še druge, Prešerna pa nikoli več. Kosovela nam je vzela bela žena.
Le obupujte, stari!
Mladina je že obupala nad vami!
I. J. cand. phil.

* Akademska anketa ni bila razpisana v tem smislu, kakor da bi obstojal dvom o življenjski šoli in sposobnosti naše sodobne inteligentne mladine. Temveč je hotela mladini nuditi priložnost, da pove svoje nazore, zato, da vidi samo svoj duhovni obraz in da ga vidi tudi drugi. Mislimo, da taka odkrita beseda more le doprinesti k pozitivnemu skupnemu stremljenju. — Op. ured.

— Pri astmi in boleznih srca, bolečinah v prsih, pljučnih boleznih, škrofulozi in rahitisu, povečanju bolezni žleze, tvorbi golše je velike važnosti ureditev delovanja črev z uporabo naravne »Franz-Josef« grenčice. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da so s »Franz-Josef« vodo izginila zaprtja, ki se pokažejo v začetku bolezni, ne da bi se bila pojavila pričakovana diaireja. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Z evhar. kongresa v Sarajevu

Odkritje spomenika nadškofu Stadlerju

Sarajevo, 4. junija.

V vrsti prireditev evharističnega kongresa v Sarajevu je treba predvsem poudariti odkritje spomenika prvemu vrhbosanskemu škofu dr. Josipu Stadlerju. Spomenik je iz belega kararskega marmorja in kaže nadškofa Stadlerja v nadnaravni velikosti, oblečenega v slavnosten ornat. Spomenik je izdelal priznani hrvaški umetnik Marin Studin. Spomenik je vzidan nad grobom rajnega nadškofa v sarajevski katedrali in na vernike umetniško in religiozno globoko vpliva. Tretji dan kongresa so spomenik slovesno odkrili ob polni cerkvi vernikov in vseh cerkvenih dostojanstvenikov. Pod spomenik so hrvaška katoliška in kulturna društva položila šest lepih vencev.

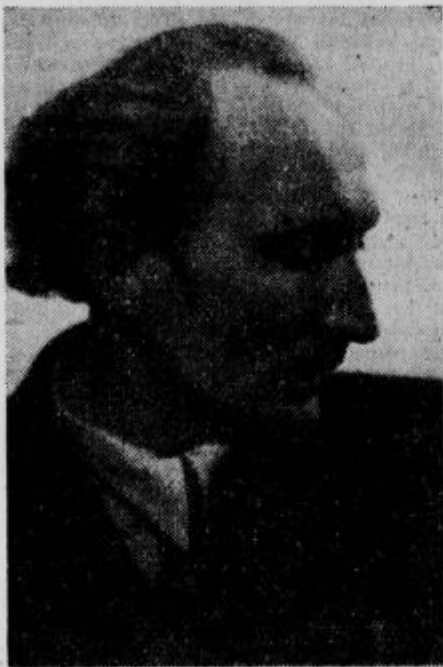
Bogoslovski zbor »Stadler« je zapel Premrlovo »Nadškofu Stadlerju«, grško-katoliški »Ciril-Metodov zbor« iz Zagreba in hrvaško pevsko društvo »Trebevič« sta zapela nagrobnice. Nato je sredi velike tišine vstal sarajevski nadškof dr. Sarič, ki je imel plameneč govor v počastitev prvega sara-

Spomenik nadškofa dr. Josipa Stadlerja.

jevskega nadškofa dr. Stadlerja. Med drugim je rekel: Stadler je eden. Eden v ljubezni, eden v izvrševanju dobrih del. Na njegov spomenik bi mogli napisati samo eno besedo: Ljubezen... Slovenski škof Slomšek bo kmalu proglašen za svetnika, kmalu bo na oltarju. Tudi naš prvi nadškof, ako Bog da, bo svetnik. Strosmayer mu je nekoč pisal v pismu: »Ti si svetnik. Ti si čudodelnik!« Da, čudeže je delal, ko je bil živ, pa jih je delal tudi po smrti. Jahal sem po golem hribu, pa smo prišli do studenca. Bila je velika suša. Ustavili smo konje, ko so se nam približali kmetje. Star kmet se je približal in dejal: »Presvetli, poglejte ta studenec, vedno je živ in nikoli ne usahne. Poprej je večkrat usahnil, pa nam je naša živina ginila od žeje. Nekeč je prišel tisti presvetli, ki je bil prej pred Teboj. Imenoval se je Josip. Rekli smo mu: Blagoslovi ta studenec! Blagoslovil ga je in od tedaj nikdar več ni usahnil.«

Naš prvi nadškof je bil velik in moder. Tudi sedaj naš prvi nadškof, kakor sv. Avguštin, moli za nas vse, za svoje drage Hrvate in Slovence. Jaz pa Vas, bratje, pozivljam, da molite pri oltarju vsi, da naš prvi nadškof skoraj pride na oltar kot svetnik. On dela čudeže že tu na svojem grobu! To stvar izročamo v roke živega Boga. V imenu Jezusovem naj odkrijem ta spomenik, še prej pa zakličimo:

Hrvaški umetnik Marin Studin.

>Slava velikemu našemu nadškofu dr. Stadlerju!< Nato je nadškof dr. Sarič odkril spomenik in vsa cerkev je klicala: »Slava!« Nato se je nadškof dr. Sarič zahvalil umetniku Marinu Studinu za njegovo lepo umetniško delo, hrvaškemu narodu, ki je spomenik postavil, hrvaškemu metropolitu dr. Bauerju, kateri je dal svoj velik doprinos za spomenik svojega nekdanjega profesorja. Ob sklepu je nadškof dr. Sarič prebral latinski in hrvaški napis na spomeniku, ki se glasi: »V čast in spomin dr. Josipa Stadlerja, prvemu vrhbosanskemu nadškofu in metropolitu, ki je njegovo ime trajneje, kakor spomenik.« — Nato sta spregovorila še zagrebški nadškof dr. Bauer in bogoslovec Trobendar.

Pridobivajte novih naročnikov!

Veličasten sprevod

Sarajevo, 5. junija.

Veličasten sprevod katoličanov iz vseh krajev države je snoči dokazal silno moralno silo katoliške vere. Sarajevo je nikdar ni doživelo tako veličastne manifestacije. Že ob 6 zvečer se je začel sprevod urejati po mestnih ulicah. Točno ob 8 pa je ogromni sprevod začel korakati. Najprej je korakala »Hrvaška glazba« iz Sarajeva, za njo pa so takoj šli Slovenci v svojih pestrih narodnih nošah, Čehi, Slovaki in množica hrvaških društev. Med sarajevskimi društvi je korakal tudi »Slovenski klub«. Sprevod so zaključili številni meščani in velike množice kmetov. Stolone, svetilnike, lampijonov so temu veličastnemu sprevodu dajali slikovito obeležje. V sprevodu je igralo devet godb, ki so prišle na kongres iz raznih hrvaških krajev.

Vse ulice, po katerih je šel sprevod, so bile okrašene, z oken so visele preproge, prebivalstvo je povsod najpriprčneje pozdravljalo udeležence spreveda. Vse je prešinjala le ena misel, čim lepše in dostojneje proslaviti veliki dan.

Na prostornem balkonu »Napredkove zadruge«, ki je žarela v stotinah žarnic, so se postavili cerkveni dostojanstveniki, katere je sprevod viharno pozdravljal: »Naj živi sv. oče papež! Naj živi hrvaški metropolit! Naj živi knezoškof Jeglič! Naj žive bratje Slovenci!« Široka Aleksandrova cesta je bila videti kakor eno samo goreče živo morje. Brez pretiravanja lahko rečemo, da se je snoči v Sarajevu poklonilo katoliškim dostojanstvenikom nad 30.000 vernih katoličanov iz vseh krajev.

Nato je spregovoril predsednik »Napredka« g. Ante Alaupović, ki je pozdravil dostojanstvenike, predvsem pa zastopnika sv. očeta Pija XI., apostolskega nuncija Pellegrinetija. Nato je pozdravil hrvaškega metropolita dr. Bauerja, nakar je nadaljeval:

»Naša vrhbosanska hijerarhija je posebno pomorna nocoj zato, ker v skupini cerkvenih dostojanstvenikov more pozdraviti sivolasega knezoškofa dr. Antona Bonaventuro Jegliča (Živijo!), ki je bil desna roka našega blagopokojnega prvega nadškofa dr. Josipa Stadlerja. Knezoškof Jeglič! Vaše ime izrekajo usta sarajevskih siromakov, ki ste jih zadolžili s svojimi deli. Vi ste dajali siromakom, kakor nihče drugi. Vi ste siromakom bili oče, ki je zapustil najlepši živ spomenik v vrhbosanski nadškofiji. Hvala ljubemu Bogu, ki Vam je dal zdravemu in čilemu dočakati jubilej naše nadškofije. Vi ste naš dični prijatelj. Prišli ste, da povečate naše veselje, za kar Vam Hrvatje, katoličani vrhbosanske nadškofije, izrekajo pristržno zahvalo. Z Vami obenem pozdravljam tudi druge škofo na-

Tujski promet v Sloveniji v l. 1931

(Iz poročila Zveze za tujski promet.)

Ljubljana, 6. junija.

Tujski promet v Sloveniji, ki se je pričel razvijati šele po vojni, je dosegel v l. 1930 svoj rekord, tako da so bila vsa letovišča zasedena. Ob koncu predlanske sezone so že pričeli misliti na zidavo novih hotelov in prenočišč za tužce. Toda v začetku leta 1931, ko so se pojavili prvi napovedani znaki gospodarske krize, smo se bali, da bo že lani tujski obisk pri nas znatno padel. Poleg tega so grozili naši tujski sezoni še nekateri drugi močni činitelji, tako ekonomski nacionalizem s svojimi deviznimi odredbami, velika reklama za obisk kolonialne razstave v Parizu, ki je povsod škodila tujskemu prometu, in tedenciozne vesti, ki so se širile v inozemskem tisku o slabih zdravstvenih razmerah pri nas. Vendar pa k sreči naša letovišča niso navezana toliko na inozemce, temveč mnogo bolj na obisk z juga, ki je bil na isti višini, kakor predlanskim, ponekod je celo narastel, le obisk inozemcev je nekoliko padel. Tujska sezona se lani torej ni tako slabo odrezala v Sloveniji, dočim se je v Dalmaciji mnogo slabše. Naši hotelirji in gostilničarji so lani zgradili mnogo novih sob, več kakor vsa prejšnja leta.

Od 33 občin, ki veljajo za letovišča, zdravilišča itd. je poslalo Zvezi podatke 24. Lani je obiskalo naša važnejša zdravilišča in letovišča ter mesta skupno 115.824 tužcev, ki so imeli 625.692 nočnin. Največji obisk izkazuje seveda Ljubljana: 48.040, dalje Bled (15.913), Celje (11.411), Rogaška

Usoden karambol

V nedeljo proti poldnevju se je peljal s kolesom iz Kovorja v Tržič Ciril Zupan, posestnikov sin s Hudega. Na nekem ovinku, ki močno visi, mu je priletel nasproti Jože Muzik, čevljar iz Kovorja. Udarila sta tako močno drug v drugega, da si je Ciril Zupan prebil lobanjo, Jože Muzik pa se je pretresel. Oba sta obležala na cesti. Tuže Muzik se je potem s težavo privlekel domov, Cirila Zupana pa so prenesli vsega krvavega v Česnovo žago, poklicali zdravnika, ki ga je obvezal ter odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Njegovo življenje je v veliki nevarnosti.

Zgodba dveh junakov in drugo

Ribnica, 4. junija.

O slavnem pretepu v Zlebiču smo že poročali. Oklanemu Grebencu se je stanje toliko zboljšalo, da je izven nevarnosti. Glavnega klavca pa so tudi že orožniki spravili za vrata premišjevanja in pokore. Omeniti je le, da je bila v trgu tudi zadnja nedelja kaj živahna. Kdor je opazoval prizor, se je spomnil na pustni torek. Dobro nadelani fantje iz trga in Hrovače so se pripeljali menda tudi z žlebiške veselice z vpregu enega konja in natlačenim kolesljem, da so škipala peresa. Ker pa niso mogli vsi na koleselj, sta kar dva tudi konja jezдила. Na vozu so imeli brezov mlaj in »mareloc«, ki je pri nas znak »korajže«. Ubogi konj! Čigav je, so se ljudje pomilovalno vpraševali. Ali ni to trpinčenje živali? Potem ko so pustne šeme neovirano končale svojo brezplačno predstavo, so kot zadnji akt vpriporili še neke vrste tekmo. Začela se je pa tako, da je po kratkem prerakanju eden doblj pošteno klofot kot pripravo na birmo, ki bo pri nas drugo nedeljo. Nato se je vnela debata med drugima dvema fantičema, ki se odnekad rada ne gledata. Rden je klical drugega na korajžo, nakar je dobil miren in tehten odgovor: »Jaz se ne bom pretepaj, ker sem u ta bulm gvant!« Toda to ni nič pomagalo, ker nasprotnik le ni odnehal. Približala sta se med psovskimi drug drugemu in se kljub boljšim oblekam tudi spoprijela ter v hipu pljusnila v blato. Tu sta se pošteno zlasala in povaljala. Nabralo se je polno gledalcev, ki so pomilovali samo »ta bulji gvant«. Dovtibi so se vrstili drug za drugim. Eden je re-

Redno in temeljito umivanje
kože na glavi in las
s **Pixavon - Shampooom**
Vas varuje, da bi se tvoril
prhljaj, ki je varok
izpadanja las.
Pixavon Shampoo je klinično
preizkušeno in prvovrstno
sredstvo za nego las.

ših dragih bratov Slovencev. Vsem obenem kličem: Ziveli Slovenci! Zivijo knezoškof dr. Jeglič!

Navdušeno ljudstvo burno kliče nadškofu Jegliču in Slovencem. Sivolasi nadškof dr. Jeglič mora večkrat vstati s sedeža in se zahvaljevati.

Na koncu je govornik pozdravil nadškofa dr. Sariča. Navdušenje raste vedno bolj. V tem navdušenju je spregovoril še dr. Zdravko Šutej, nakar je med nepopisnim navdušenjem govoril apostolski nuncij Pellegrineti, kateri je končal z besedami: »Naj bo Vaša lepa domovina blagoslovljena od ljubega Jezusa!«

Ko se je pogoje nepopisno navdušenje, je izpregovoril še vrhbosanski nadškof dr. Ivan Sarič, kateri se je vsem Sarajevčanom, pa tudi muslimanom in pravoslavcem, zahvalil za lepi sprejem. Končal je: »Hvala Tebi, dični moj hrvaški narod, ki si prišel z vseh strani, da daš slavo, čast in hvalo našem Jezusu Kristusu, evharističnemu Bogu!«

Nato se je sprevod med splošnim prepevanjem »Lijepe naše domovine« začel razhajati. Hrvaško pevsko društvo »Trebevič« je odpele še pesem »Bog i Hrvat«. Manifestacije so trajale do 11 v noč. O polnoči pa so se začele ponočne maše po vseh sarajevskih cerkvah.

Slatina (6821), Kranjska gora (4915), Kočevje (3268), Ptuj (3179), Dobrna (2773), Novo mesto (2619), Rateče Planica (2022). Med manjšimi letovišči so imela obisk: Bohinjska Bistrica (1704), Begunje (161), Breznica (401), Brežice (629), Čatežke Toplice (1146), Dovje Mojstrana (1144), Jezersko (807), Kamnik (513), Kostanjevica (219), Kranj (1743), Krško (369), Laško (1379), Lesce (276), Litijska (30), Medija Izlake (102), Radovljica (421), Rajhenburg (201), Rimske Toplice (1050), Sevnica (649) Slatina Radenci (696), Skofja Loka (397), Tržič (805) in Višnja gora (42).

Po narodnosti so bili med gosti letovišč: Jugoslovani 81.218, iz ostalih balkanskih držav 458, Angležev 447, Avstrijcev 12.080, Čehoslovakov 5640, Francozov 451, iz Italije 4367, Madjarov 2132, Nemcev 6585, iz nordijskih držav 282, Poljakov 426, iz ostale Evrope 973, iz Severne Amerike 698, iz Južne Amerike 42, iz Azije 91, iz Afrike 19, iz Avstralije 5.

Zadnja štiri leta je bil tujski promet pri nas tak: leta 1928 34.195, leta 1929 51.969, leta 1930 135.893, leta 1931 115.824.

Lani je tujski promet v primeri s predlanskim nekoliko padel, batl pa se je, da bo ob letu statistika za letos znatno bolj neugodna. Vendar pa moremo iz teh števil sklepati, kako ogromnega pomena je za Slovenijo tujski promet in kako lepe denarce donosa v našo deželo. Tujski promet je postal eden najvažnejših virov narodnega premoženja.

kel: »Saj ni škoda, ker sta oba žnidarja, saj zato tekmujeta, kdo ima »bulji gvant«. Ko sta fanta končala lasanje, sta se v vsej luči pokazala, kateri živali je pijan človek najbolj podoben. Zadržanje dejanja pa se je, kakor smo potem izvedeli, zalostno končalo doma, ko so otepal blato s hlač in so bile ponedolžnem hlače tepene, če ni bil tudi tisti, ki je bil v hlačah?... To pravično kazen pa bi bili zaslužili vsi, ki so se tisto nedeljo po našem trgu producirali.

O **Frančiški Česarek** iz Ribnice 53, ki se je ponesrečila pri kopanju v Adolfovcu pri Osjeku je »Slovenec« že poročal. Imenovano so tam pokopali. Na željo njene sestre gdč. Marije, pa so jo dne 3. t. m. prepeljali na domače farno pokopališče v Hrovačo pri Ribnici, kjer dobro dekle čaka vstajenja.

Morilka otrok. V naši dolini smo se komaj odahnili, ko se je pogoja škrlatinka, a že so se pojavile ošpice. Tej bolezni se navadno pridruži se pljučnica in v par dneh je po otroku. V enem tednu imamo že tri smrtne slučaje. Jožetu Arko na Jurjevici je umrla deklica stara 4 leta, Janezu Kozina v Goriciški je umrl fantek star 1 leto, v Ribnici pa je umrl Antonu Andoljšku 16 mesecev star sinček.

Kurji »prijatelji« pod ključem

Slov. krajina, 5. junija

Pred dnevi so imeli belinski orožniki dober lov. Najprej so prišli na sled tihotapstvu s tobakom. Ujeli so nekega fanta S. iz Trnja. Fant je bil pri zaslišanju zelo »velikodušen«. Izdal je, da ni bil le tihotapec, marveč z nekaterimi fanti iz iste vasi tudi velik »prijatelj« kur. Nad eno leto so na nepojasnjen način izginjale v Trnju kokoši. Pri 40 hišah je bilo ukradenih 168 kur. Orožništvo je bilo vedno na delu, a storile so bili tako pretkani, da jim niso mogli priti na sled. Sedaj so jih dobili po naključju. Orožniki so vse prijatelje ujeli in jih odvedli v Dol. Lendavo v zapor.

Občani so si kar oddahnili, ker bodo kure od sedaj naprej gotovo imele mir. Tatovi so, izvzemši S.-a, vsi mlaletni. Denar so rabili za pijačo. Ob nedeljah in praznikih so se radi pobahali, da kljub veliki krizi lahko plačajo par litrov vina. Sedaj je seveda žetve konec. V zaporu bodo imeli čas premišljevali, da tuje blago nima stalnega blagoslova. Želim jim le, da bi jih to premišljevanje privedlo do poboljšanja.

Ljubljana

Razstava na učiteljsku

Ljubljana, 6. junija.

Ze nekaj dni je v telovadnici učiteljske razstava risb in ženskih ročnih del, ki dokazuje, da se naš učiteljski naraščaj kljub temu, da je po učnem načrtu zadosti obremenjen s teoretično snovjo, intenzivno bavi z risanjem, ženskimi ročnimi deli in rokotvorjenjem. — Celotna razstava preseneča zlasti gledalca z zbirko risb iz vseh letnikov, tako ženskega, kakor tudi moškega učiteljskega naraščaja. Brez dvoma je zasluga prof. A. Lapajnela, da so mogli učiteljski ustvariti toliko svojstvenih in samostojnih del, ki se tako močno odražajo od običajnih risarskih uspehov na naših srednjih šolah. Presenetljivo dobro so uspeli portreti na živih modelih, dekorativne kompozicije in risbe, izvedene s pršenimi akvarelnimi barvami. Nekatere zadnjih predstavljajo izredno dobre osnutke lepakov, tako da je človeku skoraj nerazumljivo, odkod na učiteljsku zanimanje za tako izvedbo, ki prav za prav že posega v grafično stroko.

Med ženskimi ročnimi deli so razstavljeni uspehi vseh treh letnikov: v prvem letniku se družijo s teorijo ročnega dela, kateremu služijo za osnove skice, ki omogočajo natančno razlago teorije raznih ubodov in šivov tudi že prvi praktični začetek v kvačkanju in pletenju. Drugi letnik se nam predstavi že s samostojno vkrojenim in izdelanim ženskim perilom in ženskimi oblekami, med katerimi so nekatere izdelane v narodnih motjih. Tretji letnik pa se že postavi s prav lepo izdelanimi moškimi in ženskimi perilom.

Moški naraščaj našega učiteljskega pa je pokazal zbirko del iz rokotornega pouka. Razslavljenih je nekaj senčnikov, lepo vezane knjižice itd. — Ko hodi človek po razstavi, se čudi, kako je bilo mogoče ustvariti vse to, med tem ko je bilo treba študirati toliko drugega. Na vsak način dokazuje razstava o izredno uspelem vodstvu učiteljske in o pridnosti našega učiteljskega naraščaja.

Ob priliki velesejma obiščite
Automat-buffet
„DAJ-DAM“
na Aleksandrovi cesti v palači „Viktoria“

Javni nastop srednješolske mladine

Ljubljana, 6. junija.

Danes ob štirih popoldne se je vršil na letnem telovadnici Ljubljanskega Sokola v Tivoliju javni telovadni nastop ljubljanske srednješolske mladine. Občinstvo, v glavnem seveda starši srednješolcev so se priredilne udeležili v izredno velikem številu, tako da je bilo to telovadišče polno, kakor morda le malokdaj. Med odličniki pa smo opazili podbana dr. Pickmajerja, zastopnika ljubljanskega župana dr. Bohinca in dr. Felicha, razne druge odlične osebnosti iz javnega življenja, vse srednješolske ravnatelje, profesorje itd. Mladina je nastopila z izvrstno izveženostjo in spretnostjo ter je vse vaje izvajala povsem precizno in gladko. Nekatere rajne točke so bile naravnost ljubke. Ljubek je bil tudi pogled na razne igre in skice. Telovadnim učiteljem, ki so tako izvrstno vzgojili mladino, je le čestitati. Ves nastop je trajal dobro poldrugo uro. —

Kaj bo danes?

Drama: Produkcija operne šole državnega konservatorija.

Opera: Zaprtlo.

Velesejska razstava.

Nočno službo imajo tekarni: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bohinec ded., Rimska 25, in dr. Stanko Kmet, Dunajska 41.

KAVA dnevno sveža pri
LEGAŠ Miklošičeva c. 16
špecerija, delikatesa, zajutkov.

Film »V kraljestvu Zlatorog« se predvaja danes zadnjikrat. To zanimivo in krasno uspešno delo Skalašev, ki ga je te dni predvajal ob splošnem zanimanju občinstva Krajevni odbor »Rdečega križa« v Unioni, se predvaja samo še danes, to je v torek 7. junija neprekinjeno zadnjikrat. Ta povsem novo izdelana kopija je namenjena za ostale banovine naše države ter bo v prihodnjih dneh odposlana iz Ljubljane. Zato opozarjamo cenjeno občinstvo, da si pravočasno rezervirajo vstopnice, ki se dobe v predprodaji v vestibulu dvorane hotela Union. Predstave ob 18 in 21.

Poskodovanje mestnih parkov in nasadov. Mestna občina Ljubljana izdaja za vzdrževanje in čiščenje mestnih nasadov vsako leto občutne zneske. Kljub strogemu nadzoru od strani mestnega načelnika kakor tudi od strani policije se pogosto dogajajo primeri, da razni zlikovci poškodujejo klopi in drevesa ter rujejo komaj posajene rastline. Da se ta vandalizem odpravi, apelira mesto načelnik na obiskovalce mestnih parkov, da pomagajo izslediti brezvestne povzročitelje škod in mestnih nasadov s tem, da vsak primer poškodovanja javne lastnine takoj prijavijo najbližji varnostni straži ali mestnemu pazniku in sporočijo podatke, ki bi omogočili ali vsaj olajšali izsleditev krivcev.

Zelezniški spokojenec! Umrl je gospod Josip Streblj, železn. revident-revizor v pokolu. Pogreb bo danes ob 4 pop. iz hiše žalosti Jenkova ulica 15. Zelezniki spokojenci se naprošajo, da se pogreba v polnem številu udeležijo. — Društvo železniških spokojencev v Ljubljani.

Umrl v Ljubljani, ob 27. maja do 2. junija 1932. Bedina Ivan, 67 let, vpok. kurjač, Jernejeva c. 36; Ribizelj Marija, 89 let, žena kroj. mojstra, Brnca 55, obč. Dol pri Hrastniku; Petkovšek Stanek, 15 let, učenec, sin delavca Ivana, Izanska cesta 24; Lipuš Neža, 45 let, dekla, Vidovdanska c. 9; Kapelj Zvonko, 8 let, sin čevljar. pomočnika, Izanska c. 88; Semig Ana, 90 let, hiralna, Poljanška c. Jožefiče; Antoni Viktor, 80 let, hišni posestnik, Mestni trg 12. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Krasovec Ivan, 86 let, hišni posestnik, Trnovski pristan 3; Čuk Franc, 44 let, občinski ubog. Vidovdanska 9; Tajlan Ana, 10 mesecev, hči poljskega duinarja, Jablanec 49; Kadunc Jožeta, 48 let, Sela 6, občina Grcuplje; Gornik Terezija, 7 mesecev, hči kobarja, Senovice 6, občina Sodražica; Sparovec Franc, 6 dni, sin drž. cestarja, Sp. Duplej 48 pri Kranju; Ropret Ivan, 8 let, sin strugarja, Dunajska 85; Schaubach Stanek, 1 leto, sin delavca, Ilcova 87; Gale Zofija, 2 dni, hči posestnika, Vnajnjarje 2; Pengov Ivan, 53 let, kipar, Kolodvorska 20; Medvedšek Ivan, 1 leto, sin delavca, Mala vas 18, občina Jelčica; Piškur Franc, 34 let, hlapec, Stara Loka, okraj Kranj; Krasovec Anton, 30 let, hlapec, Dane 29 pri Starem trgu; Medved

Znižali smo cene vsem oblačilom Oglejte si zalogo!

J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova 12

Jože, 1 leto, sin duinarice, Zaboršt 11; Tomažič Josip, 53 let, posestnik, Zalog, okraj Kamnik.

Nesreča gospe Šlajmerjeve. Na velesejmu se je včeraj ponesrečila gospa Vera Šlajmerjeva, soproga zdravnika g. dr. Eda Šlajmerja. Gospa je obiskala velesejmi kmalu po osmih. Nekje blizu gonilnih volejev je stopila na desko, o kateri je mislila, da je povsem varna. Toda deska se je udrla pod njo in gospa je stopila v spranjo ter si pri tem zlomila nogo. Z velesejskega urada so takoj poklicali reševalni avto, ki je prepeljal gospo v Leonišče.

Zdravniški pregled otrok, ki so se prijavili, oziroma se nameravajo prijaviti za sprejem v deško ali dekliško vadnico državnega učiteljskega, bo 10. junija za dečke, 11. junija pa za deklice na šolski polikliniki, Resljeva cesta 10. Začetek vsakikrat ob 8.

vsak dan sveže
Šlaščice FRANC MOHOR
Ljubljana, Kolodvorska 6

Reševalni voz vozijo mestni konji. S 1. t. m. so prenehali voziti mestni reševalni voz Turkovi konji ter je mestna občina postavila v hlev v Mestnem domu dva konja Mestnega pogrebnege zavoda. Konja sta sicer kljuseta prve vrste, toda za vožnje z reševalnim vozom, kjer ni treba take nagace in ker voz ni težak, bosta še kar dobra. Za naglo vožnje sta tukaj namreč dva reševalna avtomobila in še tretji pride v kratkem. Naša javnost se gotovo še spominja kampanije, ki smo jo vodili mi lani proti prevelikim izdatkom mestne občine, ki jih je imela zaradi reševalnega voza. Zadnje čase je plečevala mestna občina za dva para Turkovih konjev dnevno 240 Din, prej pa več. Letno je torej izdala 87.600 Din. Ta znesek ji bo sedaj prihranjen, razen, kar bo plačala hlapcu in kar bo izdala za krmo konj. To pa bo mnogo manj. S tem dejanjem je mestna občina napravila natančno tisto, kar smo mi zahtevali lani, pa smo dobili popravek od g. župana, čes, da mestna občina tu ne more varčevati in da mestni pogrebni zavod ne more dati konj. Pa je le šlo in tudi drugje se bo še dal najti način za varčevanje!

Nezadovoljstvo med magistratnimi uradniki zaradi izvajanja oziroma neizvajanja določb pragmatike je še vedno znatno. Personalno-pravni odsek se do sedaj ni izvedel prevodov, kakor bi jih moral. Po uvedbi pragmatike na magistratu torej ni nastal red v personalnih, kakor so obljubovali, temveč le še večji nered.

Interesiti za mestni les. Poročali smo, da je magistratni gremij dovolil, da mestna občina podari nekemu društvu 42 kub. metrov lesa iz smrek, ki so jih posekali v Tivoliju zaradi lubadarja. Ker je lesa še ostalo, se je priglasilo zopet neko društvo in prosilo mestno občino, naj mu tudi podari nekaj lesa, ker je prav tako potrebno. Kakor kaže, bo mestna občina tudi tej prošnji ustregla.

Srajce, kravate, namramnice, palice, žepne robce in nogavice, kupite najceneje pri Šterk nasl. Karminčič, Stari trg 18.

Dolnji del ceste v Hradskega vasi so deloma znižali deloma preuredili in hodnike zboljšali. Izpeljana je tudi v vse dalja Hradskega vasi kanalizacija.

Litija

Osebnosti. K davčni upravi je bil premeščen kot davčni pripravnik g. Anton Hlede, tako da je na davčnem uradu sedaj 7 uslužbencev. V visji čin je napredoval šef davčne uprave g. Lojze Jagodič, ki si je v teku svojega službovanja pridobil pri strankah mnogo simpatij. — Na litijski šolo je nameščena kot redna učiteljica gđ. Švagelj Josipova Ana, ki je bila preje uslužbena na Ciril-Metodovi šoli v Tustu.

Še k vlogi v krojačnico g. L. Knolla. Kakor se je dognalo, so tatovi odnesli raznih modnih štof in drugega blaga za najmanj Din 30.000. G. Knoll je bil zavarovan pri zav. družbi Triglav, tako da pride saj do delnega kritja. Litijski orožniki prav pridno zasledujejo zlikovce in je upanje, da jih to pot izsledijo.

Smrtna kasa. Ta teden smo pokopali 11 letnega soljarja litijske šole Stanka Švarca, ki je umrl vsled vnetja slepica. Na zadnji poti, na pokopališče na Savo, ga je del poti spremljal njegov razred in mu poklonil obilo spomladanskega cvetja. Njegovi materi Mariji, naše iskreno sožalje.

Št. Jernej

Zlati dan, najlepši dan življenja, je doživoval v nedeljo 250 belo oblečenih otrok iz naše fare, ki so, v nestrpi ginenosti in sveti pobožnosti, prvič sprejeli ljubega Jezusa v svoja nedolžna srčeca. V radosti in sreči so žarela lica nedolžnih malčkov in tudi odraslim so solze ginenosti polnile oči, ko so zrlj na te nedolžne, Bogu slovesno izročene dušice. Popoldne se je vršila v Družni dvorani primerna igra, ki so jo otroci nad vse dobro odigrali in z njo razveselili prvoobhajance in starše, ki so prišli z njimi.

Žegnanje na Gorjancih je poteklo kar najslavesneje. Motilo je sicer nekoliko megleno, deloma deževno vreme, a obisk je bil kljub temu dober, ker je mnogo vernikov — skupno z g. župnikom — priromalo že na predvečer. — Odslej bo stanovnjaka hiša vedno oskrbovana in je pričakovati številnih turistov, ki bodo v višini 1181 m (Trdinov vrh) uživali svež zrak in prekrasen razgled po solčni Dolenjski in širni savski banovini prav do mesta Zagreba.

Prve črešnje so letos dozorele na vrtu posestnika Goriška v Gor. Vrhpolju. — Črešnje, kakor tudi česplje so izredno polne, drugega sadja pa ne bo.

Koroška Bela

Novo ustanovljena »Gospodarska zadruga« je na javni dražbi kupila Puntarjevo hišo na Koroški Beli. Hiša je na zelo prometnem kraju sredi vasi in ima dve obrti: pekarijo in trgovino. Pekarijo vodi dosedanj poslovođa g. Eržen; trgovski lokal pa še popravljajo. V odboru zadruge so: načelnik g. župnik Žbontar Matevž, podnačelnik Vidic Janez, odborniki: Sedelj Pavel, Šoberl Rafael in Smolej Tomaž. Zadruga ima zelo plemenito namene.

Prihodnjo nedeljo 12. t. m. bo ob 10 v župni cerkvi slovesna služba božja: sv. maša bo za umrle člane in članice KPD, ki so se trudili za prosep svojega društva; slavnostni cerkveni govor bo imel znani govornik: pelje bo spremljal društveni orkester.

Maribor

Jubilej vzornega zakonskega življenja. V nedeljo je obhajal g. Karol Kautzner, bivši pri-ljubljani postajnačelnik v Pesnici pri Mariboru, sedaj posestnik v Kosačih, s svojo soprogo Rozo, hčerko znanega slovenskega politika in javnega delavca Mihaela Vošnjaka, 35 letnico srečnega zakonskega življenja. Slavljenca sta vsem svojim sinovom dala dobro vzgojo. Radi svoje darežljivosti, ljubeznjivosti in prirečne vrljivosti uživata spoštovanje vseh številnih znancev, sosedov in prijateljev. Slavljenec je daleč na okoli znan in priljubljen radi svoje šegave duhovitosti in odlične družabnosti. Slavljenca izrekamo ob tem pomembnem življenjskem jubileju najpriprernejše čestitke.

Planinska služba božja bo v nedeljo, dne 12. t. m. pri Pohorskem domu na proslavo obletnice omenjenega doma. Na sporedu proslave je tudi slavnostni govor, odkritje spominske plošče in nastop pevskega zbora mestnih uslužbencev.

Iz carinske službe. Carinski uradnik v tukajšnjem carinskem skladišču Tasa Djordjevič je napredoval iz osme v sedmo skupino.

Razstava risb na tukajšnjem drž. ženskem učiteljsku bo še danes in jutri.

Mrtvaški zvon. Na Aleksandrovi cesti 77 je umrl v nedeljo znani mariborski trgovec in posestnik Anton Birgmayer. Pogreb pokojnika, ki je bil po svojem značaju blaga duša ter je imel vedno odprto roko za reveže, se bo vršil danes popoldne ob pol 5 na frančiškansko pokopališče. — V splošni bolnišnici je pobrala smrt vdovo po železničarju Alojziju Serent. Pogreb blage pokojnice se vrši jutri ob 4 na magdalenskem pokopališču. Rajnkima lahka zemljica domača, žalujočim naše iskreno sožalje!

Teža gospodarskih razmer. V konkurzu se nahaja elektrotehnično podjetje Franc Saks, Erjavčeva ulica 12. Aktivna znašajo 82.250,36 Din, pasiva pa 128.035,49 Din. Termina so 16. junija, 23. in 25. julija. — Za poravnavo sta zaprosili trdki: Schmiedinger Ivan, urar in draguljar na Aleksandrovi cesti 26. Aktivna znašajo 44.044 Din, pasiva pa 71.047,70 Din. Terjatve je prijavilo do 13. julija, poravnalni narok je 18. julija. Ponuja 50% kvoto v 6 tromesečnih obrokih. — Škraban Janez, trgovec v Pucenih. Pasiva znašajo 221.529,45 Din. Terjatve je prijavilo do 30. junija, poravnalni narok se vrši 4. julija. Ponuja 40%, plačljivih tekom enega leta. — Potrjena je poravnava trgovce Savitšev Nele v Ptuj. Upniki so se sporazumeli za 40% kvoto, plačljivo v treh obrokih.

Mariborska mornarica odjadr v Ormož. Za prihodnjo nedeljo pripravljajo mariborski veslači izlet po Dravi v Ormož. Povratek bo sledil z vlakom. Za izlet vlada mnogo zanimanja ter je pričakovati, da bo mariborska mornarica pri obisku Ormoža zelo častno zastopana.

Ob grobu Vizoviskove Marice je zapel v poslednje slovo žalostno pevski zbor »Dravec« pod vodstvom svojega zborovodje A. Horvata. V toliko izpopolnjeno zadevno poročilo v nedeljski številki.

Kolporter za razprodajo našega lista se sprejme; povprašati v upravi lista na Koroški cesti 1.

Revna vdova, ki je čez noč prišla ob vsako podporo, prosi usmiljena srca za pomoč. Darila v denarju in blagu se sprejemajo v upravi na Koroški c. 1 ter v podružnici na Aleksandrovi c. 6.

Posestne izpremembe. Hišo v Popovičevi ulici št. 5 sta kupila Ankerst Erika in Hubert od Terezije Gross za 222.000 Din. — Hišo v Sodni ulici št. 23 sta kupili Leber Ljubiča in Kocuvan Angela od Marin Amalijske za 60.000 Din.

Strašna najdba na lokomotivi. Ko so včeraj zjutraj pregledovali v mariborski kprilnici lokomotivo brzovlaka, ki je privzlo ob 2.58 iz Avstrije, so našli na strašno najdbo, da so se tudi hudih prizorov valeni močje zgrozili. Na kavliju tenderja je visela krvava kepa mesa in las, ki se je izkazala za kos človeške lobanje. — Pregled je nato pokazal krvave sledove na kolesih. Med tem časom pa je že prišlo iz Leibnitz v Avstriji telefonično sporočilo, da so našli na progi truplo neznanca, kateremu manjka glava. Izkazalo se je, da se je mrtvec na progi sam vrget pod brzovlak, ki je vozil v noči iz Grada v Maribor ter našel pod kolesi lokomotive žalostno smrt.

Konj in voz v brezdnu. Huda nesreča se je pripetila včeraj v Bresternici ter hudo prizadela mariborskega trgovca s konji Antona Berglesa, stanujočega na Vodnikovem trgu 4. Bergles se je peljal s svojim nedavno kupljenim konjem do Bresternice ter se ustavil pred gostilno Remšek. Komaj je stopil v hišo, da bi si naročil četrtinko vina, je konj iz neznanega vzroka podivjal ter odvrzel z vozom vred v galop naprej po cesti ter zavlil nato proti strmini nad Dravo. Breg se tukaj zelo strmo spušta do reke in lastniku kakor tudi številnim gledalcem, ki so prihiteli iz gostilne, je bilo takoj jasno, da drvi v pogubo. Z bliskovito naglico se je žival zaletela komaj nekaj metrov nad Dravo v drevo ter obležala z razbito glavo na mestu mrtva. Tudi voz, lep, skoro nov koleselj, se je razbil na drobne kose, ki so deloma sfrčali v reko. Lastnik konja trpi občutno škodo nad 5000 dinarjev. Povrh vse nesreče je moral plačati še konjedercer, da je odpeljal ter zakopal ostanke ponesrečene živali.

Dva dražbena rekorda. Svojevrsen rekord je doseglo te dni mariborsko okrajno sodišče. Istočasno sta bila v enem dnevu predložena v izterjavo največji in najnižji rubežni nalog, kar jih je sodišče za svojega obstoja sprejelo. Največji znesek se glasi na 14 milijonov dinarjev. Dražbeni nalog je izdala neka mariborska banka proti velikemu industrijskemu podjetju v mariborski okolici, ki je prišlo radi stagnacije v stisko. — Najmanjši znesek se pa glasi na 5 dinarjev. Terja ga nek odvetnik, ki pa si je zraven priračunal strošek za 120 Din. Oba rekorda sta značilna za sedanje hude čase, kakor je značilna tudi neprestano naraščanje dražbenih in izvršilnih poslov pri sodišču. Povprečno je dnevno po 70 izvršb. Deska, na kateri so dražbe razpisane, nudi zanimivo in pestro sliko. Najrazličnejša imena in najrazličnejši poklici so zastopani — med njimi renotnirane in trdne trdke, ki so pač v trenutni razmeri zadregi. — Končni učinek sodnih izvršb je pa po navadi vedno veliko vprašanje. Dogaja se čisto, da izterjajo organi sodišča komaj toliko, da so kriti potni stroški, izterjevalni nalogi pa presegajo desetstoteke dinarjev.

Številko izpremembe — mesec dni dobil. Včeraj so imeli na okrožnem sodišču v delu posestnika Antona Rajha iz Ključarovec. Zagovarjal se je samo zaradi malenkostne izpremembe številke, iz petke je napravil osmico, pa so ga zaradi tega hudo obsodili. Imenovanemu očita obtožnica, da je izpremenil na nekem potrdilu, katerega je prejel od občinskega očeta za prevoz mrliča iz Leonice v Ormož in glaseče se na 50 Din, prvo številko v osmico, tako da mu je občinska blagajna izplačala mesto prvotno domejenega zneska 80 Din. Zagovarjal se je pred sodniki, da je občina svojočasno plačala nekemu drugemu vozniku za prevoz trupla

80 Din. Pa ni pomagal zagovor ničesar; obsojen je bil na mesec dni strogoga zapora in 130 dinarčkov denarne globe.

Voz kamenja ga je podsul. V Tipinji vasi se je pripetila huda nesreča. Z gramozom naložen voz se je prevrnil na posestnika Štefana Napotnika ter ga hudo poškodoval. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Zrtev tepeža. V Račah so imeli preteklo nedeljo vroč dan. Kot žrtev tepeža je bil prepeljan v mariborsko bolnišnico delavec Pignar Miha, ki je zadobil hude rane z nožem po vsem telesu.

V Šibeniku so spravili na prijavo mariborske policije v luknjo nekega Šimeta S., katerega je obdolžil njegov bivši gospodar v Mariboru, da mu je kot točilec v gostini poveril in odnesel 50.000 dinarjev. Bajne pa šine vsako krivdo trdovratno taji.

Celje

Smrtna kosa. V javni bolnišnici je umrla v soboto 4. t. m. v starosti 23 let Karolina Zibretova, služkinja iz Golobnjaka. — Naslednji dan, v nedeljo 5. t. m. je umrl v javni bolnišnici v starosti 32 let sudar Ivan Horjak od Sv. Krištofa nad Laškimi, ki si je, kakor smo poročali, v preteklem tednu pri padcu z voza zlomil hrbtenico ter je zdaj na posledičak te nesreče umrl. — V nedeljo 5. t. m. zvečer okrog pol 15 je nenadoma umrl na povodanju v Narodnem domu 17 letni dijak Bernard Jelčnik, sin profesorja na rudarski šoli. — V ponedeljek 6. t. m. popoldne je umrla v javni bolnišnici, v starosti 56 let, Jožeta Šilihova, služkinja iz Velike Pirešice. — Naj v miru počivaj!

Članom okrajnega gremija trgovcev v Celju sporočamo, da se je v 3. šte. »Poročevalca« v objavljenem članku o naredbi odpiralnega in zapiralnega časa trgovinskih lokalov vrnila neljuba pomota in se mora tozadevni odstavek pravilno glasiti takole: Trgovine z mešanim blagom, s specerijskim blagom, brnarije, kramarije itd. smejo biti odprte celoletno od 7 do 12 in od 14 do 19 (7 zvečer). Prosimo člane, da vzamejo to na znanje. — Načelstvo.

Ptuj

Požar. Preteklo sredo je izbruhnil pri Sv. Bolienku v Slov. goricah pri posestniku Antonu Tomažiču požar, ki je uničil stanovanjsko in tri gospodarske poslopja. Sreča v nesreči je bila, da je začelo goreti okrog polnočja, ko so bili ljudje doma ter so preprečili razširjenje požara na sosednje hiše. Posestniku Tomažiču je zgorela mnogovrstna imovina ter je hudo prizadet. Škoda znaša nad 40.000 dinarjev, krita pa je samo z malenkostno zavarovalnino 6000 Din.

Z mosta v Dravo. V soboto popoldne je skočil z dravskega mosta v Ptuj v deročo Dravo prostak pontonirskega bataljona Životin Stanojevič. Mnogo ljudi je bilo priča temu prizoru, vendar nesrečnemu niso mogli pomagati, ker je nagloa izgubil v valovih, ker ni znal plavati. Ni znano, kaj bi bil vzrok obupnemu koraku mladeniča. Trupla še niso našli. Nesrečni pokojni Stanojevič je bil rodom iz Kragujevca.

S kosami nad policaja. Razburljiv prizor se je nudi ljudem v soboto. Skupina devet koscev je preglasno popevala in krčala po mestnih ulicah. Ko jih je varnostni stražnik opozoril, da se morajo v mestu dostojno vesti, jih je zgrabila jeza. S kosami so navalili na stražnika ter bi ga bili gotovo dejansko napadli, da se ni umaknil grozeči nevarnosti. Orožništvo je nato ugotovilo imena razgrajčev ter jih prijavilo sodišču.

Pišee

Kristus Kralj je že zavladal s pročelja naše cerkve. Te dni nam ga je naslikal g. Horvat, slikar iz Maribora. Vsa čast gospodu slikarju, da je po lastni zamisli izvršil naročilo nam vsem v veselje in zadovoljstvo. Toda delo hvali mojstra, zato nam gospoda slikarja ni treba posebej priporočati. Piščani, glejmo le, da se ne izvršijo, kar je zapisano okrog Kristusa Kralja, namreč: Vlada! Kristus-Kralj!

Zidamo in gradimo. Hm! Ali morda kdo misli, da smo v Piščah res Bogu za hrbtom? Kaj šel! Vse se sedaj giblje in ziblje pri nas. Naše hiše dobivajo kar novo lice. Pa pravijo hudomušniki, da gre to vse na račun birme, ki bo pri nas 30. junija letos. Naj bo tako ali tako. Prihajmo pa lahko, da si hiš ne oblačimo samo v novo obleko, ampak imamo pravo gradbeno sezono. Vsemu gradbenemu delu na čelu pa stoji naš Karlek Gaber. Majhen mož, a podjeten. Hoče si urediti lastno gnezdo, da bo potem iz svojega hodil sv. Mihaela buditi iz spanja, ko bo jutranjico zvonil. Pa mu bo menda včasih le predaleč in bo pustil Piščane pri miru in v Abrahamovem naročju. — Dalje si gradi hišo ob cesti iz Pišec v Globoko g. Iljaš Anton. — Tudi g. Stojin Jožef, pekovski mojster, misli v kratkem graditi k svoji vili še gospodarsko poslopje in verando. In naša šola je dobila novo ograjo, ki je prav originalno prepletkana.

Posebnost svoje vrste je pri nas tako zvana Orožovna miza na župnijskem vrtu. Je to kamenita miza, pri kateri je g. Valentin Orožen kot pišček kaplan študiral in pri njej tudi zapel oto znano in priljubljeno pesem: »Kje so moje rožice«. Miza še trdno stoji na mestu, kjer je stala za časa kaplanovanja g. Orožna.

Šoštanj

Šolska vest. Te dni je zapustil Šoštanj g. Franjo Rejec, dosedani učitelj na tukajšnji osnovni šoli; nastopil je svoje novo mesto v Stražmanu v Savski banovini, kamor je bil premeščen.

Uspešna prosvetna prireditve v Slomkovem domu. Minulo nedeljo je dvorana Slom. doma sprejela armado novih deklet. Dekliški krožek Prosvetnega društva je imel svojo vsakomesečno prireditev, katere program je bil zelo pester. Otvoril je prireditve pevski zbor, ki je zapel slovensko narodno, nakar je pozdravila navzoče krožkova predsednica gđ. Kopitarjeva. Nato je sledila glavna točka prireditve, predavanje stolnega kanonika g. Casla iz Maribora o Lurdu, Rimu in Sveti deželi. Za zaključek so krožkove članice uprizorile še enodejansko »Vedeževalka«.

Umrlj so v maju: Marija Drolc, Marija Reherman, Jakob Blagotinšek, Anton Kešpret, Marija Lampret. — N. v m. p.

Naznanila

III. produkcija operne šole drž. konservatorija se vrši drevi ob 20 v dramskem gledališču. Vodstvo produkcije je v rokah gospe Cirile Škerlj-Medvedove, balotne točke je nastudiral mojster Golovin. Predprodaja je pri dnevnih blagajni v operi in zvečer od pol 8 dalje v drami. Loža stane 25 Din, parterni sedeži 10 odnosno 7, balkonski 6, galerijski 4 Din, stojšča po 2 Din pri blagajni in biljeterjih se dobi tudi podrobni spored. —

Dnevna kronika

K razpisu nagrad

— Posiljanje glasovnic za naš drugi razpis nagrad sme trajati le do včerajšnji ponedeljka 13. junija. Pozneje došli glasovnici ne bodo mogli vstopovati. V interesu vsakega bralca ali bralke je, da nam glasovnice čimprej pošlje!

Koledar

Torek, 7. junija: Robert, opat; Baptista V., de-
vica.

Novi grobovi

† Na Rodici pri Domžalah je po kratki bolezni umrla trgovčeva soproga gospa Marija Koželj, roj. Možina. Pokopali so jo v soboto na farnem pokopališču v Mengšu. Blagi in mirni ženi svetila večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

† V Puštlah pri škofiji Luki je umrl v nedeljo popoldne dljak-petočlec Jožef Kalan. Nit življenja mu je pretrgala jetika. Pokopani je bil brat novomavnik g. Janez Kalan in vnet član Marijine kongregacije. Pokopali ga bodo danes popoldne ob 5. Naj v miru počiva! Njegovim domačim naše iskreno sožalje!

† Breznica. Smrt je začela v naši občini pobirati stare korenine. Tako je pred kratkim umrl na Rodnah Ivan Leskovec (Klemenc), star čez 90 let. Novin iz Smokovca, Janez Pogačnik, je tudi odšel za svojo ženo komaj eno leto po njeni smrti. Svojtas je bival v Ameriki. 6. junija je bil pogreb Urbanovega očeta iz Breznice. Blag jim spomin!

Osebnosti

— Za knezskoliškega duhovnega svetovaleca je imenovan župnik v Kostrevnici gospod Janko Slavica.

Med. univ.

dr. Leo Šavnik

specijalist za ženske bolezni in porodništvo
Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 6/1 — telefon 2614.

ordinira od danes naprej
od 9 do 11 in od 2 do 4

Pojasnilo glede daril družbe „Assicurazione Generali“

Poroča se nam, da je Občna zavarovalnica Assicurazione Generali podarila priložnost svoje stoletnice velikodušno zneske nad 9.000.000 Din. ki jih ji stavila vladam onih držav, v katerih posluje, v dobrodelne svrhe na razpolago.

Za kraljevino Jugoslavijo se je določil pri tej priliki znesek 300.000 Din. od katerega je prejel Rdeči križ pod podporo za poplavljenice 100.000 dinarjev, ostalih 200.000 pa se je razdelilo na posamezne banovine.

Predstojnik generalnega zastopa te družbe v Ljubljani je izročil gosp. banu dr. Marušiču na Dravsko banovino odpadajoče darilo v znesku 20.000 Din ter je prejel na to od gosp. bana tudi potrdilo in zahvalo.

Od merodajne strani smo bili obenem opozorjeni da vest o darovih v svrhu podpore kakšnega irenditističnega gibanja proti naši državi, ali celo na našem ozemlju samem, ne odgovarja resnici, ker je zavarovalnica v celoti svoje darove la v humanitarne in človekoljubne namene. Da so prejela tudi v Italiji darove razna dobrodelna društva, enako kakor v drugih evropskih in prekomorskih kulturnih državah, v katerih izvršuje ta zavod zavarovalne posle, je pač ob sebi umevno.

Ostale vesti

— Razstava umetno vezanih knjig na veleselju. (Paviljon N.) Ze od začetka vsakeletnih veleseljev se odlikuje knjigovoznica Jugoslovanske tiskarne s svojimi razstavljenimi izdelki, posebno s poslovnimi knjigami. Vseled agilitosti ter dovršenosti njenih izdelkov je znana ne samo v dravski banovini, temveč tudi po vseh večjih mestih Jugoslavije. Vsako leto je nekaj novosti, ki opozarjajo obiskovalce veleselja. Enako je tudi letos, ter se posebno ljubitelji lepih knjig opozarjajo na to razstavo. Razstavljen je namreč velika zbirka raznih platnic, v katere je vezala knjigovoznica knjige za razne književne založbe. Osnutki so bili izvršeni po naročilu založb od raznih priznanih gg. arhitektov. Izredno zanimivo so pa razne izvirne vezave, ki so popolnoma ročno izvršene. Težko je odločiti, kateri vezavi bi se dala prednost; vsekakor se pa mora priznati prvenstvo med drugimi vezavi knjige »MISSALE ROMANUM«. Kljub temu, da marsikdo ni prijatelj sedanje moderne ornamentike, bo rad priznal, da je oprema te knjige veličastna, ki se lahko kosa z vsakim drugim načinom ornamentike. Kaj naj rečemo o drugih ročno izdelanih knjigah? Izbra je velika, da je težko dati prednost eni ali drugi. Res je, da si posameznik pri današnjih razmerah tako izvirno edinstveno vezavo težko privoščil, enako kakor n. pr. kako izvirno sliko. Cena je pač odvisna od velikosti, obsežnosti, kakovosti materiala in pozlatenosti. Omenjena izvirna dela je izvršil v knjigovoznici Jugoslovanske tiskarne g. Josip Borštnar po načrtih g. Kocjančiča, izvezmi misala, katerega je omenjen izdelal v strokovni soli v Weimarju pod nadzorstvom prof. Otona Dornerja.

— Državna klasična gimnazija v Ljubljani javlja, da bo sprejemala prijave za sprejemni izpit od 20. do 23. junija. Prijavim je treba priložiti izpisevalno o dovršenem IV. razredu osnovne šole ter krstni list. Sprejemni izpit se bo vršil 25. junija. Najboljše pojasnila so razvidna iz razglašene na zavodovi oglasni deski.

— Pevsko okrožje Stične priredi drugi koncert na Krki v nedeljo 12. t. m. ob 3 pop. z istim sporedom kakor v Stični. Nastopijo zbori: Krka, Stična, št. Vid, Šmihel, Žužemberk, ki zapoje narodne in umetne pesmi posamič in skupno. Zdrženi zbori (100 pevcev) zapoje nekaj pesmi tudi v cerkvi pri litanijah. Vsi ljubitelji lepega petja pridite poslušati.

— Muzejsko društvo v Mariboru naznanja vsem geografom, da se bo vršil v Rimskih Toplicah v zvezi z odkritjem spominske plošče Antona Askerca v nedeljo 12. junija, po iniciativi univerzitetnega profesorja dr. Bor. Z. Milojeviča sestanek vseh naših geografov z dnevnim redom: Drugi kongres jugoslovanskih geografov v jeseni 1932. — Čas: takoj po odkritju spominske plošče. Kraj sestanka bo določen sporazumno na dan sestanka ob prihodu jutranjih vlakov.

— Slovenski književnik in njegova žena prestopila v muslimansko vero. Zagrebški Jutranji List poroča iz Banja Luke z dne 4. junija: »Slovenski književnik in časnikar Vladimir Levstik iz

Ljubljane je že leta 1930. v Sarajevu pred ulemo medžliso prestopil v muslimansko vero. Danes je Levstik prevedel na islam tudi svojo ženo rojeno Lavrenčičevo. Vladimir ima sedaj ime Halid Velid, njegova soproga pa Fahrija. Oba sta izjavila, da sta prestopila v muslimansko vero v trdnem prepričanju, da je to ena najboljših in najpopolnejših ver. Halid Velid Levstik je dejal: »Ze v svojih mladih dneh sem bral v časopisih in knjigah, da prestopajo v muslimansko vero v velikem številu francozi, angleži in nemški književniki in bogataši iz trdnega prepričanja, da je to najpopolnejša vera in prav to je dalo povod, da sem začel proučevati islam in po dolgoletnem proučevanju sem prišel do trdnega prepričanja, da je to najpopolnejša vera in jaz prestopim vanjo s celim srcem.« Enako je izjavila tudi gospa Fahrija, ki je biserka milijonarja iz Ljubljane. Oba sta se tudi poročila po muslimanskem obredu, nato sta priredila v znak veselja bogato večerjo ter objubilila, da bosta poročala v Meko. — Kakor čujemo, je gospa Fahrija »urednica« Mladega Jutra, gospod Halid Velid Levstik pa »Jutrove« feljtonist in znan prevajalec na slovenščino.

Kupujte ravnokar izšli

katalog pohištva

»Novodobna oprema«, katerega dobite za ceno 20 Din pri vseh razstavljalcih pohištva na veleselju. Katalog prinaša prav lepe modele sodobne stanovanjske opreme. Pisma naročila: Rok Arhar, št. Vid nad Ljubljano. (Plačilo znanke v pismu.)

— Nesreča na planinah. V soboto se je odpravil na Golico v družbi drugih turistov 49letni delavec Lojze Slaninik z Jesenice. Na Golici pa se je prevrnil po nekem skalovju ter se potolkel. Zlomil si je levo nogo. S težavo so turisti prenesli Slaninika v dolino, odkoder so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

DAJ sledelo DAM

— Surov napad v Rudniku. V nedeljo zvečer se je vračal z gasilske veselice v Črni vasi 35letni delavec tobakne tovarne Franc Janželj iz Srednje vasi pri Rudniku. V Rudniku je Janželj malo zaostal za svojo družbo, v kateri je bila tudi njegova žena. Teda, bilo je okoli 10 zvečer, so ga napadli neznaní stroveži in ga pričeli tolči s kamenjem in kolt po glavi. Janželj je obtežal nezavesten. Ko so ga našli ljudje ležečega na tleh, so poklicali ljubljanski reševalni avto, ki je ranjenca prepeljal v bolnišnico. Janželj se do večerj popoldne še ni zavedel in je njegovo stanje zelo nevarno.

— Konj brenil otroka v obraz. V nedeljo je v vasi Volavljah v občini Trebeljevo na Dolenjskem brenil domači konj v obraz 6letnega Stanka Babnika, sinčka kajžarja. Konj je izbil otroku desno oko. Otrok se nahaja v ljubljanski bolnišnici.

— Prehrana po novih zdravstvenih načelih. Po spisih dr. med. M. Bennerja in po zbirki kuharskih zapiskov g. Berte Brupbacher-Bircher v Zürichu priredila Štefanija Humek, učiteljica gospodinjstva, 224 str. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vezani knjigi 40 Din, nevezani 30 Din.

— Obrtnike opozarjamo na prvovrstne izdelke trdnice Aga — Ruše, ki v svojem lastnem paviljonu na veleselju brezplačno podučijo o avtogenem varjenju in rezanju kovin z acetylenom in kisikom in tudi brezplačno vari zlomljene kovinske predmete.

— Prvi korak v letnih »Majac« opankah bo prepričal vsako damo, da je to elegantna a obenem zdrava noša.

— Specialno lahko blago za talarje. List za suknjiče itd. priporoča specialna trgovina sukna Novak, Ljubljana, Kongresni trg (nasproti nunske cerkve).

— Za časa veleselja stalna razstava blaga za obleke itd. pri trdnici NOVAK, Ljubljana. Kongresni trg (nasproti Nunske cerkve). Priporočamo neobvezno ogled — posebno zunanjim posetnikom sejma.

— Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, pomanjkljivem spanju, slabem razpoloženju, razdražljivosti posezite takoj po staro preizkušeni »Franz-Josef« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v bolnicah za želodčne in črevesne bolezni naglašajo, da je »Franz-Josef« voda posebno izborna učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na naslov JNZ

Poročali smo že, da je poslovanje JNZ čudno. Šele zadnji hip poroča v svojem službenem glasilu, da je tekma prelazna, čeprav je »Maribor« za prelazitev tekme prošil že pred 14 dnevi. Mišimo, da bi tudi JNZ morala svoje sklepe malo prej javljati, saj osem dni pred tekmo. Isto je s sodniki. Po vsem svetu je običaj, da zvedo klubi, kdo sodi njih tekmo najmanj osem dni prej, ko se tekma vrši. JNZ pa obvesti v četrtkovni števili svojega službenega glasila, ki pride k nam šele v petek. Vsako protestiranje je potem prepozno. JNZ pa našim klubom redno pošilja sodnike, ki so precej slabši od naših domačih. Gotovo imamo v Sloveniji boljše sodnike kot so Podubski, Mikulič itd. Sodnikov kvalitete Jokišiča, Ružiča, Wilerja itd., nam pa ne pošlje. Slabe sodnike imamo tudi pri nas, rabimo pa boljše, drugače nam je ljubši slab domači kot tuj. V korist našega nogometa niso incidenti, ki jih direktno ali indirektno zakrivi slab sodnik. Mi rabimo propagando za nogomet in naj tekme za državno prvenstvo vodijo tudi samo taki sodniki, ki so sposobni brzdati igralce, da ne preokrajajo meje fairnesa.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Torek, 7. junija: 11.30 Soliska ura: O drevesni skorji in plutastem zamašku (Viktor Pirnat) — 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.00 Otroška ura (Marija Kmetova) — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Dr. I. Grafenauer: Nemščina — 20.00 Ljubljana, izhodišče tujkega prometa (Vl. Herkov) — 20.30 Prenos iz Pariza — 22.00 Čas in poročila — 22.15 Salonski kvintet.

Sreda, 8. junija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 18.00 Zbor balalajk »Kremelj« (z veleselja). — 19.00 Dr. Nikola Preobraženski: Ruščina. — 19.30 Literarna ura: Duhamel: Prizori iz bodočega življenja (g. Silvester Škerl). — 20.00 Glasbeno predavanje (L. M. Škerjanc). — 20.30 Prenos iz Zagreba. — 22.30 Čas, poročila, plošče.

Gospodarstvo

Organizacija pošte, brzjava in telefona

Belgrad, 6. junija. AA. V upravi pošte in brzjava so minuli teden razpravljali o definitivnem besedilu uredbe o organizaciji pošto-brzjavno-telefonske službe v resoru prometnega ministrstva.

Konferenc so se udeležile vse vodilne osebnosti naše pošto-brzjavno-telefonske službe, načelniki uprav pošt in sefi odsekov ter ravnatelji oblastnih poštinskih direktij. V imenu ministrstva za finance se je konferenci udeležil načelnik splošnega oddelka g. Mijsković.

Kot pravni veščaki prometnega ministrstva so prisostvovali konferencam prof. univ. dr. Mihajlo Hla in dr. Milan Bartoš ter višji uradnik prometnega ministrstva dr. Dušan Mišić.

Konferencam je predsedoval pomočnik prometnega ministrstva g. Ratajac.

Po petdnevnom delu je določeno definitivno besedilo uredbe, ki bo predloženo v odobritev finančnemu ministru in ministrskemu svetu.

Uredba je izdelana na najmodernejši podlagi, pri čemer upošteva poslovno eksploatacijo pošto-brzjavno-telefonske službe in podobne sodobne organizacije inozemskih dešt.

Pričakovati je, da pride s to uredbo definitivno na solidno podlago organizacija te važne panoge.

Indeks cen v maju

Narodna banka je pravkar objavila naš indeks cen v veletrgovini za mesec maj 1932. Iz teh podatkov je razvidno, da je skupni indeks cen popustil za 0,7 točke. Med cenami rastlinskih proizvodov, katerih skupni indeks je popustil za 0,8 točke, so najbolj padle fižolu, senu in koruzi, dočim so narasle cene konoplji in vinu. Med živino je narasla cena zaklani živini, pa tudi cene volov in prašičev kažejo nagibnost k učvrstitvi. Na drugi strani pa so padle cene masti, ovac, goved, kož in jaje. Med industrijskimi proizvodi so padle cene operskih izdelkov, mlinskih proizvodov in bombažnih tkaninam. Ostale cene so bile v primeri z aprilom skoro neizpremenjene. Indeks cen uvoznih predmetov je skoro ostal neizpremenjen, dočim je indeks izvoznih predmetov še nadalje padel.

	april 1932	maj 1932
rastlinski proizvodi	74,3	73,5
živalski proizvodi	53,6	53,5
mineralni proizvodi	76,4	75,8
industri. proizvodi	68,2	65,0
skupni indeks	68,1	65,4
uvozni predmeti	68,2	67,7
izvojni predmeti	63,1	61,9

Konkurzi in poravnave v maju. Po statistiki ljubljanskega upniškega društva je bilo v maju razglašanih v vsej državi 38 konkurzov (v maju lani 51), od tega v naši banovini 10 (8), nadalje je bilo v vsej državi razglašanih 88 prisilnih poravnav izven konkurza, dočim jih je bilo v maju lani razglašanih 93. Na dravsko banovino odpade 11 (22) prisilnih poravnav izven konkurza.

Razstava pohištva na letošnjem ljubljanskem veleselju je ena desedaj največjih tovrstnih razstav v Jugoslaviji sploh. Za to razstavo je izšel novi ilustrirani katalog modernega pohištva pod naslovom: »Novodobna oprema«. Katalog je na razpolago za ceno Din 20 pri vseh razstavljalcih pohištva na veleselju in opozarjamo na ta priročni katalog, ki prinaša prav lepe modele sodobne stanovanjske opreme.

Znižanje reeskontne obrestne mere pri Državni hipotekarni banki. Iz Belgrada poročajo, da je uprava Državne hipotekarne banke sklenila znižati obrestno mero za reeskontne kredite, ki so jih pri banki deležni denarni zavodi, za 1 odstotek. Kakor znano, je bila obrestna mera za reeskont in eskont lani določena s 15. majem na 8% in bo znala to reje po novem 7 odstotkov. S tem bo reeskontna obrestna mera banke nižja kot pri Narodni banki, kjer znaša 7 in pol odstotka. Znižana obrestna mera bo veljala pri banki od prihodnje cenzure dalje tako pri centrali kakor tudi podružnicah.

Jugoslovansko-švicarski kliring. V švicarskih listih čitamo o uspehih kliringa med našo državo in Švicco te podatke po stanju z dne 31. maja: V prometu z Jugoslavijo je bilo za švicarske uvoznike plačanih pri naši Narodni banki 1.311.046 frankov, pri švicarski Narodni banki pa za jugoslovanske izvoznike 128.322 frankov, dobroimelja švicarskih izvoznikov znašajo 1.182.724, nadalje prijavitelne eksportne terjatve znašajo 1.201.682, tako da znašajo švicarske terjatve, katere je treba obratovati, 2.384.406 švicarskih frankov.

Potovanje čeških turistov v našo državo. Kakor poročajo češki listi, bo prišlo v kratkem do istega sporazuma, kot ga je sklenila Avstrija s Češkoslovansko, tudi med našo državo in Češkoslovansko. Pri sedanjih pogajanjih o kliringu med našo državo in Čehi, ki gredo mimogrede povedano, zelo težko in počasi od roki, je bil dosežen principiini sporazum glede potniškega prometa. Jugoslovanska Narodna banka bo dala na razpolago za potne namene zneske iz zamrzlih češkoslovanskih terjatev. Potnikom iz Češkoslovanske v našo državo bo dovoljeno jemati s seboj kreditivne (navadne bančne kreditivne) za izplačila pri jugoslovanskih bankah. Ker pa je promet iz naše države v CSR manjši, je pričakovati izravnavo na drug način, menda z blagovnimi kompenzacijami.

Podpora iz banovinskih sredstev. Ljubljana, 6. junija. AA. Banska uprava objavlja: Pri sestavi banovinskega proračuna za leto 1932/33 je banska uprava upoštevala izredne gospodarske razmere in proračun izdatkov prilagodila dohodkom, ki jih je bilo v toku proračunskega leta pričakovati. Odprava banovinske trošarine na vino in žganje v času, ko je novi proračun že bil v veljavi, in pa splošno sedanje gospodarsko stanje ima za posledico, da banovinski dohodki zaostajajo za proračunskimi zneski. To dejstvo je vzrok, da banska uprava ne bo mogla v celoti izvrševati začrtanega programa in zlasti ne more podeljevati podpor v obsegu, kot je v proračunu predvideno, ker mora

v prvi vrsti skrbeti za redno plačevanje obvez, ki so ji z zakoni naložene. Zato banska uprava sedaj ne more reševati prošnji za podporo iz banovinskih sredstev. Dokler se položaj ne bo bistveno zboljšal, naj se vlaganje takih prošnji opusti. Zlasti odsvetuje banska uprava začenjanje del, če niso na razpolago lastna sredstva, ampak se računa na podporo banovine.

Borza

Dne 6. junija 1932.

Denar

V današnjem deviznem prometu so bili višji tečaji Amsterdama, Berlina, Londona in Trsta, dočim so oslabei tečaj Bruslja in Newyorka. Neizpremenjeni so bili tečaji Curiha, Pariza in Prage. Promet običajen.

Ljubljana, Amsterdam 2274,27—2285,63, Berlin 1324,62—1335,42, Bruselj 783,77—787,71, Curih 1097,35—1102,85, London 206,73—208,33, Newyork 5574,38—5602,04, Pariz 221,22—222,34, Praga 166,23—167,00, Trst 287,46—289,86.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 133.027 Din.

Curih, Belgrad 9,05, London 18,855, Newyork 510,50, Bruselj 71,375, Milan 26,25, Madrid 42,10, Amsterdam 207,15, Berlin 120,90, Stockholm 96,50, Oslo 95, Kopenhagen 103,25, Sofija 3,70, Praga 15,15, Varšava 57,375, Atene 3,35, Carigrad 2,50, Helsingfors 8,70.

Dunaj, Dinar notira: valuta 12,30.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila danes čvrstejša in so bili tečaji posebno na koncu višji kot v soboto. Promet ni bil znanen. Na zagrebški borzi je bil naslednji: vojna škoda 300 kom., 8% Blerovo posojilo 3000 dol. in 7% Blerovo posojilo 5000 dol. Belgrajska borza pa izkazuje naslednji promet: vojna škoda (v promptni ni bilo zaključkov) za ultimo julija 100 kom., begl. obveznice 600.000 in agrarij 90.000. Nadalje je bilo zaključeno 10 kom. delnic Narodne banke.

Ljubljana, 8% Bler. pos. 45 bl., 7% Bler. pos. 40 bl., Stavna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb, Drž. pap.: 7% inv. pos. 51 bl., agrarij 23—24, vojna škoda kasa 172—176 (170, 180), 6, 170—175 (175), 8% Bler. pos. 43—44 (45), 7% Bler. pos. 39,50—40 (40—41), 7% pos. Drž. hipot. banke 44—45,50, 6% begl. obv. 31—32,50, Narodna banka 5150 bl., Priv. agr. banka 204—211.

Belgrad, Narodna banka zaklj. 3860, 7% inv. pos. 51 bl., agrarij 23,50—24,25 (23), vojna škoda 174 den., 7. zaklj. 174, 6% begl. obv. zaklj. 32, 7% Bler. pos. 39,50 den.

Dunaj, Podon.-savski-jadran, 61,50, Wiener Bankverein 10, Escomptes 100, Zlivo 59, Aussiger Chemische 93, Mundus 65, Alpine 9,10, Trboveljska 21,75.

Žitni trg

Novi Sad, Koruza bač., ban., sr. gar. kval. 98 —100, ban. gar. kval. okolica Sombor 90—100, bač. bela 112—114, sr., gar. kval. okolica Sl 101—103, otrobi, bač., sr. v julavrečah 87,50—90, ban. v julavrečah 85—87,50. Ostalo je neizpremenjeno. Tendence ustaljena. Promet: 65 vagonov.

Budimpešta, Tendence čvrsta. Promet slab. Pšenica junij 12,30—12,90, zaklj. 12,60—12,62, rž junij 13,35—13,40, zaklj. 13,35 bl., koruza jul. 16,20 —16,25, zaklj. 16,35—16,38, maj 11,80, zaklj. 11,75 —11,80.

Chicago, (Začetni tečaj.) Pšenica julij 53,75, sept. 55,75, dec. 58,50, koruza julij 28,50, sept. 31,25, dec. 32,25, oves julij 21, sept. 20,625, rž julij 31,50, dec. 37.

Winnipeg, (Začetni tečaj.) Pšenica julij 57,50, okt. 59,875, dec. 60,75.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo trdnice Edv. Saborsky in Comp., Dunaj.) Priznanih je bilo 2114 goved, iz Jugoslavije 136. Cene: voli najboljši 1,75, I. 1,35—1,50, II. 1,15—1,25, III. 0,95—1,05, krave I. 0,95—1,10, II. 0,80—0,95, bikci 0,90—1,15, klavna živina 0,55—0,80. Tendence: cene so v splošnem ostale neizpremenjene, za bika pa so se podražile za 5 grošev.

Jajca

Italijanska uvozna carina 145 lir za 100 kg še ni stopila v veljavo, ker do sedaj Madjarska in Romunija v to še nista privolili. To se pa lahko zgodi že noč. Ta nesigurnost vpliva neugodno na jajčni izvoz. Za enkrat se kupuje Svica in sleer za hladilnico obdelano blago. Kakor hitro bo pa ta potreba krita in bo stopila italijanska uvozna carina v veljavo, pa bodo morale cene pasti. Nakupna cena je za enkrat ostala v primeri s prejšnjim tednom neizpremenjena. — Sv. Jurij ob juž. žel., dne 4. junija 1932.

Čast mi je cenj. občinstvu naznaniti, da otvorim pod lastnim vodstvom v svojem novem delu hotela Metropol (prej Miklič), nasproti glavnega kolodvora v Ljubljani novo moderno in komfortno urejeno

kavarno »Metropol«

Jamčim za točno postrežbo, solidne cene, obilno izbiro časopisov, kakor tudi udobnost v vseh ozirih.

Vabim k otvoritvi v torek dne 7. t. m. zvečer.

Z odličnim spoštovanjem Franc Miklič

Indijanci se množe

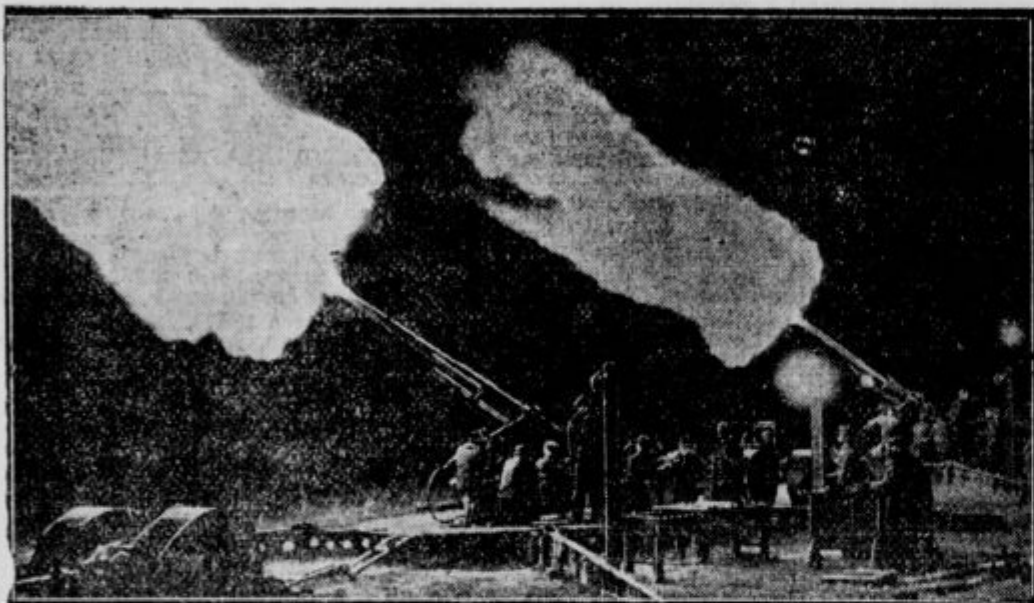
Ko smo še po gimnazijskih klopek trgali hlače — od tega je že dolgo — smo se učili, da rdeči indijansko pleme v Ameriki izumira. Popisi Amerike, razni romani iz teh krajev, vse je pisalo o »zadnjem Mohikancu«, o »zadnjem Apašcu« itd. Leta 1898 je izšla celo knjiga o Indijancih, v kateri pisatelj v predgovoru pripoveduje, da se mu je mudilo izdati to knjigo, dokler ne izumrje zadnji Indijanec. Od tistega časa je preteklo več kot trideset let in se že četrto desetletje nagiblje v drugo polovico. Indijanci pa še niso izumrli, ampak se celo množe, kakor poročajo novejšje ameriške statistike.

Do pred kratkim so v Združenih državah severne Amerike imeli tako zvano »ministrstvo za indijanske zadeve«. Danes namesto tega ministrstva deluje »indijanski urad«, ki ima svoj sedež v zveznem glavnem mestu Washington. Ta urad vsako leto izdaja točno statistiko o številu Indijancev in točno navaja, koliko duš šteje vsako od še živčih 193 indijanskih plemen. To uradno poročilo navadno nikdar ni bilo objavljeno, letos so ga pa na dolgo in široko objavili vsi ameriški listi, ki med drugim pripovedujejo, da se je število indijanskega prebivalstva od leta 1919 do letos zelo pomnožilo. Še leta 1919 so uradna poročila poročala, da je na ozemlju Združenih držav le še 333.702 rdečekožca. To število pa je v teku desetih let naraslo na 352.956 glav. V teku zadnjih treh let pa je to število tako naraslo, da danes šteje statistika na ozemlju Združ. držav nad 355.000 rdečepolnih Indijancev. V tem številu pa niso obseženi Indijanci severne Mehike in Kanade, ki so seveda prav tako praprebivalci severne Amerike in ki so se v teku zadnjih 15 let tudi zelo pomnožili. Samo v Kanadi je danes 107.000 Indijancev. Koliko jih je v severni

Mehiki, tega statistika ne ve. Vendar pa je iz teh števil jasno razvidno, da indijansko pleme v Ameriki ne izumira več, ampak da se celo množi. Ta množitev Indijancev pa je toliko pomembnejša, če upoštevamo še naslednje dejstvo:

Kakor sedaj poroča »indijanski urad« v Washingtonu, so se Indijanci od leta 1919 do danes za 11.30% močnejše pomnožili, kakor vse belo prebivalstvo Združenih držav. Iz te statistike je tudi razvidno, da je v teh letih Indijancev neprimerno manj umrlo, kakor pa se jih je rodilo. Seveda v pomirjenju belega prebivalstva dodaja statistika, da so te številke zaradi tega sedaj tako narasle, ker v prejšnjih letih nikdar ni bilo mogoče sešteti vseh indijanskih plemen, dočim so pa sedaj v zadnjih letih Indijanci bolj civilizirani in jih je lažje prešteti. Cesar pa statistika ne pove: je pa to:

V prejšnjih desetletjih je število rdečega prebivalstva zaradi tega tako hitro padalo, ker so jih bolj oboroženi Evropejci v boju za indijansko zemljo strahovite množine postrelili; v prejšnjih časih še na pol divji indijanski rodovi so se tudi med seboj klali in ugonabljali; ugonabljalo pa jih je tudi žganje, katero so Evropejci v obilni meri nudili Indijancem, da so se lažje polastili njihove zemlje. Poleg tega pa je tudi higijena v njihovih vrstah bila na nizki stopnji. Danes so pa vsi ti vzroki nekdajšnjega izumiranja odpadli, Indijanci v miru žive v svojih »rezervacijah«, ki so namenjene samo njim, se kulturno razvijajo, obiskujejo celo vseučilišča, zraven pa se nikdar ne odrečejo trdemu naravnemu življenju, ki je še dandanes tradicija indijanskih rodov. To je vzrok, da se Indijanci sedaj množe in da beli svet na to dejstvo gleda kakor na kak čudež.

Nočno streljanje na letala s topovi. Na kalifornijski obali so obrežne baterije imele nočne taje, s katerih so posnemale te slike. Baterije so streljale na letala v višini 5000 m. Letala so daleč za seboj vlekla na dolge vrvi privezane baklje, katere so bile za cilj topovom.

Boj med polipom in otrokom

Iz Nizze poročajo o naslednjem groznem dogodku, ki pa se je hvala Bogu srečno končal. V bližnjem kopališču Le Levandou so domači ribiči v velikih, z vodo napolnjenih posodi razstavili polipa z 8 nogami, tako zvanega »Oktopus«. To so velike morske živali, ki imajo 8 ali 10 nog, okrog ust pa vrsto lovk, s katerimi se primejo žrtev. Vsi ti glavonožci so roparske živali in nevarni, ker svojo žrtev s svojimi lovkami prepletejo, stisnejo in za duše. »Oktopus« so ribiči ujeli v mrežo. Ta vrsta živali je tam zelo redka. Zato so jo radovedni ljudje kar drli gledat in se drenjali okrog posode z morskim velikanom. Med njimi je bil tudi majhen petletni pobič, ki je v svoji otroški radovednosti stegnil roko v posodo, ter hotel potipati žival. »Oktopus« pa ga je hitro zapazil in že so njegove strašne lovke uklenile roko majhnega, jokačnega dečka.

Drugi ljudje so seveda takoj priskočili na pomoč ter so hoteli dečkovo roko rešiti iz smrtonosnega objema. Vlekli so in se trudili, pa laže bi bili dečka raztrgali, kakor pa polipa prisilili, da bi bil izpuštil svojo žrtev. Polipove lovke so vedno bolj objemale tudi ostale dele dečkovega telesa ter ga skušale potegniti pod vodo. Ženske so vreščale, dečkova mati je omedlela. Kar je priskočil na pomoč mlad delavec, ki je s svojim ostrim nožem začel rezati polipove lovke, kar seveda ni bilo brez nevarnosti za rešitelja. Vendar se jo posrečilo na ta način rešiti malega dečka, ki je medtem seveda že izgubil zavest.

Čudne posledice eksplozije

Francoski listi poročajo iz Marseilla sledeči dogodek, ki se je pripetil nekemu zidarskemu mojstru iz Perpignana. Mož je v svojem tovornem avtomobilu iz Mont Pellierja vozil v Marseille dinamit. Naenkrat je nekje na semem eksploziral dinamit na vozu. Ko so prihiteli ljudje, so našli raztrgane kosce avtomobila in njegove goreče ostanke. Ugotovili so, da je tovorni avto last M. Cavalleja, zidarskega mojstra iz Perpignana, da pa o gospodarju ni sledu. Niti ene človeške koščice niso mogli najti med razvalinami. To je bila velika uganka. Policija je neutrudno preiskovala slučaj, ker je sumila, da se je nad zidarskim mojstrom izvršil zločin.

Čez osem dni pa je priplula iz Afrike v Marseille ladja in iz nje se je izkrcal pogrešan zidarski mojster, živ in zdrav, ter se takoj zgledal na policiji. Tu je povedal sledečo zgodbo:

Tisti dan, ko se je zgodila nesreča, je previdno in počasi vozil dinamit proti Marseillu. Ko je bil že blizu mesta, je opazil, da je iz motorja švignil plamen. Vedel je, kaj to pomeni. Komaj je imel še časa, da je ustavil avto, skočil z njega in zbežal. Komaj je bil kakih 50 metrov stran, je strahovito eksploziral. Dinamit je raztrgal njegov voz. Kosci so leteli mimo njega, vendar se mu ni primerilo nič hušega. Zaradi silnega strahu in razburjenja

Medina v Arabiji, kjer je pokopan Mohamed (na desno zgoraj v krogu), ki je umrl pred 1300 leti; dne 8. junija l. 632. Na njegov grob romajo vsi mohamedani. Bosanski muslimani imajo med seboj polno takih romarjev. Baje bo kmalu v Medini in Mekki zastopano tudi slovensko pleme. Zato prinašamo to sliko.

Smrt v čolnu sredi Oceana

Pred nekaj tedni smo poročali, da se je iz Lisabone odpeljal v majhnem čolnu čez širni Atlantski Ocean proti Ameriki Dunajčan Teodor Helm. Danes pa moramo poročati naslednjo vest, ki je o njem prispela iz mesta Las Palmas 4. t. m.:

Poskus Avstrijca Teodorja Helma, da bi v majhnem jadrnici prebrodil, preveslal in prejadral Atlantski Ocean, se je žalostno končala. Na obali Arrecefe pri Kanarskih otokih so našli njegovo ladjico »Candelaria« z raztrganimi jadrji in polno vode. Helmov truplo je ležalo v čolnu.

Ko je ta vest prišla na Dunaj, je starši ponesrečenega Helma niso hoteli verjeti. Eden od dunajskih časnikarjev je prišel k materi ponesrečenega in jo poprašal po njenem sinu. Pa mu je povedala tole:

»Moj sin je dovršil trgovsko šolo in je bil nameščen v neki trgovini. Zaradi krize je bil redu-

lik čoln za pet vesel namesto dosedanjega malega čolna. To je storil radi tega, ker se je bil skrivaj domenil s štirimi legionarji francoske tujske legije, da jim bo pomagal ubežati v svojem čolnu. Srečno so prišli v Neapel, kjer pa je policija vseh pet zaprla. Helma so takoj izpustili, ker je imel v redu potni list, druge štiri so pa še nekaj dni zadržali.

Dosedanji uspehi so mu dali toliko poguma, da je hotel preveslati Ocean. Nakupil si je na Dunaju za 3 mesece konzerv ter vzel s seboj posod za 160 litrov vode. Vedno sem mu branila, naj nikar tako drzno ne potuje po vodah. Posebno zadnjič sem bila vsa v strahu, ker je vzel s seboj zakrapno jadro. Zaradi te pomanjkljive pripravljenosti mu tudi potugalske oblasti niso hotele pustiti, da bi odpotoval 1. maja. Šele 11. maja je smel na pot. Vedno so mi pred očmi ponesrečenci, ki so se ponesrečili, ko so hoteli v čolnu čez Atlantski Ocean. Kljub temu, da smo že 24 dni brez vsake vesti o njem, si ne moremo, nočemo in ne smemo misliti, da se mu je kaj pripetilo. Starši pač ne moremo drugega, kakor samo upati in upati...

Kubelik ob milijone

Slavni češki violinski virtuoz Jan Kubelik se je vrnil v Prago, kjer hoče prebiti nekaj dni ter med tem urediti svoje premoženjske razmere. Poleti pa bo odšel na daljše potovanje po Francoskem, kjer bo prirejal koncerte, pozimi pa bo s svojo umetnostjo potoval po Ameriki.

Kakor posnemamo iz čeških listov, je veliki mojster v teku svojega umetniškega nastopanja, s svojo umetnostjo na violini zaslužil 80 milijonov čeških kron. Skoro vse to premoženje pa je Kubelik, ki je le umetnik, in ne finančnik, izgubil po lastni nerodnosti. Predvsem mu je bila v pogubo prevelika zaupljivost. Med tem ko je kmalu po vojni koncertiral po Avstraliji, je njegova žena prodala njegovo posestvo v Bitčici, na kateri je bilo 3 milijone avstr. kron hipoteke. To posestvo je žena prodala neki slovaški banki, ki je obljubila, da ji bo izplačala pol hipoteke. Drugo polovico pa je založil Kubelik sam in plačal poldrug milij. čeških kron, ne da bi bil pomislil, da avstrijske krone niso češke krone. Banka je posestvo parcelirala in ga v Kubelikovem imenu prodajala. Kubelik nato ni hotel plačati 300.000 čeških kron zemljiškemu uradu, vsled česar je nastala pravda. Najvišje sodišče je kupno pogodbo z banko razveljavilo in proglasilo, da je banka smatrala le za posredovalko. Banka je morala dobiček 500.000 čeških kron sicer vrniti Kubeliku. V teh dolgotrajnih procesih pa je Kubelik izgubil vseno veliko denarja, menda več ko 1 milijon čeških kron.

Leta 1918 je Kubelik prodal del svojega posestva, ki ga je imel na Ogrskem, za pol milijona. Ta denar je naložil v Budimpešti. Ogrska banka pa mu tega pol milijona sedaj noče izplačati, češ, da je svoj čas bival na Ogrskem.

Nad 8 milijonov dinarjev našega denarja je izgubil veliki umetnik, ko je kupil od grofa Scehenyja veleposestvo Rotenturn na Gradiščanskem.

Na ta način je Kubelikovo finančno stanje padlo iz ravnotežja, posebno še, ko je del svojega premoženja naložil v čisto napačne ameriške vrednostne papirje. Od svojega nekdanjega velikega premoženja ima Kubelik le še dve veliki dragocenosti: dvoje gosli. Ene so od Stradivarija. Za te so mu Američani ponujali že 125.000 dolarjev, to je nad 6 milijonov dinarjev našega denarja. Teh pa mojster Kubelik noče prodati, saj si je z njimi in si bo še služil elavo, čast in denar. Druge gosli, katere so še v Kubelikovih rokah, so od Guarnerija. Te so vredne 60.000 dolarjev. Kubelik jih sedaj prodaja, da se s pomočjo teh gosli reši finančnega poloma. Kubelik sam izjavlja: »80 milijonov, ki sem si jih pridobil, so bili moje delo. Da sem teh 80 milijonov izgubil, to je delo drugih.«

Najtežja Dunajčanka

V soboto se je v dunajskem Pratru pri Kadrmu vršila posebne vrste tekma, pri kateri so nastopale Dunajčanke in Dunajčani po meri in teži. Zmagala je najtežja Dunajčanka gospa Labola, kateri je tehtnica dokazala, da zasluži rekord, ker tehtja 156,10 kg. Najtežji Dunajčan pa je Josef Koppinger, ki tehtja 188 kg. Po dolžini oziroma višini je zmagal Dunajčan Karl Viola, ki ga je od pete do temena za 2 m 55 cm. Najmanjši Dunajčan pa je Alojzij Kappig, ki je visok samo 1 m 35 cm. Ko so se vsi tekmovalci natehtali in namerili, so na dunajski način med seboj veselo zaplesali. Je bil pač užitek gledati ta plešni venček.

pa so mu živci tako odpovedali, da je kakor nor teklen po polju. Od časa do časa, tako se mu zdi, je izgubljal vsako zavest. Slednjič se ne spominja ničesar več. Ko se je zopet zavedel, je v svoje veliko presenečenje ugotovil, da se vozi na parniku, ki pravkar vozi v alžirsko luko. Njegovi sopotniki so mu povedali, da so ga našli ležati onesveščenega v marseillski luki tik ob parniku, ki je pravkar hotel odpluti proti Afriki. Ker so vsi mislili, da je tudi on namenjen s tem parnikom in da mu je tik pred vstopom na parnik postalo slabo, so ga vzeli na parnik. V Afriki je moral francoski zidarski mojster počakati na drugo ladj, da se je vrnil v Marseille. Kljub temu, da takole romanje po svetu tja v en dan ni bogve kaj, pravi vendarle mojster Cavalle, da mu je takale neprostovoljna vožnja v Afriko vsaj stokrat ljubša, kakor pa tudi neprostovoljno potovanje na oni svet, ki mu je pretlo, ko je eksploziral njegov dinamit.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zabevaite ceniki

Rabarbara. V severnih krajih zelo čislajo to rastlino, ki jo pridelujejo na vrtovih in jo potem prodajajo na trgih, ker daje okusen in cenen kompot. Na sliki vidimo, kako jo vrtarji pripravljajo za prodaj. Pri nas jo vse premalo cenimo na vrtovih!